

BETÆNKNING

Afgivet af Landstingets Finansudvalg vedrørende Forslag til landstingsfinanslov for 2004 afgivet til lovforslagets 2. behandling

Finansudvalget har følgende sammensætning

Landstingsmedlem Ole Thorleifsen (Siumut), formand

Landstingsmedlem Ane Hansen¹ (suppleant for Aqqalukasik Kanuthsen (Inuit Ataqatigiit)), næstformand

Landstingsmedlem Isak Davidsen (Siumut)

Landstingsmedlem Augusta Salling (Atassut)

Landstingsmedlem Per Skaaning (Demokraterne)

Betænkningen indeholder følgende afsnit

1.	Indledning	3
2.	Generelle bemærkninger	5
3.	Finansudvalgets spørgsmål/bemærkninger i øvrigt - opdelt på landsstyreområder	8
3.1	Aktivitetsområde 10 - 14 Landsstyreformanden	8
3.2	Aktivitetsområde 15 - 19 Landsstyremedlemmet for Selvstyre og Justitsområdet samt Råstoffer	9
3.3	Aktivitetsområde 20 - 29 Landsstyremedlemmet for Finanser og Udenrigsanliggender	11
3.4	Aktivitetsområde 30 - 39 Landsstyremedlemmet for Familie og Sundhed	16
3.5	Aktivitetsområde 40 - 49 Landsstyremedlemmet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke	33
3.6	Aktivitetsområde 50 - 59 Landsstyremedlemmet for Fiskeri og Fangst	40
3.7	Aktivitetsområde 60 - 69 Landsstyremedlemmet for Erhverv og Landbrug	43
3.8	Aktivitetsområde 70 - 75 Landsstyremedlemmet for Boliger, Infrastruktur og Miljø	47
3.9	Aktivitetsområde 80 - 99 Anlægs- og renoveringsområdet - Landsstyremedlemmet for Boliger, Infrastruktur og Miljø	54
4.	Landsstyrets ændringsforslag til bevillinger	68
5.	Landsstyrets ændringsforslag til tekstanmærkninger	85
6.	Henstillinger fra Finansudvalget	88

---

¹ Deltaget i Udvalgets møder fra den 18.11.2003

7.	De økonomiske konsekvenser af ændringsforslagene	94
8.	Indstillinger fra Finansudvalget	94

BILAG

- A.** Oversigt over større ændringer og ændringer i kontonumre fra FL 2003 til FFL 2004
- B.** Oversigt over ændringer i anlægsprojektbevillinger fra FL 2003 til FFL 2004
- C.** Orientering om status og forventninger til fremtiden for Nalunaq-Goldmine A/S samt planlagte projekter i 2004
- D.** Landsstyrets svar på spørgsmål vedr. akt. område 40 Kultur- og Uddannelsesområdet
- E.** Udsnit af svar fra Landsstyret på spørgsmål vedr. akt. omr. 64 Erhverv (ensprissystemet)
- F.** Svar fra Landsstyret vedrørende hovedkonto 64.10.13 Kunsthåndværk
- G.** Svar fra Landsstyret vedrørende hovedkonto 70.14.41 Tele Greenland A/S
- H.** Svar fra Landsstyret vedrørende hovedkonto 73.93.02 Mittarfeqarfiit (brandberedskab)
- I.** Svar fra Landsstyret vedrørende akt. omr. 75 Miljøområdet (begrænsning af CO2-udslip)
- J.** Svar fra Landsstyret vedrørende hovedkonto 75.86.22 Tilskud til affaldsbortskaffelse i mellemstore byer
- K.** Svar fra Landsstyret vedrørende hovedkonto 87.72.14 Forsøgsbyggeri
- L.** Nøgletal for aktivitetsområde 40, årselever og udgiften pr. årselev inden for forskellige uddannelser
- M.** Landsstyrets 96 ændringsforslag til bevillinger til 2. behandlingen - budgetbidrag
- N.** Landsstyrets 12 ændringsforslag til tekstanmærkninger - bemærkningerne til tekstanmærkningerne (selve tekstanmærkningerne fremgår af afsnit 5 i betænkningen)
- O.** Kommunefordelte investeringsoversigter svarende til at Finansudvalgets indstillinger til 2. behandlingen af FFL 2004 tiltrædes
- P.** Brev af 19.11.2003 fra Landsstyremedlemmet for Erhverv vedrørende Qorlortorsuaq vandkraftprojektet
- Q.** Oversigt over anlægs- og renoveringsprojekter i anlægs- og renoveringsfonden før 1.1.2004 og uden bevilling efter denne dato

1. Indledning

Landsstyret fremsatte fredag den 7. november 2003 forslag til landstingsfinanslov for 2004 samt budgetoverslagsårene 2005 – 2007.

Finansudvalget har på et budgetseminar, der holdtes i Sisimiut i dagene 16. – 20. oktober 2003, gennemgået finanslovsforslaget.

Finansudvalget lægger stor vægt på at de faglige udvalg bliver inddraget i vurderingen af sager af væsentlig interesse mellem landstingssamlingerne.

Det er ligeledes vigtigt at de faglige udvalg bidrager med vurdering af de årlige finanslovsforslag, hvor den samlede prioritering af Landskassens bevillinger for det kommende finansår samt budgetoverslagsårene finder sted.

Generelt finder Finansudvalget at dette har styrket Landstingets viden på dette område, og det har tillige medvirket til at Finansudvalget har modtaget oplysninger og forslag fra de faglige udvalg, som i en del tilfælde medtages i nærværende betænkning. I andre tilfælde har de faglige udvalg rettet henvendelse direkte til det pågældende landstyremedlem for at få en uddybning af forskellige forhold.

Samlet set finder Finansudvalget at det styrker Landstingets kendskab, viden og indflydelse på den finanslov der vedtages. Det er positivt at Landstingets udvalg ved behandlingen af finanslovsforslaget er med til at foretage visse ændringer og justeringer i det forslag Landsstyret har fremsat, således at det i højere grad er Landstingets finanslov.

Opgavefordelingen er den at Landsstyret fremsætter lovforslaget, men Landstinget skal foretage en nøje behandling af det og herunder sikre at der gennemføres de ændringer Landstinget ønsker, således at det bliver Landstingets finanslov som Landstinget vedtager.

Med henblik herpå har Finansudvalget derfor skrevet til Landstingets faglige udvalg den 15. oktober 2003 med anmodning om en tilbagemelding til Finansudvalget senest den 30. oktober.

Finansudvalget har benyttet lejligheden til at gøre fagudvalgene opmærksom på, at lovgrundlaget på bevillingsområdet fremgår af Landstingslov om Grønlands Hjemmestyres budget af 29. oktober 1999, budgetloven, samt af Budgetregulativ 2002 fra 26.2.2002, som er udstedt af Landstyremedlemmet for Finanser.

Finansudvalget har medtaget en del af de modtagne kommentarer fra fagudvalgene i nærværende betænkning.

Finansudvalget har på baggrund af sin gennemgang af FFL 2004, ved brev af 21. oktober 2003 til Landsstyret, fremsendt sine spørgsmål samlet i eet brev, dog opdelt på landsstyreområder /kontonumre i FFL 2004.

Landsstyret har herpå fremsendt sine svar til Finansudvalget den 4. november 2003. Generelt har Landsstyrets besvarelser afdækket en del uklarheder. I andre tilfælde må Finansudvalget desværre

konstatere at Landsstyret har udskudt sin stillingtagen til senere, idet det anføres at man *overvejer*. Dette er sket selv på områder, hvor der ikke burde være tvivl om svaret.

Finansudvalget skal tilkendegive over for Landsstyret, at Udvalget finder det mere hensigtsmæssigt om Landsstyret svarer klart på Finansudvalgets spørgsmål, således at der kan komme fremdrift i Finansudvalgets behandling af finanslovsforslaget med henblik på færdiggørelse af Udvalgets betænkning til 2. behandling.

Finansudvalget vælger i øvrigt almindeligvis den fremgangsmåde at anmode Landsstyret om at fremsætte ændringsforslag, når Udvalget finder dette relevant, men hvis Landsstyret finder behov for at overveje for længe, kan Finansudvalg i disse tilfælde selv fremsætte de nødvendige ændringsforslag; dette er som bekendt sket mange gange tidligere.

På baggrund af de modtagne besvarelser fra Landsstyret har Finansudvalget indkaldt nogle af Landsstyrets medlemmer til samråd med Finansudvalget for i nogle tilfælde at få en nærmere uddybning af svar og i andre tilfælde at få yderligere oplysninger. I visse situationer, når Landsstyret ikke var sindet at følge en anmodning fra Finansudvalget har der også været behov for på samrådet at præcisere Finansudvalgets forslag/ønske til fremtidig handling fra Landsstyrets side. Generelt er et samråd et godt "instrument" til at få uddybet eventuelle misforståelser eller uklarheder mellem parterne.

Finansudvalget lægger i sit arbejde megen vægt på at være enige i disse situationer, således at Landsstyret ofte vælger at følge Udvalgets forslag/anbefalinger ud fra den betragtning at Finansudvalget har opbakning fra alle partierne i Landstinget.

I sine spørgsmål har Finansudvalget som indledning påpeget at der mangler en oversigt over væsentlige ændringer i forhold til FL 2003 og FFL 2004 I i selve det fremsendte forslag som er tilstillet alle Landstingets medlemmer og offentligheden. Finansudvalget kunne dog konstatere, at Udvalget til sit eget brug har modtaget en regnearkoversigt over større ændringer og ændringer i kontonumre fra Landsstyret, samt en oversigt over ændringer i anlægsprojektbevillinger. Disse oversigter vedlægges betænkningen som bilag A og bilag B.

Finansudvalget skal på denne baggrund, anmode Landsstyret om at der i FFL 2005 medtages en indledende oversigt over hovedtrækkene af de foretagne ændringer. Herudover ønskes der for hvert landsstyreområde specielt gjort opmærksom på de foretagne ændringer, og herunder bør der oplyses om konti, hvor der nu ikke længere søges bevilling.

Disse oversigter bør medtages i det forslag til bevillingslov som tilgår hele Landstinget og offentligheden. Finansudvalget finder fortsat at det er vigtigt at de folkevalgte og landets borgere har mulighed for at forstå opbygning og indhold i finanslovsforslaget. Et finanslovsforslag er ikke kun for specialister, men skal også kunne forstås af Landstingets medlemmer og borgerne. Når f.eks. råstofområdet og landbrug inden for det sidste år har skiftet kontonummer 3 gange, ville det være på sin plads at der blev optaget et 0-budgetbidrag til den konto, der tidligere blev anvendt således at det er muligt at følge udviklingen mellem de forskellige bevillingslove.

Finansudvalget finder endelig anledning til at påpege, at Udvalget finder det uhensigtsmæssigt, at Landsstyret har medtaget konsekvenser af forventede lovforslag i nærværende finanslovsforslag. Herved forudsætter Landsstyret at Landstinget vedtager disse forslag i uændret form. Udvalget skal

her pege på flere tekstanmærkninger under aktivitetsområde 40, som henviser til forslag til uddannelsesstøttereform.

Som konsekvens af at Finansudvalget ikke kan tage stilling til Landsstyrets forslag til bevillinger og til tekstanmærkninger, der forudsætter en vedtagelse af Uddannelsesstøttereformen (EM 2003/163) under aktivitetsområde 40, således som den er forelagt for Landstinget, skal Finansudvalget tilkendegive at Udvalget **udsætter sin stillingtagen** hertil til 3. behandlingen af FFL 2004.

Efter Landstingets 1. behandling af finanslovsforslaget den 7. november har Landsstyret den 14. november fremsendt 96 ændringsforslag til forslaget til finanslov for 2004. Den 21. november har Landsstyret fremsendt yderligere 12 ændringsforslag, hvorefter der i alt er 108 ændringsforslag, heraf 96 forslag til ændring af bevillinger og 12 forslag til ændring af tekstanmærkninger

Finansudvalgets indstillinger til Landsstyrets ændringsforslag fremgår af afsnittene 4 og 5.

De økonomiske virkninger af Finansudvalgets indstillinger til ændringsforslagene fremgår af afsnit 7.

Finansudvalgets indstillinger til ændringsforslagene til Landstingets 2. behandling af Landsstyrets forslag til finanslov for 2004 vil samlet medføre, at det budgetterede Drifts-, Anlægs- og Udlånsoverskud, DAU-saldoen, vil udgøre **-10.719.000 kr.** i 2004 (et overskud). I budgetoverslagsårene er DAU-overskuddet:

2005	-52,2 mio. kr.
2006	-71,2 mio. kr.
2007	-59,2 mio. kr.

Finansudvalget skal bemærke at overskudsålet er uændret set i forhold til Landsstyrets forslag til finanslov 2004.

Finansudvalget har behandlet lovforslaget samt ændringsforslagene og afgiver hermed betænkning til Landstingets 2. behandling af lovforslaget.

2. Generelle bemærkninger

Finansudvalget skal indledningsvis generelt tilslutte sig Landsstyrets forslag til finanslov for 2004, i overensstemmelse med de tilkendegivelser der fremkom under første behandlingen af lovforslaget.

Finansudvalget kan ligeledes tilslutte sig de ændringsforslag som Landsstyret har fremsendt til Finansudvalget den 14. november og 21. november.

Finansudvalget er enig med Landsstyret i behovet for en stram og målrettet styring af vores økonomi i de kommende år. Dette skyldes bl.a. den begyndende stagnation og i denne forbindelse at der i årene der kommer må forventes at komme relativt færre indtægter for de offentlige kasser. Da der samtidig må imødeses et fortsat stort pres på de offentlige udgifter, bliver vi i højere grad tvunget til at vurdere behovet for afholdelse af udgifter, samt også til i endnu højere grad at prioritere hvilke udgifter, der skal afholdes.

Samtidig med denne forventede relative forringelse af forholdet mellem indtægterne og udgifterne, skal der også i endnu højere grad end hidtil sættes på at øge den hjemlige produktion, og værdien

heraf. Dette er nødvendigt hvis vi på sigt skal mindske afhængigheden af de årlige bloktilskud fra Danmark.

Der må udfoldes bestræbelser på at øge produktiviteten i vores samfund og samtidig skal der sættes på etableringen af erhvervsaktiviteter, som er rentable.

De offentlige administrationer bør "slankes" ved at det igangsatte arbejde mellem Landsstyret og KANUKOKA på dette område fremmes. Der må sikres tilstrækkeligt samarbejde mellem vores kommuner, enten ved et aftalt samarbejde om opgaveløsninger, eller i en del tilfælde ved sammenlægning af kommuner.

Finansudvalget har fornemmet at der flere steder i landet er taget initiativer på dette område; eksempelvis er der aftalt et samarbejde mellem Aasiaat, Kangaatsiaq og Qeqertarsuaq kommune på det administrative område.

På skatteområdet bør Landsstyret i samarbejde med kommunerne vurdere i hvilket omfang opgaverne inden for skattevæsenet med fordel kan centraliseres.

Finansudvalget er enig med Landsstyret i at det forventede relative fald i indtægterne i de kommende år må ledsages af en tilsvarende reduktion af udgifterne. Det må ske dels ved nødvendige rationaliseringer i løsningen af opgaver, men også ved en nødvendig reduktion i tilskud. Disse justeringer bør ske så der tages de nødvendige hensyn til at der fortsat er tilstrækkelig aktivitet i samfundet og så vi undgår stigninger i arbejdsløsheden.

Samtidig med denne udvikling må vi sikre tilstrækkelige midler til at prioritere grundlaget for fremtidig vækst. Finansudvalget imødeser at Landsstyret drager de nødvendige konklusioner, og tager de nødvendige initiativer bl.a. på baggrund af Betænkningen fra Selvstyrekommissionen fra marts 2003 og anbefalingerne fra *Fællesudvalget for erhvervsudvikling i Grønland*; der henvises til Udvalgets rapport fra ultimo oktober 2003.

Finansudvalget er enig i målsætningen om at arbejde for en mere selv bærende økonomi. Vi må skabe rammer og muligheder for den økonomiske udvikling i årene der kommer. Med henblik herpå må vi prioritere uddannelsesområdet meget højt. Det samlede erhvervsområde må også have en høj prioritet, ligesom smidige forhold på arbejdsmarkedet er nødvendige, så vores samlede ressourcer bliver anvendt bedst muligt.

Der må sættes på fremtidig vækst, men uden at vi svigter vore ældre medborgere og sikrer en rimelig tilførsel af ressourcer til sundhedsvæsenet. Et led i en fornuftig udvikling er også at der fokuseres på forebyggelse, med det sigte at sikre en højere livskvalitet.

På anlægsområdet er Finansudvalget klar over at der er begrænsede ressourcer i årene der kommer. Finansudvalget forventer at Landsstyret tager de nødvendige initiativer til at sikre en bedre planlægning på anlægs- og renoveringsområdet. Den store opsamling af midler i anlægs- og renoveringsfonden, af Landsstyret skønnet til at udgøre ca. 700 mio. kr. ultimo december i 2003, er et tegn på de store mangler, der har været på dette område i de tidligere år.

I rådgivningen på dette område er det i Budgetregulativet mange steder præciseret at det er vigtigt med realistiske skøn over det forventede afløb af anlægsudgifter. Det må konstateres at de

ansvarlige på dette område siden starten af år 2000 har skønnet utrolig dårligt, med den konsekvens at der nu efter 4 år er opsamlet anlægsmidler i fonden svarende til et helt års bevillinger, og at aktiviteten i de forløbne år har været tilsvarende nedsat.

Landsstyret forventer ifølge tabel 6 i de almindelige bemærkninger til finanslovsforslaget, at der i de kommende år vil ske en gradvis reduktion af fondens saldo, således at den 31.12.2004 skulle udgøre 650 mio. kr., 31.12.2005 475 mio. kr., 31.12.2006 308 mio. kr. og endelig 31.12.2007 233 mio. kr.

Finansudvalget vil følge op på denne udvikling, idet det også vil have stor betydning for aktiviteten i anlægssektoren.

Finansudvalget håber også at der langt om længe kommer styr på dette område, så vi får indhentet det store efterslæb i færdiggørelsen af anlæg til gavn for befolkningen.

Vi har fortsat store udækkede behov på skoleområdet, boligområdet og forsyningsområdet. Det er vigtigt med denne prioritering, men vi må ikke glemme alt andet. Det kan ses af de af Landsstyret foreslåede investeringsplaner for de næste 4 år, at der er områder, der overhovedet ikke er tilgodeset. **Er det realistisk at der ikke er afsat midler til renovering af sygehuse efter 2004, ingen midler til nye servicehuse efter 2004, ikke noget kultur- og idrætsbyggeri efter 2004, ingen daginstitutioner for børn og unge efter 2004 osv. ?**

Landsstyret bør ved fremsættelsen af ændringsforslag til finanslovsforslaget søge at rette op herpå; Finansudvalget har bemærket at ændringsforslag nr. 83 foreslår afsættelse af 3,9 mio. kr. i 2005 til renovering af Qasigianguit sygehus. Landsstyret bør også gøre noget mere med hensyn til planlægningen af renovering og nybyggeri inden for skoleområdet. Det er som om området står lidt i stampe. Af Landsstyrets *Budgetorientering 2003* fremgår det desuden at der fortsat er knap 30 mio. kr. på renoveringsreserverne, som endnu ikke, her en måned før årsskiftet er disponeret til konkrete renoveringsprojekter.

Finansudvalget vil senere i betænkningen, under de konkrete aktivitetsområder (landsstyreområder), vende tilbage til denne problematik.

Finansudvalget skal til slut her i de generelle bemærkninger udtrykke sin tilslutning til Landsstyrets overordnede krav til *strukturpolitikken*. En sådan udvikling med omlægning af samfundets strukturer, er nødvendig, hvis vi skal bevæge os i retning af *øget økonomisk selvberenhed*.

Finansudvalget imødeser hvilke konklusioner Landsstyret i sin Politisk Økonomiske Beretning på FM 2004 vil fremdrage af de kommende måneders indsats på bl.a. følgende områder:

- anbefalingerne fra Fællesudvalget for erhvervsudvikling
- Benchmarkingudvalgets anbefalinger
- Selvstyrekommissionens betænkning samt endelig
- Bloktilskudsforhandlingerne med staten.

3. Finansudvalgets spørgsmål/bemærkninger i øvrigt - opdelt på landsstyreområder

Finansudvalget har som nævnt tidligere indhentet bemærkninger fra Landstingets fagudvalg til FFL 2004. Herudover har Finansudvalget ved brev af 21.10.2003 til Landsstyret fremført synspunkter på FFL 2004 og stillet et antal spørgsmål, opdelt på de enkelte landsstyreområder. Finansudvalget finder det væsentligt at gengive en del af denne meningsudveksling/korrespondence og vil derfor i de følgende underafsnit under nærværende afsnit 3 gengive en del herfra.

3.1 Aktivitetsområde 10 - 14 Landsstyreformanden

I finanslovsforslagets almindelige bemærkninger er udviklingen i kommunernes økonomi beskrevet.

Finansudvalget har anmodet om en orientering om de enkelte kommuners økonomiske situation, og herunder oplysninger om, hvilke kommuner, der er under særligt tilsyn fra Landsstyrets side.

I denne anledning har Landsstyreformanden *oplyst at kommunernes samlede indtægter var større end udgifterne i årene 1997 - 2000. I årene 2001 og 2002 vendte billedet, således at udgifterne oversteg indtægterne. Tendensen fortsætter ifølge budgetterne for 2003 og overslagsårene:*

Tabel 1 *Kommunernes indtægter, udgifter og resultat i 1997-2003*

Mio. kr.	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Indtægter	1.941	1.950	2.055	2.160	2.305	2.466	2.385
Driftsudgifter	- 1.662	- 1.715	- 1.789	- 1.880	- 2.060	- 2.225	- 2.150
Anlægsudgifter	- 140	- 151	- 211	- 211	- 314	- 378	- 339
Resultat (- = underskud)	140	84	55	69	- 69	- 136	- 105

Det samlede underskud i 2002 på 136 mio. kr. dækker over betydelige forskelle kommunerne imellem. 7 kommuner opnåede et overskud. De resterende kommuner har alle haft et underskud. Nuuk kommune tegner sig for det største underskud på 85 mio. kr., og Nuuk kommune tegner sig ligeledes for de største anlægsinvesteringer.

Kommunerne må, som følge af at de samlede indtægter (personlig indkomstskat, selskabsskat, kommunal skatteudligning og bloktilskud) ikke stiger i takt med udgifterne, trække på kassebeholdningen eller optage lån ved større anlægsinvesteringer. Det er derfor af største vigtighed, at kommunerne nu sætter fokus på likviditeten, og på en rimelig balance mellem udgifter og indtægter.

Finansudvalget har fra Landsstyreformanden modtaget oplysninger om hvilke kommuner, der var under skærpet tilsyn fra Landsstyrets side. Der er tale om følgende kommuner: Narssaq, Uummannaq, Upernavik og Kangaatsiaq samt Qaanaaq. Herudover skal Tilsynsrådet på sit næste møde tage stilling til, om Ammassalik og Paamiut skal sættes under skærpet tilsyn.

Finansudvalget må konstatere at der således i adskillige kommuner er økonomiske problemer, og Udvalget skal på denne baggrund opfordre Tilsynsrådet og KANUKOKA til at yde den nødvendige bistand til kommunerne med henblik på at afhjælpe problemerne samt at forbedre den økonomiske styring. Som tidligere nævnt vil initiativer i retning af øget kommunalt samarbejde formentlig mindske udgiftsbehovet i kommunerne og dermed forbedre den økonomiske situation.

Effekten af Sukaq's arbejde

Finansudvalget har indhentet nærmere oplysninger om erfaringerne med Sukaq-projektet og påtænker på et senere tidspunkt ved henvendelse til Landsstyreformanden at følge op herpå ved at afholde et møde med de ansatte i Sukaq-sekretariatet.

Hovedkonto 10.17.01 Grønlands Statistik

Finansudvalget har anmodet om oplysninger om Grønlands Erhvervsregister (GER). De modtagne oplysninger tyder på at registret ikke anvendes i tilstrækkeligt omfang formentlig som følge af at dækningen er ufuldstændig. Registret har følgende hjemmeside: www.ger.gl

Finansudvalget skal henstille til Landsstyret at der tages de nødvendige initiativer, så Grønlands Erhvervsregister (GER) bliver anvendeligt.

3.2 Aktivitetsområde 15 - 19 Landsstyremedlemmet for Selvstyre og Justitsområdet samt Råstoffer

Finansudvalget har anmodet Landsstyremedlemmet om oplysninger om resultaterne af Retsvæsenkommissionens betænkning, samt om hvad der forventes at ske på området fremover.

På denne baggrund har Landsstyremedlemmet oplyst:

Retsvæsenkommissionens betænkning er fortsat under udarbejdelse. Så snart kommissionen har fremlagt betænkning vil det kommende landsstyreområde for Selvstyre og Justitsområdet samt Råstoffer udarbejde en vurdering til landsstyret med henblik på at landsstyret derefter fremlægger forslag i Landstinget for den videre udvikling af justitsområdet.

Når Retsvæsenkommissionens betænkning foreligger, så vil spørgsmålet om normerings- og bevillingsbehov blive taget op til fornyet overvejelse.

Hovedkonto 17.01.01 Direktoratet for Selvstyre

Finansudvalget har anmodet om oplysninger om hvorledes det forventes at medlemmerne af den kommende dansk-grønlandske kommission skulle udpeges.

Landsstyremedlemmet svarede således:

Metoden for udvælgelse af medlemmer til kommende fælles dansk-grønlandske parlamentariske kommission forventes at ville ske efter forhandling mellem regeringen og landsstyret. Regeringen foreslås at udpege 7 medlemmer, mens Landsstyret udpeger 7 medlemmer efter forholdstalsvalgmetoden i forhold til den politiske sammensætning i Landstinget. Landsstyret ser meget gerne, at formanden for kommissionen kommer fra Grønland.

Hovedkonto 18.01.02 Råstofprojekter

Finansudvalget har anmodet om en orientering om status og forventninger til fremtiden for Nalunaq-Goldmine A/S.

Orienteringen fremgår af bilag C til betænkningen.

Herudover har Finansudvalget anmodet om oplysninger om hvordan den søgte bevilling på 19.148.000 kr. er fordelt på projekter. Finansudvalget bemærker at Udvalget lægger vægt på at alle opgaver bliver udliciteret.

Orienteringen om projekterne i 2004 fremgår ligeledes af bilag C til betænkningen. Finansudvalget skal anmode Landsstyret om at sikre at disse oplysninger i FFL 2005 medtages i budgetbidraget til bevillingen.

Landstingets Erhvervsudvalg har over for Finansudvalget fremført følgende synspunkter:
Erhvervsudvalget mener, at der på denne konto også bør afsætte midler til projekter, som skal belyse, hvordan det sikres, at grønlandsk arbejdskraft i videst muligt omfang bliver anvendt i forbindelse med råstofudvinding. Derudover bør projekterne i samarbejde med koncessionshaverne belyse, hvilke jobfunktioner grønlandsk arbejdskraft kan opkvalificeres til at varetage i forbindelse med mineral- og råstofudvinding.

Udvalget finder det oplagt, at det i forbindelse med guldmineprojektet i Sydgrønland undersøges, i hvilket omfang koncessionshaverne planlægger at anvende grønlandsk arbejdskraft. Derudover agter udvalget at forespørge Landsstyremedlemmet, om hvilke tiltag Landsstyret planlægger at gennemføre for på længere sigt at sikre, at der ved fremtidige mineraludvindingsprojekter anvendes grønlandsk arbejdskraft i størst muligt omfang.

Udover at Erhvervsudvalget som nævnt ovenfor savner omtale af vand som potentiel eksportprodukt, effekten af at det som bevillingsforudsætning nu er tilføjet Landsstyrets målsætning, at arbejde for, at udvikle råstofsektoren til at være et bærende erhverv, idet der er forventninger om, at Grønlands undergrund indeholder såvel mineraler som olie og gas. Målet er, at råstofsektoren fremover skal bidrage positivt til den økonomiske udvikling og til skabelse af nye arbejdspladser i Grønland.

Finansudvalget skal efterlyse Landsstyrets bemærkninger til det foranstående.

Hovedkonto 18.01.03 Råstofdirektoratet, Indtægtsdækket virksomhed

Finansudvalget har anmodet om at der i bemærkningerne til tekstanmærkningen medtages økonomiske oplysninger ligesom i tidligere finanslove.

Landsstyret svarede at man overvejer i forbindelse med 2. behandlingen af FFL04 at fremsætte ændringsforslag.

Finansudvalget har efter modtagelsen den 14.11.2003 af ændringsforslag fra Landsstyret til 2. behandlingen af FFL 2004 konstateret at Landsstyret har fremsendt det ønskede ændringsforslag.

Hovedkonto 18.01.04 Servicekontrakt på råstofområdet

Finansudvalget har meddelt Landsstyret at Udvalget fandt at afsnittet *Landsstyret bemyndiges til at indgå en eller flere servicekontrakter med et eller flere selskaber..... bør udgå i budgetbidraget og i stedet optages som tekstanmærkning, således som det i øvrigt er praksis.*

Landsstyret svarede at man overvejer i forbindelse med 2. behandlingen af FFL04 at fremsætte ændringsforslag.

Finansudvalget har efter modtagelsen den 14.11.2003 af ændringsforslag fra Landsstyret til 2. behandlingen af FFL 2004 konstateret at Landsstyret har fremsendt det ønskede ændringsforslag.

Landstingets Erhvervsudvalg har over for Finansudvalget fremført følgende synspunkter:

Erhvervsudvalget finder, at Landsstyret bør redegøre for, hvorfor disse aktiviteter ikke kan varetages af Råstofdirektoratets eget personale. Landsstyret bør ligeledes redegøre for, hvilke fordele der er forbundet med en opsplitting imellem myndighedsopgaver og promoveringsopgaver.

Erhvervsudvalget konstaterer at Landsstyret med udgangen af 2003 har opsagt rammeaftalen mellem Greenland Resources A/S og Hjemmestyret. Dermed vil de servicekontraktdekkede aktiviteter for fremtiden skulle udliciteres. Herudover ser udvalget frem til resultaterne af at Landsstyret bemyndiges til at indgå en eller flere servicekontrakter med ét eller flere selskaber om udviklingsopgaver og andre opgaver indenfor den del af råstofområdet, som er rettet mod erhvervslivet og befolkningen i Grønland.

Finansudvalget skal efterlyse Landsstyrets bemærkninger til det foranstående.

3.3 Aktivitetsområde 20 - 29 Landsstyremedlemmet for Finanser og Udenrigsanliggender

Finansudvalget har konstateret at der i afsnit 3.3.1 i de almindelige bemærkninger omtales en øget vedligeholdelsesindsats. Finansudvalget er enig i at der bør afsættes f.eks. en samlet ramme på 45 mio. kr. til dette formål. Finansudvalget er dog betænkelig ved afsættelsen af disse midler som driftsbevillinger under de enkelte landsstyreområder. Dette kan nødvendiggøre at disse landsstyreområder så herefter ansætter teknikere til at styre anvendelsen af disse bevillinger.

Finansudvalget har udtrykt sin bekymring over for Landsstyremedlemmet for Finanser, idet Udvalget bemærkede at Landsstyret i 1999, da man samlede alle disse tekniske opgaver i Landsstyreområdet for Boliger og Infrastruktur, samtidig nedlagde disse funktioner i fagdirektoraterne.

Landsstyremedlemmet for Finanser har svaret følgende:

Begrundelsen for at afsætte vedligeholdelsesmidlerne på særskilte hovedkonti under de enkelte direktorater er at sikre, at midlerne anvendes direkte til vedligeholdelsesopgaver. Tidligere har de enkelte direktoraters vedligeholdelsesforpligtigelse indgået i deres driftskonti som en del af deres driftsbevillinger. Den ovenfor nævnte arbejdsgruppe fandt under sit arbejde ud af, at der er tendens til, at direktoraterne vælger at nedskære deres driftsbevillinger til netop vedligeholdelsesopgaver. Dette skyldes blandt andet, at vedligeholdelsesområdet er et relativt ukontroversielt emne. Det er således for at tydeliggøre vedligeholdelsesmidlerne, der altid har indgået som en del af direktoraternes driftsbevillinger, at man har valgt at indarbejde dem i særskilte budgetbidrag, og samtidig foreslå en særskilt bevillingsforhøjelse på i alt 30,2 mio. kr.

I 1999 blev der til Direktoratet for Bolig og Infrastruktur kun overført opgaver, der relaterede sig til anlægskonti og ikke vedligehold under driften. Den tidligere vedligeholdelseskonto 92 var udtryk for en særlig indsats for at forebygge behov for unødvendige renoveringer, og denne opgave blev varetaget af Direktoratet for Infrastruktur og Boliger. Men den normale vedligeholdelse har fagdirektoraterne hele tiden haft ansvaret for.

Der skal gøres opmærksom på, at det ikke er idéen med den nye konstruktion, at de enkelte direktorater atter skal ansætte deres egne teknikere mv.

Begrundelsen for at give de enkelte direktorater mulighed for at anvende op til 10% af bevillingen til køb af ekstern rådgivning er, at de fleste direktorater har bygninger, der er spredt rundt på hele kysten. Således gives der mulighed for, at de enkelte direktorater kan købe rådgivning i de enkelte

kommuner, hvor deres bygninger er placeret, eller alternativt købe A/S INI til opgaven. Alternativet er, at der ansættes nogle folk centralt i Direktoratet for Boliger og Infrastruktur, der tilbringer det meste af deres arbejdstid på at rejse rundt i kysten for at tilstandsregistrere de forskellige direktoraters bygninger, hvilket arbejdsgruppen ikke har set som en hensigtsmæssig løsning. De enkelte direktorater har stadigvæk mulighed for at trække på den ekspertise, der er forankret i Direktoratet for Boliger og Infrastruktur.

.....

Direktoratet for Infrastruktur og Boliger vil udarbejde en vedligeholdelsesvejledning, som forventes at foreligge inden udgangen af 2003.

Finansudvalget er enig med Landsstyret i at der er behov for at prioritere ressourcer til en bedre løbende vedligeholdelse, så Udvalget kan varmt anbefale at de afsatte bevillinger godkendes af Landstinget.

Finansudvalget skal dog udtale at man forventer at Landsstyret er opmærksom på at der ikke skal opbygges nogen dobbeltadministration på området. Finansudvalget forventer at Landsstyremedlemmet for Finanser er garanteret for at dette ikke sker.

I afsnittet 4.3 Økonomistyring omtales Landsstyrets planer på dette område. Finansudvalget har oplyst Landsstyret om at Færøernes Landsstyre på det seneste har gennemført ændringer af sin økonomistyring, som bl.a. har muliggjort, at også andre end det administrative personale, f.eks. også politikere og borgere har mulighed for elektronisk og ganske enkelt at se hvorledes status er for de enkelte konti.

Finansudvalget har på denne baggrund *anmodet Landsstyret om inden for de kommende måneder at vurdere om en tilsvarende løsning vil kunne præsenteres her i landet.*

Landsstyret har imidlertid allerede svaret Finansudvalget følgende:

Landsstyret har ingen planer om at indføre et system som ovenfor beskrevet. Landsstyret fremlægger en budgetorientering til Landstinget hvert efterår, der redegør for forbruget på hovedkontoniveau. Finansudvalgets forslag ville indebære, at der skulle udsendes ukommenterede regnskabstal med deraf følgende risiko for at give et ufuldstændigt billede af den økonomiske situation og en fortolkning vil typisk kræve et kendskab til en række bagvedliggende faktorer

Finansudvalget lagde i sit spørgsmål op til at Landsstyret *inden for de kommende måneder vurderede* emnet. Landsstyret har imidlertid allerede svaret og har helt åbenbart misforstået spørgsmålet, idet det bl.a. anføres at der skulle udsendes ukommenterede regnskabstal.

Det handler ikke om at udsende tal, men derimod om at give Landstingsmedlemmerne (og andre) en simpel mulighed for selv at trække oplysninger frem.

Landsstyremedlemmet har på et samråd med Finansudvalget oplyst at han inden for de kommende måneder vil vurdere emnet yderligere.

Finansudvalget skal med hensyn til det samråd der den 14. november blev holdt med Landsstyremedlemmet bemærke, at Landsstyremedlemmet indledningsvist gjorde opmærksom på at Finansudvalget *har stillet spørgsmål om finanslovsforslaget til Landsstyret. Derfor er det*

Landsstyret, der har svaret, og ikke Økonomidirektoratet.

Finansudvalget skal til dette bemærke, at det er Udvalget naturligvis klar over, men i Finansudvalgets samrådsindkaldelse var der udelukkende citeret fra brev af 31.10.2003, hvor der var anført: ”**Økonomidirektoratets besvarelse af 31.10.2003 af Landstingets Finansudvalgs spørgsmål til FFL04 af 1.1 var således**”:

Finansudvalget tog i øvrigt Landsstyremedlemmets besvarelser på samrådet til efterretning. Udvalget forventer fortsat at der i de fremtidige bevillingslove optages afsnit, der orienterer verbalt om ændringer i forhold til tidligere. Finansudvalget finder det uhyre vigtigt at alle landstingsmedlemmer og den almindelige borger får mulighed for f.eks. at kunne følge et bestemt område fra år til år uden forgæves at søge efter et kontonummer, der er blevet ændret.

Udvalget lægger megen vægt på at den trykte udgave af finanslovsforslaget er tilgængelig for borgerne. Finansudvalget har i øvrigt bemærket sig, at Landsstyremedlemmet oplyste at der fremover i budgetbidragene ville blive medtaget oplysninger om eventuelle tidligere kontonumre for aktiviteten. Dette er et skridt i den rigtige retning!

Herudover er det naturligvis godt at lovforslaget og senere loven bliver tilgængelig på internettet, og at man der kan anvende søgefaciliteter. Det er ligeledes positivt at Landsstyret også udgiver en populær udgave.

Hovedkonto 20.10.11 Nettorenter

Finansudvalget har skrevet følgende til Landsstyremedlemmet for Finanser:

Der er under kontoen regnet med uændrede renteindtægter på årligt 35 mio. kr. fra 2003. Da en del af disse indtægter stammer fra opsamlingen af midler i anlægs- og renoveringsfonden må disse renteindtægter alt andet lige forventes at falde fra 2004, idet det af tabel 6 i de almindelige bemærkninger fremgår, at Landsstyret forudsætter, at hensættelserne i fonden reduceres betydeligt i årene 2005, 2006 og 2007.

I det sidste år forventes hensættelserne at være reduceret til 233 mio. kr. fra 700 mio. kr. ultimo 2003.

Landsstyret anmodes derfor om at oplyse baggrunden for at der alligevel forudsættes uændrede årlige renteindtægter i alle årene 2003 til 2007, selv når kassebeholdningen forudsættes at falde med 467 mio. kr. alt andet lige.

Landsstyret svarede at det *overvejer at fremsætte et ændringsforslag til 2. behandlingen af FFL 2004 begrundet i nye budgetforudsætninger.*

Det er med tilfredshed at Finansudvalget har modtaget et ændringsforslag (nr. 14) til hovedkontoen således at der nu budgetteres realistisk.

Hovedkonto 20.11.50 Driftsreserven

Finansudvalget kan konstatere at der i FFL 2004 årligt er afsat 39 mio. kr. på Driftsreserven, hvoraf 3 mio. kr. er øremærket til at finansiere en særlig hjælpefond fra 2004. Disse midler kan imidlertid først anvendes når de med godkendelse fra Finansudvalget er flyttet til en egentlig udgiftskonto. En forudsætning for at Udvalget kan godkende en flytning er at bestemmelserne for en særlig

hjelpefond kan godkendes af Finansudvalget.

Det kan umiddelbart konstateres at der årligt er afsat et noget større beløb end hidtil til at dække egentlig uforudsete udgifter. Finansudvalget skal trods de relativt store beløb opfordre Landsstyret til at fortsat sikre en stram styring af vores økonomi.

Det fremgår af ændringsforslagene fra Landsstyret, at bevillingen i 2004 forøges med 3.845.000 kr. I BO-årene 2005, 2006 og 2007 nedsættes bevillingen med henholdsvis 1,3-, 6,2- og 0,9 mio. kr.

Hovedkonto 20.11.51 Reserve til overenskomstrelaterede udgifter

Finansudvalget har bemærket sig, at det årligt afsatte beløb er forhøjet med ca. 10 mio. kr. Udvalget er af Landsstyremedlemmet for Finanser blevet orienteret om baggrunden herfor. Udvalget har i øvrigt bemærket sig at bevillingen ved et ændringsforslag, nr. 19, fra Landsstyret nedsættes med 7 mio. kr., som udmøntes til sundhedsvæsenet.

Hovedkonto 20.11.53 Strukturpolitisk pulje

Finansudvalget kan konstatere at der i alle årene er reserveret 18,2 mio. kr. til en ensprisreform på el, vand og varme. Herudover er der i årene 2005, 2006 og 2007 afsat henholdsvis 25-, 50- og 75 mio. kr. med henblik på at give økonomisk dækning for strukturpolitiske initiativer bl.a. på baggrund af opfølgningen på Selvstyrekommisionens betænkning og Fællesudvalgets rapport.

Hovedkonto 20.11.57 Reserve til midlertidige foranstaltninger

Finansudvalget har bemærket sig, at der i det foreliggende forslag til finanslov, til forskel fra det af det tidligere Landsstyre fremsatte forslag, er afsat en bevilling på knap 31 mio. kr. i 2004 og 20 mio. kr. i hvert af BO-årene. Reservebeløbene er afsat *med henblik på at kunne finansiere uforudsete udgifter herunder fiskeriudvikling.*

Det er anført i budgetbidraget, at Landsstyret har nedsat *et paritetisk sammensat nævn, som nu har fået navnet "Nævnet vedrørende udviklingen i det kystnære rejefiskeri"*. Nævnet fremlægger halvårslige redegørelser for Landsstyret om udviklingen i dette fiskeri. Anvendelse af midler fra kontoen forudsætter godkendelse af Landstingets Finansudvalg.

Hovedkonto 20.11.60 Budgetregulering

I FFL 2004 er der afsat en bevilling på – 41 mio. kr. årligt på nærværende hovedkonto. Landsstyret har ved ændringsforslag foreslået bevillingen ændret med 33 mio. kr. til - 8 mio. kr. Baggrunden herfor er Landstingets vedtagelse den 7.11.2003 af ændringer til 3 afgiftslove for indførselsafgifter, motorkøretøjer og automatspil, med den konsekvens at indtægterne på de 3 hovedkonti, der vedrører disse afgifter forhøjes med henholdsvis 25 mio. kr., 7 mio. kr. og 1 mio. kr. årligt.

Hovedkonto 20.12.12. Bankforsyning (tekstanmærkning til kontoen)

Finansudvalget undrer sig over det anførte beløb på 5,3 mio. kr. i den omtalte tekstanmærkning, idet den søgte bevilling i 2004 er på 8,5 mio. kr. og på 7,5 mio. kr. i BO-årene.

Finansudvalget har anmodet Landsstyremedlemmet for Finanser om i bemærkningerne til tekstanmærkningen, at oplyse baggrunden for dette beløb på 5,3 mio. kr.

Landsstyremedlemmet har oplyst følgende:

Som det fremgår af bemærkningen til tekstanmærkningen, gælder tekstanmærkningen alene en bindende lejeaftale for pengeautomaterne på posthusene i 9 byer. Lejebetalingen for disse automater er 1,35 mio. kr. pr. år, indtil november 2007, dvs. en samlet forpligtelse i 2004-2007 på ca. 5,2-5,3 mio. kr.

Pengeautomaterne hviler reelt i sig selv på grund af et brugerbetalt gebyr på kr. 3,75 pr. udbetaling. Det er således bankforsyningsaftalerne med POST Greenland og KNI Pilersuisoq, dvs. den personlige betjening ved kassen, der udgør grundlaget for bevillingen på 8,5 mio. kr.

Der er ikke knyttet tekstanmærkninger til bankforsyningsaftalerne, fordi disse aftaler ikke strækker sig ud over bevillingsåret.

Landstyret vil overveje at indarbejde denne baggrund i bemærkningen til tekstanmærkningen.

Finansudvalget forudsætter at Landsstyret fremover er opmærksom på at oplysninger af den forannævnte karakter bør fremgå af *Bemærkningerne til tekstanmærkningerne*. Landsstyret har ved ændringsforslag nr. 109 fremsendt den 21. november imødekommet Finansudvalgets anmodning.

Hovedkonto 20.05.42 Statens bidrag til miljøforbedrende renoveringer

I perioden 2000 – 2003 har der årligt været budgetteret med en indtægt på 50 mio. kr. på denne hovedkonto. Aftalen udløber med året 2003.

Finansudvalget har anmodet Landsstyret om tilsendelse af *Grønlands Hjemmestyre Midtvejsevaluering af "Sektorprogram for renovering med en miljø- og energiforbedrende effekt i Grønland"*.

Udvalget har modtaget evalueringen, som er meget fyldig og umiddelbart giver indtryk af at initiativet til den særlige renoveringsindsats, som blev aftalt mellem regeringen og Landsstyret den 2.6.1999, har givet en del resultater, selv om det "apparat", der har været sat i værk har virket overdimensioneret.

Formålsskonto 24.10 Direkte skatter

Fra 2003 til 2004 har Landsstyret regnet med en stigning på ca. 18 mio. kr. til 770,5 mio. kr. i de direkte skatter. I det foregående år 2002 til 2003 forventes en stigning på ca. 9 mio. kr. Året forinden 2001 til 2002 var stigningen i landsskatten på 26 mio. kr. og året før fra 2000 til 2001 var stigningen på 42 mio. kr.

Finansudvalget konstaterer at skønnet over udviklingen er rimeligt forsigtigt, hvilket Udvalget kun kan anbefale, i den nuværende situation.

Formålsskonto 24.11 Indirekte skatter

De indirekte skatter, som især udgøres af indførselsafgifterne skønnes forsigtigt til 619 mio. kr. årligt. Det er stort set uændret niveau i de senere år.

Også på dette område finder Finansudvalget, at der er skønnet forsigtigt.

Finansudvalget skal blot konstatere, som det blev anført under hovedkonto 20.11.60 Budgetregulering, at Landstinget den 7.11.2003 har vedtaget ændringer af 3 afgiftslove, med den konsekvens at de årlige afgifter forventes at stige med 33 mio. kr. til 652 mio. kr.

3.4 Aktivitetsområde 30 - 39 Landsstyremedlemmet for Familie og Sundhed

Finansudvalget har som tidligere oplyst inddraget de faglige landstingsudvalg i behandlingen af Landsstyrets forslag til finanslov for 2004.

Landstingets Familie- og Sundhedsudvalg har på baggrund af 2 udvalgsmøder, hvor finanslovsforslaget blev behandlet, fremsendt to breve med spørgsmål til Landsstyremedlemmet for Familie og Sundhed til skriftlig besvarelse for at få yderligere oplysninger omkring henholdsvis bevillingerne på sundhedsområdet og familieområdet.

Aktivitetsområde 30 Familieområdet

Hovedkonto 30.10.32 Børnetilskud

Finansudvalget har meddelt Landsstyret at aktivitetstallene med oplysning om antallet af børn under 18 år ikke svarede til Grønlands Statistiks oplysninger. Herudover burde tallene i årene 2004 – 2007 svare til GS's prognosetal for udviklingen i antallet af børn under 18 år. Antallet af modtagere burde formentlig udvise en faldende tendens som følge af stigende indkomster alt andet lige.

Landsstyremedlemmet har bl.a. oplyst følgende:

Statistikken pr. 01.01.2003 viser 17.337 personer under 18 år. Det anvendte tal i budgetbidraget er en fremskrivning af gennemsnittet af prognosen fra sidste finanslov, overslags årene fra 2004 til 2006 indeholdt det gennemsnitlige tal på 17.785 personer under 18 år. Det er en fejl som direktoratet desværre ikke har været opmærksom på, ligeledes er budgetbidragets udformning ændret, således hvert overslags år skal fremgå særskilt mod tidligere et samlet gennemsnit for overslags årene.

De gennemsnitlige indkomster, har gennem årene været stigende, hvorfor udnyttelsesgraden af børnetilskudsordningen har været faldende. Dette vil også være gældende for en hævelse af taksterne. Ca. 60% af befolkningens gennemsnitlige indkomst ligger lige omkring den øvre indkomstgrænse for bortfald af børnetilskuddet.

Finansudvalget har netop modtaget et ændringsforslag (nr. 102) til kontoen til 2. behandlingen således at aktivitetstallene bliver retvisende, og de søgte bevillinger bliver realistiske.

Hovedkonto 30.10.37 Landsdækkende døgninstitutioner for børn og unge

Finansudvalget finder at ændringen på området, som har medført at alle institutioner nu er samlet på samme hovedkonto, er hensigtsmæssig. Herved er der bedre mulighed for at sammenligne institutionerne. Det skal dog anføres at det nye behandlingshjem i Sisimiut, der iflg. hovedkonto 83.30.13 forventes ibrugtaget i 2004, og som ventes at have et årligt budget på 5,2 mio. kr., bør medtages på hovedkonto 30.10.37 her i FL 2004.

Det kan konstateres, at der for alle institutioner budgetteres med en belægning på 100%, selv om de seneste års erfaringer, og også de anførte regnskabsoplysninger fra 2002 viser, at der er betydelige udsving. Da der er 2 forskellige takster, som må antages at være fastsat ud fra en forventning om 100%'s belægning, kan disse betydelige udsving i den faktiske belægning betyde at de budgetterede indtægter kan afvige en del for budgettet på 40.299.000 kr.

Af denne årsag, men også i høj grad for at give et realistisk billede af området, f.eks. er personaledekningen pr. barn på Meeqqat Angerlarsimaffiat budgetteret til 1,3, men viste ved regnskabet for 2002 kun 0,8, skal Finansudvalget henstille om at der bliver budgetteret med de realistiske aktivitetstal i finansloven.

Det fremgår ikke af budgetbidraget hvad Landsstyret agter at gøre, hvis nettoudgiften for området ved regnskabet for 2004 afviger fra de budgetterede 40.229.000 kr.

Ved større udgifter må forskelsbeløbet opkræves hos kommunerne, idet forordningen på området fastsætter at der er tale om kommunale udgifter. Der vil derfor **ikke** være hjemmel til at Landskassen blot ved regnskabsafslutningen for 2004, kan afholde udgifter ud over netto 40.229.000 kr.

Hvis der er i stedet er mindre udgifter, må der forventes at ske en tilbagebetaling til kommunerne.

Finansudvalget har bemærket sig at Landstingets Familie- og Sundhedsudvalg i sin tilbagemelding af 27.10.2003 til Finansudvalget også har været inde på de punkter som Finansudvalget har anført i det foranstående.

Landsstyremedlemmet har til det foranstående svaret:

Driften af døgninstitutioner for børn og unge under hovedkonto 30.10.37 finansieres af kommunerne, som det også fremgår af budgetbidraget. Betalingen for pladserne sker ved en modregning i bloktilskuddet til kommunerne på 50% af de budgetterede omkostninger, resten af de øvrige 50% opkræves hos den enkelte brugerkommune. Desværre fremgår dette ikke af budgetbidraget på hovedkonto 20.05.20, Bloktilskud til kommunerne, at der sker en modregning af 50% af de budgetterede udgifter til døgninstitutioner for børn og unge.

Landstingsforordning nr. 1 af 15. april 2003 om hjælp til børn og unge, der trådte i kraft 1. juli 2003, skal ses som ny lovhjemmel for nærværende bevilling, § 37 i forordningen fastsættes finansieringen af hjælpeforanstaltninger for børn og unge. Det er kommunerne der afholder omkostningerne til anbringelserne på døgninstitutionerne for børn og unge, dersom der vil være meromkostninger eller mindre omkostninger vil der ske regulering i forhold til dette.

Landstyreområdet er selv klar over de udsving der er i belægningerne på de enkelte børn og unge døgninstitutioner, en 100% belægning i budgetlægningen har til hensigt at sikre bevilling til de fysiske pladser der er på de enkelte institutioner.

Etableringen af det nye behandlingshjem i Sisimiut er varslet overfor Kanukoka, således at bevilling hertil forhandles i forbindelse med bloktilskudsforhandlingerne for 2005. Grunden herfor er at opstart af projektet har været forsinket med over et halvt år, således kan det efter den foreløbige nye tidsplan forventes at institutionen bliver overdraget den 10. december 2004, således vil en ibrugtagning først være aktuel primo 2005. En endelig tidsplan vil blive fastlagt på et møde 29. oktober 2003.

Budgetlægningen for Meeqqat Angerlarsimaffiat har været på baggrund af en personaledekning på 1,3. Regnskabet viste en personaledekning på 0,8 pr klient. Dette er forårsaget af en overbelægning på institutionen. Personalesituationen har været uændret, men der har været flere

anbragt på institutionen således at personaledekningen er faldet. Forudsætningen for antal fysiske pladser er bibeholdt på institutionen ligeledes er personalenormeringen bibeholdt.

Der vil blive leveret et 0-budgetbidrag i ændringsforslag, hvori den nye lovhjemmel vil fremgå, ligeledes at de nævnte takster for anbringelser er at betragte som a'conto takster, hvorved muligheden for at regulere i forhold til regnskabsresultatet præciseres.

Finansudvalget kan nu konstatere at Landsstyret har fremsendt et ændringsforslag (nr. 2) til hovedkonto 30.10.37 Landsdækkende børne- og ungeinstitutioner som fastsætter at der er tale om acontobetalingen.

Finansudvalget tager med tilfredshed denne udvikling til efterretning.

Finansudvalget finder dog anledning til at indskærpe at budgetloven foreskriver, at der for alle anlægsprojekter skal fremlægges alle konsekvenser, herunder f.eks. de driftsmæssige konsekvenser. Det forudsættes tillige, at disse konsekvenser skal være indregnet i finansloven.

Selv om driften af behandlingshjemmet i Sisimiut skal godkendes af KANUKOKA, må det også forudsættes at KANUKOKA på kommunernes vegne, og inden byggeriet påbegyndes, har godkendt, at betale for driften, når institutionen tages i brug.

Finansudvalget kan nu konstatere at institutionen ikke vil kunne tages i brug hvis den bliver færdig før 1.1.2005. Der er ej heller hjemmel til at afholde nogen udgifter vedrørende bygningen på anden måde, end eventuelt over anlægsbevillingen!

Finansudvalget skal henstille at Landsstyret fremover sikrer at budgetlovens bestemmelser følges i sådanne tilfælde.

Hvis Finansudvalget i 2004 skal godkende en bevilling til den nævnte institution, må det forudsætte at behovet er uforudset, jfr. bestemmelserne i budgetloven, og det kan man ikke sige på baggrund af det foran anførte.

Hovedkonto 30.11.10 Boligsikring

Landstingets Familie- og Sundhedsudvalg har oplyst, at der i *regelgrundlaget til konto 30.11.10 henvises til Landstingsforordning nr. 1 af 17. oktober 1983 om boligsikring. Denne Landstingsforordning blev ophævet med virkning fra 1. januar 2002. Det bør rettes til: Bevillingen ydes i henhold til Landstingsforordning nr. 3 af 31. maj 2001 om boligsikring.*

I forbindelse med vedtagelsen af Landstingsforordningen om boligsikring nr. 3 af 31. maj 2001, som trådte i kraft den 1. januar 2002, blev den samlede effekt af Landstingsforordningen om boligsikring i lejeboliger samt Landstingsforordningen om lejeboliger vurderet i efteråret 2002: Landsstyret kom med en orientering til Landstingets daværende Social- og Arbejdsmarkedsudvalg og Landstingets Infrastruktur- og Boligudvalg i oktober 2002. Landsstyrets foreløbige konklusioner var:

Ordningen er en succes.

Kun ganske få klager.

Mange er blevet tilgodeset.

Kommunerne håndterer ordningen fint.

Dog har Landsstyret konstateret, at der er nogle personer, bl.a. pensionister, der er uheldigt ramt af denne forordning.

.....

I oktober 2002 informerede Landsstyret om, at man fortsat mangler overblik over indkomsterne, og at disse tidligst kan skaffes medio 2003. Den endelige konklusion vil Landsstyret fremkomme med ved EM 2003 eller FM 2004.

Finansudvalget skal på denne baggrund anmode Landsstyret om at oplyse hvad evalueringen har givet af resultater, samt herunder om det får konsekvenser for bevillingsbehovet.

Landsstyremedlemmet har på samrådet den 18. november oplyst følgende:

Landsstyreområdet har i samarbejde med Landsstyreområdet for Boliger og Infrastruktur og Landsstyreområdet for Finanser arbejdet med de data A/S Boligselskabet INI har overdraget til Grønlands Hjemmestyre omkring boligsikringen, arbejdet med disse data er endnu ikke afsluttet. Dog skal det nævnes det hurtigt blev klart, at husstande med årlige indkomster under 100.000 kr. har været ramt uheldigt. Til afklaring af dette er der sket ændring af grænsebeløb, egen andel og minimums- og maksimumsbeløb for boligsikring. Dette er sket i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 12 af 28. maj 2003 som er trådt i kraft pr. 1. juli 2003.

Der vil til 3. behandlingen af Finanslovsforslaget for 2004 blive indgivet ændringsforslag med den korrekte lovhjemmel.

Udvalget konstaterer at Landsstyret har fremsendt ændringsforslag nr. 103 til nærværende konto, som medfører at lovhjemlen nu bliver korrekt.

Finansudvalget imødeser fortsat en redegørelse på FM 2004.

Hovedkonto 30.12.08 Ældrepension

Familieudvalget har endelig oplyst: *I de almindelige bemærkninger til forslag til Finanslov 2004 (side 24-25 i den danske version) fremgår det, at der er indarbejdet et reservebeløb på 6,2 mio. kr. i 2004 og 12,5 mio. kr. i hvert af overslags årene i de lovbundne pensionsbevillinger til forbedring af pensionerne.*

Udvalget vil gøre Finansudvalget opmærksom på, at man ikke af budgetbidraget til hovedkonto 30.12.08 kan se, at der er afsat noget reservebeløb til området.

Finansudvalget finder det godt at Landsstyret har afsat det nævnte reservebeløb på hovedkonto 20.11.54 Reserve til pensionsforbedringer, men det burde også fremgå af budgetbidraget til nærværende hovedkonto 30.12.08, således at borgerne også på det naturlige sted kan se hvilke planer der er på området.

Hovedkonto 30.12.09 Førtidspension

I Finansudvalgets indkaldelsesskrivelse til samråd blev anført:

Det fremgår af Landsstyremedlemmets svar, at Direktoratet havde forventet, at kommunerne i større omfang anvendte den nye revalideringsforordning frem for førtidspensionering. Det fremgår videre, at Direktoratet ikke har oplysninger om grundlaget for tildeling af førtidspensioner.

Finansudvalget har til samrådet med Landsstyremedlemmet den 18.11.2003 anmodet om at få oplyst følgende:

- a. Hvordan er fordelingen af førtidspensionister på kommunebasis, og herunder pr. 100 indbyggere?
- b. Udvalget er bekymret over den fortsatte stigning i antallet af førtidspensionister. Har Landsstyremedlemmet kendskab til, om ordningen udnyttes på uhensigtsmæssig vis i nogle kommuner m.h.p. f.eks. at undgå andre, dyrere, sociale udgifter?
- c. Udvalget er forundret over, at Direktoratet ikke kan fremlægge nærmere oplysninger om baggrunden for tildeling af førtidspensioner i kommunerne, idet Udvalget finder at denne viden må være nødvendig for Direktoratet m.h.p. den overordnede administration af området, herunder regelfastlæggelse og budgetlægning. Landsstyremedlemmets bemærkninger til dette efterlyses.

Landsstyremedlemmet svarede på spørgsmål a således:

Som nævnt i svarskrivelsen til udvalget haves de enkelte registreringer på modtagere af førtidspension ikke i direktoratet. Der er i 2002 og i 2003 oktober med, skønsmæssigt beregnet fordelingen af fortidspensionister i de enkelte kommuner på baggrund af de omkostninger der har været hos kommunerne:

kommune	Antal	I % af befolkningen
Nanortalik	254	10%
Qaqortoq	136	4%
Narsaq	109	10%
Paamiut	134	7%
Nuuk	450	3%
Maniitsoq	173	5%
Sisimiut	199	3%
Kangaatsiaq	88	6%
Aasiaat	185	5%
Qasigiannguit	71	5%
Ilulissat	209	4%
Qeqertarsuaq	66	6%
Uummannaq	91	3%
Upernavik	139	5%
Qaanaaq	55	6%
Ammassalik	193	6%
Iltoqaortoormiit	33	6%

Til spørgsmål b havde Landsstyremedlemmet følgende bemærkninger:

Landsstyreområdet har i sin tilsynsforpligtigelse holdt tilsyn i de fleste kommuner inden for de sidste 2 år, der er under tilsyn ikke observeret uhensigtsmæssig udnyttelse af førtidspensionsordningen.

Landsstyremedlemmet havde endelig følgende bemærkninger til spørgsmål c:

Hver ansøgning om førtidspensionering behandles af den enkelte kommune, og de tilsynsbesøg direktoratet har gennemført viser at lovgivningens formål efterkommes. Det vi desværre ikke kan vise, er hvor mange der er tildelt på baggrund af handicap eller arbejdsnedsættelse, ligeledes hvor mange der tildeles på baggrund af sociale årsager.

Finansudvalget henstiller til Landsstyret at der etableres faste procedurer for indsamling af oplysninger om dette område. Det er ikke hensigtsmæssigt at der ikke findes statistiske data på området. Finansudvalget skal også henlede opmærksomheden på de store udsving der er i mellem andelen af førtidspensionister i de enkelte kommuner.

Finansudvalget vil i 2004 vende tilbage til problematikken for at høre om hvilke initiativer, der er taget til at få større viden om området. Finansudvalget finder at en større viden om årsagerne kan være med til at der søges fastsat regler på området, som er økonomisk hensigtsmæssige for de offentlige kasser, og tillige hjælper den enkelte borger, så det undgås at nogen blot ”parkeres på” en overførselsindkomst i stedet for at blive ”hjulpel” til en form for beskæftigelse.

Formålsskonto 30.13 Handicappede

Det tidligere Finansudvalg har den 2.9.2003 godkendt en konkret rokeringsansøgning på området i 2003, og i det følgende gengives en del af bemærkningerne fra afgørelsesskrivelsen af 3.9.2003 (sag nr. 03-20), idet problematikken også er relevant set i sammenhæng med FFL 2004:

Finansudvalget tager for nærværende Evalueringsrapporten til efterretning, og kan desværre konstatere at forsøgsordningen har været iværksat uden sikring af en økonomisk styring af processen, hvorfor det således også kan konstateres

At udgiftsniveauet i 2002 lå ca. 38% eller ca. 26 mio. kr. højere end hvis der i årene siden 1998 havde været tale om årlige udgiftsstigninger på 3%.

Finansudvalget vedlægger notat af 3.9.2003 med konklusioner, samt nogle talmæssige ajourføringer af 2 Orienteringer af 27.11.2002 fra det daværende Finansudvalg til det daværende landsstyre

Finansudvalget har valgt at vedlægge disse udsnit for at minde Landsstyret om at der er behov for at Landsstyret sikrer en aktiv indsats på området. Evalueringsrapporten prøver at forklare forløbet,

men giver ingen bud på fremtidige initiativer til opbremsning på området eller på hvordan udgiftsniveauet kan reduceres igen.

Finansudvalget skal på denne baggrund efterlyse hvorledes Landsstyret rent faktisk vil tage initiativer til opbremsning på området eller til at udgiftsniveauet kan reduceres igen.

Finansudvalget er opmærksom på de anførte 5 initiativer, som er nævnt på side 80 i de almindelige bemærkninger til FFL 2004. Det Finansudvalget ønsker yderligere er mere konkrete oplysninger om en handlingsplan, herunder status og forventninger til 2003 samt yderligere oplysninger om forventningerne til 2004. Hvornår i 2004 forventer Landsstyret at kunne give en tilbagemelding om forløbet på området til Familie- og Sundhedsudvalget og Finansudvalget?

Landsstyremedlemmet for Familie og Sundhed svarede:

Evalueringsrapport ventes omdelt under efterårssamlingen 2003, denne suppleres med et afsnit der redegør for den fremadrettede indsats Landsstyreområdet vil gennemføre.

Der er til den forlængede forsøgsordning udarbejdet nye vilkår for forsøgsordningen, hvor der sker opstramning af styringen af de kommunevise økonomiske rammer i forsøgsordningen. Ligeledes er der udarbejdet nye retningslinier for regionalkontorenes forvaltning af området. For begge tiltag er der lagt meget kraftigt vægt på en bedre og strammere styring af bevillingerne, dette både i de enkelte forsøgskommuner og på regionalkontorerne.

Landsstyreområdet er i gang med planlægning af kurser for personalet på regionalkontorerne omkring forvaltningen af handicapreglerne. Der er udarbejdet instruks til medarbejdere, der arbejder med handicapreglerne.

Landsstyreområdet er i gang med en planlægning, hvorefter den fremtidige forsøgsvisse udlægning ønskes gennemført. Landsstyreområdet vil, når denne planlægning er færdig fremlægge dette for Finansudvalget som opfølgning på afgørelsesskrivelsen af 3. september 2003.

De foreløbige estimater på handicapområdet er svære at gennemføre, idet afregninger fra 2 kommuner endnu mangler. Det drejer sig om Nuuk Kommune og Paamiut Kommune, som ikke blev godkendte til at blive optaget som forsøgskommuner fra 1. januar 2003. Nuuk Kommune har erfaringsmæssigt store refusioner på handicapområdet. Der har ikke, som tidligere år været givet individuelle bevillinger til de handicappede i de 2 kommuner, derimod har der for 2003 været forhandlet en økonomisk ramme for hver enkelt kommune. De omhandlende kommuner var udset til at indgå i forsøgsordningen om udlægning af bevillingskompetencen på handicapområdet. De 2 kommuner har fået udbetalt beløb i a'conto de første 5 måneder af 2003, som endnu ikke er udlignede, da gennemgang af refusionsansøgninger i regionalkontoret endnu ikke er færdigbehandlede. Det er derfor på nuværende tidspunkt svært at forudse, om de 2 kommuner overholder deres økonomiske ramme.

Finansudvalgets skrev i sin indkaldelse af Landsstyremedlemmet til samråd følgende:

I Landsstyremedlemmets svar af 28. oktober 2003 på Finansudvalgets spørgsmål til afsnit 2.10, side 2 i den danske version, er omtalt handicapområdet. Det fremgår at Nuuk og Paamiut Kommune ikke er blevet godkendt til at blive optaget som forsøgskommuner fra 1. januar 2003. Det fremgår imidlertid samtidig, at de omtalte kommuner har fået udbetalt a conto beløb de første 5 måneder af 2003.

Finansudvalget ønsker i denne forbindelse oplyst følgende:

Med hvilken hjemmel er der foretaget a conto udbetalinger til Nuuk og Paamiut kommune i 2003, når Finansudvalget endnu ikke har godkendt bevillinger til forsøgene?

Landsstyremedlemmet svarede:

Der har i budgetloven ikke været hjemmel til udbetaling af acontobeløbet. Udbetalingen er sket fra hovedkonto 30.13.08, hvor landsstyreområdet i lighed med tidligere år havde forudset godkendelse af rokeringsansøgningen. Dette har været praksis i de tidligere års rokeringer i forbindelse med forsøgsordningerne i 2000 til 2002, hvor rokeringsmuligheden i henhold til tekstanmærkning for området har været anvendt.

Ændringen af tekstanmærkningen er sket i forbindelse med vedtagelsen af finansloven for 2003 i april måned, hvor tekstanmærkningen for handicapområdet er indskrænket, således den tidligere mulighed for rokering ikke længere er tilstede. På det tidspunkt var acontobeløbene allerede blevet udbetalt til de 3 kommuner.

Finansudvalget kan konstatere at det tidligere Finansudvalg allerede den 27.11.2002 har tilskrevet det fungerende Landsstyre bl.a. følgende som svar på en orienteringssag ”Problemstillinger på økonomien for 2002 på Landsstyreområdet for Sociale Anliggender og Arbejdsmarked”:

Denne eksplosion i udgifterne med ca. 18 mio.kr., eller 26% efter at forsøgsordningen er påbegyndt, er ikke konkret godkendt af Landstinget.

Finansudvalgets konklusion

- S** *Finansudvalget finder at det passerede er helt uacceptabelt,*
- S** *Finansudvalget pålægger hermed Landsstyret at drage omsorg for at forudsætningerne for forsøgsordningen indskræpes overfor Landsstyremedlemmet for Sociale Anliggender og Arbejdsmarked,*
- S** *Finansudvalget undrer sig over at Landsstyret ikke har søgt bevillingsmæssig hjemmel på området,*
- S** *Finansudvalget ønsker at modtage oplysninger om i hvilket omfang Landsstyreområdet for Økonomi har haft aftalerne mellem Landsstyreområdet for Sociale Anliggender og Arbejdsmarked og forsøgskommunerne til godkendelse, da der jo er tale om at aftalerne forpligter Hjemmestyret økonomisk,*
- S** *Finansudvalget forventer at Landsstyret ikke anvender tekstanmærkningen på området mere i indeværende år,*
- S** *Finansudvalget forventer at det afgående Landsstyre sikrer at det nye Landsstyre, herunder især Landsstyremedlemmet for Sociale Anliggende og Arbejdsmarked, bliver anmodet om at overveje en berostillelse af forsøgsordningen indtil der er foretaget en ansvarlig gennemgang af projektet, så de oprindelige bevillingsmæssige forudsætninger overholdes, herunder at forsøgsordningen ikke i sig selv skulle medføre merudgifter,*
- S** *Finansudvalget anmoder om en undersøgelse af udgiftsudviklingen på handicapområdet fra 1998 til og med 2002 opdelt på de enkelte kommuner, og således at der bliver mulighed for specielt at vurdere udgiftsudviklingen i de enkelte forsøgskommuner set i forhold til de øvrige kommuner,*
- S** *Finansudvalget forventer, at det meddeles det nye Landsstyre at det vedrørende FFL 2003 må forudsættes at der ikke søges en tekstanmærkning til formålsskonto 30.13*

S *Handicappede, da det anses for mere hensigtsmæssigt at det nye Finansudvalg bliver inddraget, hvis der skal søges gennemført bevillingsmæssige ændringer, Finansudvalget vil foranledige, at det nye Finansudvalg og Revisionsudvalg modtager kopi af korrespondancen i nærværende sag.*

På baggrund af denne korrespondence finder Finansudvalget det dybt beklageligt at Landsstyreområdet for Familier har fundet det korrekt at udbetale midler til de 3 nævnte kommuner, som om de var med i en forsøgsordning. Der burde have været handlet som om denne tekstanmærkning, der bemyndigede til at rokere ikke eksisterede efter 27.11.2002!

Landsstyremedlemmet har efterfølgende da hun blev gjort opmærksom på det foran stående fremsendt en skriftlig berigtigelse hvori hun beklager fejloplysningen til Landstingets Finansudvalg. Udvalget tager beklagelsen til efterretning, idet det herefter er op til Landstingets Revisionsudvalg at vurdere det passerede i forbindelse med revisionen af Landskasseregnskabet for 2003.

I sommeren 2003 søgte Landsstyreområdet om at de nævnte 3 kommuner blev omfattet af forsøgsordningen. Da man blev klar over at Finansudvalget ikke kunne godkende igangsættelse af nogen forsøgsordning med tilbagevirkende kraft fra 1.1.2003, altså en efterbevilling, tog Landsstyreområdet initiativ til tilbagebetaling af de anviste beløb.

Hovedkonto 30.13.08 Handicapforsorg i Grønland

I et andet spørgsmål fra Finansudvalget er der fremsendt følgende til Landsstyremedlemmet for Familie og Sundhed:

Det fremgår af budgetbidraget til nærværende hovedkonto, at antallet af handicapregistrerede forventes at stige fra 735 i 2002 til 772 i år, og 800 i hvert af årene 2004 – 2007.

Hvad bygger Landsstyret sine skøn på, og hvorfor er antallet uændret fra 2004 til 2007?

Landsstyremedlemmet for Familie og Sundhed svarede:

Direktoratet har i forbindelse med genforhandlingerne om forsøgsrammerne konstateret en stigning i antallet af personer, der er omfattet af forordningen om hjælp til personer med vidtgående handicap. Antallet af personer med vidtgående handicap er navnlig steget i 2001 og 2002, ifølge de oplysninger Direktoratet er i besiddelse af. I forbindelse med forhandlinger af forsøgsrammer i de enkelte kommuner for 2003 er stigningen af antallet skønnet til at blive lavere i 2003. Derudover har Landsstyreområdet i forbindelse med udredning af handicapområdet, ønsket at tage forvaltning af handicapreglerne op til revision, hvor overvejelserne dels går på, at nye tilfælde af personer med vidtgående handicap i forsøgskommuner, som skal omfattes af forordningen om hjælp til personer med vidtgående handicap, først skal godkendes af regionalkontorerne.

I den udredning der pågår i Landsstyreområdet har det været meget svært at tilvejebringe et samlet troværdigt talmateriale, da oplysninger om tallene for antal handicappede har været mangelfuldt.

Landsstyreområdet er i gang med at udvikle et klientregistreringssystem til brug for registrering og journalføring af handicapsager. Kravspecifikationer til en økonomi- og statistikdel er nu under udarbejdelse, og når den del er på plads vil Landsstyreområdet blive i stand til at tilvejebringe troværdigt materiale på handicapområdet.

Hovedkonto 30.13.09 Forsøgsordning om udlægning af bevillingskompetence til kommuner på handicapområdet

Et yderligere spørgsmål fra Finansudvalget lød:

Det er fra Landsstyrets side været foreslået, at der i 2003 midt i året blev iværksat forsøgsordninger i Nuuk, Paamiut og Kangaatsiaq kommuner. Ansøgningen blev dog trukket tilbage, da det måtte erkendes at det er i strid med budgetloven at bevilge med tilbagevirkende kraft fra 1.1.2003.

På denne baggrund undrer det Finansudvalget at Landsstyret ikke i FFL 2004 har medtaget de nævnte 3 kommuner i forsøgsordningen fra 1.1.2004.

Landsstyrets bemærkninger hertil efterlyses.

Landsstyremedlemmet for Familie og Sundhed svarede:

I arbejdet med finanslovsforslaget for 2004, er forhandlingerne med de 3 forsøgskommuner ikke igangsat, derfor kendes de enkelte kommuners forsøgsrammer ikke endnu. Direktoratet har valgt ikke at medtage konkret de 3 kommuner med forsøgsrammer, idet disse ofte kan være fastlåsende for forhandlingerne.

På samrådet uddybede Landsstyremedlemmet således:

Landsstyreområdet har i august måned opfordret de 3 nævnte kommuner til at deltage i forsøgsordningen fra 2004, indtil nu har de 3 kommunerne ikke vist interesse i at deltage. Der er arbejdet med nye vilkår og standard kontrakter som fremlægges til Landsstyrets godkendelse, disse skal danne grundlag for den fortsatte forsøgsordning. Det forventes ikke at forhandlingerne med nye kommuner kan nås inden starten af det nye år.

Hovedkonto 30.13.06, 08 og 09 Handicapområdet

Finansudvalget har endelig skrevet følgende til Landsstyremedlemmet:

Det er i alle 3 budgetbidrag anført at der er knyttet tekstanmærkninger til hovedkontoen.

Ved behandlingen af FFL 2003 fremsatte Finansudvalget et ændringsforslag som udtog disse tekstanmærkninger i finansloven for 2003, idet det blev anset for mere hensigtsmæssigt at Finansudvalget bliver inddraget, hvis der skal søges gennemført bevillingsmæssige ændringer på området.

Der skal erindres om at baggrunden herfor var, at et tidligere Landsstyre i august 2002 havde anvendt tekstanmærkningen som grundlag for at foretage rokering af bevillinger, som Landsstyret på dette tidspunkt burde have været klar over ikke var tilstede.

Da det fremgår af FFL 2004 at Landsstyret atter har medtaget tekstanmærkningen på området skal det meddeles at Finansudvalget fortsat ønsker at tage stilling til eventuelle rokeringer mellem de nævnte 3 konti.

Finansudvalget anmoder derfor senere under afsnittet med tekstanmærkninger om at Landsstyret fremsætter et ændringsforslag til 2. behandlingen, som atter udtager tekstanmærkningen.

Landsstyremedlemmet for Familie og Sundhed svarede således:

Landsstyreområdet tager Finansudvalgets indstilling til rokeringsmuligheden til efterretning.

Dog skal det præciseres at hensigten med tekstanmærkningen er, at have mulighed for at bevillingen til den enkelte klient følger klienten i det tilfælde denne flyttes indenfor handicapforsorgens bo tilbud.

Der er tilfælde hvor en klient flytter:

- *mellem ikke forsøgskommune og forsøgskommune eller omvendt,*
- *mellem boenhed og døgninstitution eller omvendt,*
- *mellem døgninstitution og anbringelse i Danmark eller omvendt*
- *mellem kommune eller forsøgskommune og døgninstitution eller omvendt*

Derfor har landsstyreområdet medtaget muligheden for at rokere mellem de nævnte hovedkonti, hvor det opnås at bevillingen følger klienten i de botilbud klienten placeres i.

Tekstanmærkning - Til formålsskonto 30.13 Handicappede

Finansudvalget har endelig anmodet Landsstyret om at fremsætte et ændringsforslag, som betyder at tekstanmærkningen kommer til at lyde således:

Landsstyret bemyndiges til at foretage røkeringer af bevillinger mellem hovedkonto 30.13.10 og 30.13.41.”

Landsstyremedlemmet for Familie og Sundhed har på denne baggrund meddelt:

Der indgives ændringsforlag til tekstanmærkningen for formålsskonto 30.13 Handicappede.

Dette ændringsforslag er fremsat som nr. 95. Finansudvalget kvitterer hermed for fremsættelsen.

Hovedkonto 30.13.41 Handicapinstitutioner

Finansudvalget har meddelt Landsstyremedlemmet, at man finder ændringen på området, som har medført at alle institutioner er samlet på samme hovedkonto, for hensigtsmæssig. Herved er der bedre mulighed for at sammenligne institutionerne.

Det kan konstateres, at der for alle institutioner budgetteres med en belægning på 100%, selv om de seneste års erfaringer, og også de anførte regnskabsoplysninger fra 2002 viser, at der er betydelige udsving.

Finansudvalget finder at det må være muligt at anføre mere realistiske belægningstal for de enkelte institutioner, hvorved bl.a. oplysningerne om personaledekningen pr. klient bliver mere retvisende. Det er svært at se fornuften i at der for alle institutioner blot anføres en 100% belægning.

Landsstyremedlemmet for Familie og Sundhed svarede således:

Landstyreområdet er selv klar over de udsving der er i belægningerne på de enkelte handicapinstitutioner, en 100% belægning i budgetlægningen har til hensigt at sikre sig bevilling til de fysiske pladser der er på de enkelte institutioner.

Familiedirektoratet arbejder i en arbejdsgruppe med en model for bedre at kunne imødekomme de belægningsmæssige udsving der er henover bevillingsåret. Dette er primært omkring personalenormeringerne, således at der indarbejdes parametre, der er mere retvisende i lønbudgetteringen. Der arbejdes ligeledes i arbejdsgruppen med statistik modeller for bedre at kunne udarbejde statistikker for belægningen, som danner grundlaget for budgetlægningen.

Familiedirektoratet regner med at arbejdsgruppens arbejde bliver anvendt i budgetlægningen i forbindelse med arbejdet med finanslovsforslaget for 2005.

Etablering af elektroniske oplysninger om gruppen af handicappede

Familie og Sundhedsudvalget har oplyst Finansudvalget om følgende:

Under et samråd med daværende Landsstyremedlem for Familie og Sundhed den 22. maj 2003 blev Familieudvalget orienteret om, at Landsstyret ikke har overblik over antallet af handicappede i Grønland, over aldersfordelingen af de handicappede samt over hvordan ventelisterne til døgninstitutionerne bliver styret. I en skrivelse til Finansudvalget af 23. maj 2003 udtrykte udvalget, at man var chokeret over, at Landsstyret ikke havde dette overblik, da oplysninger om antal og aldersfordeling af handicappede burde ligge til grund for planlægningen af handicapområdet. Daværende Landsstyremedlem meddelte, at et nyt klientregistreringssystem skulle tages i brug pr. 1. jan. 2004. Dette fremgår også af de almindelige bemærkninger i Finanslovsforslaget for 2004 (afsnit 3.2.3. på side 23-24 i den danske version).

Udvalget mener, at manglen på statistiske oplysninger om antal og aldersfordeling af de handicappede samt hvor mange handicappede der står på venteliste bevirker, at udvalget på nuværende tidspunkt ikke har et velfunderet grundlag for at vurdere, hvorvidt bevillingen på handicapområdet er realistisk. Når Familiedirektoratet får indsamlet de statistiske oplysninger pr. 1. januar 2004, er det forventeligt, at oplysningerne kan afstedkomme større - eller mindre - bevillingsbehov.

Finansudvalget er enig i de betragtninger Familie og Sundhedsudvalget har fremført.

Finansudvalget skal henlede Landsstyrets opmærksomhed på det foran anførte. Finansudvalget finder det i øvrigt ikke tilfredsstillende at der skal gå så lang tid med at få opbygget en basal viden om klientgruppen. Der har i flere år været efterlyst en indsats på området.

Aktivitetsområde 32 Sundhedsvæsenet

Finansudvalget har som led i udvalgsbehandlingen af finanslovsforslaget indhentet oplysninger fra Familie- og Sundhedsudvalget. Videre har Landsstyret bidraget med opklarende oplysninger, og endelig har der været afholdt samråd med Landsstyremedlemmet for Familie og Sundhed.

Sundhedsvæsenets generelle økonomiske situation

Finansudvalget anmodede på baggrund af finanslovsforslagets almindelige bemærkninger om en status for sundhedsvæsenets økonomiske situation, især i 2003, hvor der er varslet stop for planlagte nedsendelser, men også Landsstyrets forventninger til 2004 og de kommende år.

Landsstyret svarede bl.a. således:

Allerede i starten af 2003 kunne det konstateres, at flere af budgetforudsætningerne, der lå til grund for Finanslov 2003 ikke længere var opfyldt. Således blev Landsstyret i marts 2003 orienteret om, at udgifterne til ambulanceflyvning, tuberkulosebekæmpelse og vakantindkvartering ville overskride den afsatte bevilling. Det blev ... til Landsstyret oplyst, at det forventede merforbrug ville blive delvist dækket via midler oprindeligt afsat på Dronning Ingrid's Hospital til nedbringelse af ventelister. Det blev ligeledes oplyst at de resterende midler sandsynligvis ville blive fundet ved besparelser på den elektive (planlagte) patientbehandling. Der blev allerede i slutningen af 2002 indført mere restriktive retningslinier for nedsendelse af patienter til elektiv (planlagt) behandling i udlandet.

I praksis fik disse mere restriktive retningslinier dog kun begrænset effekt i 2002 og begyndelsen af 2003, da det samtidig blev besluttet at nedsendelsen af de patienter, der allerede var blevet henvist

til behandling i udlandet ikke ville blive stoppet. De sidste patienter i denne gruppe blev behandlet i løbet af sommeren 2003. Det betyder, at de månedlige udgifter til behandling i udlandet nu udviser en faldende tendens.

Siden er der igangsat følgende udgiftsbegrænsende tiltag, der ligeledes er blevet oplyst til Landsstyret. Det drejer sig om indførsel af et anskaffelsesstop, primært medicoteknisk apparatur, således at kun de mest nødvendige anskaffelser vil blive foretaget. Dette omfatter såvel Dronning Ingrid's Hospital som sygehusene på kysten. Ligeledes er ferierejserne for langtidsindlagte psykiatriske patienter blevet fjernet, mens der på kystens sygehuse er indført meget restriktive retningslinier for anvendelse af vikarbureauer. Endelig er der blevet foretaget en kraftig reduktion af den elektive (planlagte) behandling ved Dronning Ingrid's Hospital af patienter fra kysten.

Det er Direktoratet for Sundheds forventning, at de iværksatte sparetiltag vil sikre en overholdelse af den samlede bevilling, med en usikkerhedsmargin på under én procent.

I 2004 forventer Landsstyret, at der vil

... være etableringsudgifter, såfremt den bebudede hjemtagelse af visse dele af kræftbehandlingen gennemføres, ligesom der kan komme merudgifter til EDB-mæssig servicering af kystens sygehuse og tandklinikker og opretholdelse af EDB-netværket mellem Nuuk og kystens sygehuse. Endelig verserer der flere erstatningssager vedrørende patientklager, der i værste fald kan medføre merudgifter på op til 2 mio. kr.

Bevillingsrammerne totalt for 2004 - bortset fra øremærkede aktiviteter og flytning af aktiviteter mellem rammerne - er i det store og hele identiske med indeværende års bevillinger. Derfor er det også nødvendigt for næste finansår, at planlægge aktiviteten efter samme forudsætninger som i år. Det betyder, at der ikke vil blive budgetteret med midler til elektiv (planlagt) somatisk behandling i udlandet. Den nuværende budgetsituation, som forventes uændret til næste år, er så stram, at en overholdelse af budgetrammerne vil være uforenelig med gennemførelse af elektiv behandling i udlandet.

Som det fremgår ... forventes udgiftspresset mod sundhedsvæsenet også at stige de kommende år. I de almindelige bemærkninger til Finanslov 2004 oplyses det, at sundhedsvæsenets udgifter i 2007 vil være vokset med 100 mio. kr. i faste priser, såfremt den nuværende udvikling fortsætter. Da det er Landsstyrets målsætning, at sundhedsvæsenets samlede bevilling de kommende år skal være uændret i faste priser, vil der derfor de kommende år blive sat fokus på at foretage rationaliseringer og aktivitetstilpasninger indenfor sundhedsvæsenet.

Finansudvalget er bekymret over den restriktive nedsendelsespolitik til både Danmark og Dronning Ingrid's Hospital. På den ene side må det erkendes, at den grønlandske økonomi ikke kan bære en fortsat ukontrolleret vækst indenfor Sundhedsvæsenets budgetter. På den anden side finder Udvalget det u hensigtsmæssigt, såfremt der gennemføres besparelser, der på længere sigt blot resulterer i forøgede udgifter til behandling af patienter, der invalideres grundet manglende behandling.

Finansudvalget bad på denne baggrund Landsstyremedlemmet redegøre for den forventede udvikling i ventelisterne i 2004.

Landsstyremedlemmet svarede bl.a. at:

Ventetiden for behandling i udlandet er forholdsvis lang på 3 områder omfattende alloplastisk operationer (knæ og hofter), øjenlidelser samt øre - , næse - og halsspecialer, hvor ventelisten er på henholdsvis:

alloplastik, ca. 210 patienter på venteliste
øjenlidelser, ca. 430 patienter på venteliste
øre - næse - og halslidelser, ca. 580 patienter på venteliste

I alt ca. 1.220 patienter på venteliste.

Ventelisten har de senere år været voksende, når det drejer sig om de 3 ovenfor nævnte områder. For ventelisten til knæ- og hoftoperation er der de senere år registreret en årlig tilgang af nye patienter på 35-50 personer. Inden for det sidste halvandet år (primo 2002 til medio 2003) er ventelisten til behandling for øjenlidelser vokset med godt 30 personer til trods for, at denne patientgruppe er blevet tilset og behandlet af øjenspecialister i overensstemmelse med Sundhedsvæsenets kontrakt med den eksterne leverandør (Rigshospitalet). Samlet for øre - næse - og halslidelser er ventelisten forblevet uændret inden for det seneste år.

Hertil kommer mindre ventelister til andre behandlingstilbud i udlandet. Det drejer sig bl.a. om håndkirurgiske indgreb, operation af korsbånd i knæ, skulderlidelser, plastisk operation.

Alt i alt må det forventes, at i 2004 vil ventelisten til behandling i udlandet udvikle sig nogenlunde på samme måde som i 2003. I årets sidste kvartal vil ventelisten til alloplastisk operation og øjenoperationer være vokset til henholdsvis ca. 250 og 460 patienter, medens ventelisten til behandling for øre - næse - og halslidelser vil forblive uændret. I alt vil ventelisten være vokset til ca. 1.300 for disse 3 områder. Da der ikke er planlagt en udvidelse af aktiviteten, vil stigningen i ventelisten også medføre stigende ventetider indenfor disse specialer.

Finansudvalget kan således samlet konstatere, at Landsstyret reelt ikke forventer nogen form for nedgang i de ganske omfattende ventelister i 2004. Tværtimod er tilgangen af patienter til ventelisterne indenfor flere specialer større end antallet af behandlede patienter. Finansudvalget må betragte denne udvikling som stærkt foruroligende!

Sundhedsvæsenets transportbehov

Finansudvalget anmodede videre Landsstyret om at redegøre for, hvad Landsstyret har iværksat på baggrund af henstilling nr. 6 i betænkningen til 2. behandlingen af FFL 2003 (egen flytransport til sundhedsvæsenet).

Landsstyret svarede bl.a. således:

Finansudvalgets henstilling blev taget til efterretning... Det er ...meget vigtigt at der foretages en grundig analyse af ... de økonomiske konsekvenser ved indgåelse af en langtidskontrakt med en flyoperatør, og hvorledes flyet/-ene udnyttes mest effektivt. Direktoratet for Sundhed har derfor i samarbejde med Dronning Ingrid's Hospital taget initiativ til iværksættelse af en analyse med henblik på vurdering af mulige modeller for en mere omkostningseffektiv flytransport indenfor sundhedssektoren...

Analysearbejdet forventes færdigt foråret 2004.

Sundhedsvæsenets rejseomkostninger til flytransport andrager ca. 100 mio. kr. i 2003, og har været stigende gennem de seneste mange år. Især har udviklingen fra 2001 til 2002 vist markante stigninger, ikke mindst i forbindelse med evakueringer både internt i Grønland og til Rigshospitalet i Danmark.

Finansudvalget bad på denne baggrund Landsstyremedlemmet redegøre for udviklingen i evakueringer.

Landsstyremedlemmet svarede bl.a. således:

... Udgifterne til evakueringer udgør [kun] ca. 30% af sundhedsvæsenets udgifter til flytransport, men ... er den udgiftspost på transportbudgettet, der er steget mest de seneste år. Det har i længere tid kunnet konstateres, at evakueringer internt i Grønland falder, medens evakueringer til udlandet stiger.

Landsstyret angav bl.a. grundene til dette som værende:

*Bårepatienter i almindelige rutefly må konverteres til evakueringer grundet manglende service fra Air Greenland der i forbindelse med overtagelsen af Atlantruten ikke har tilgodeset nødvendigt udstyr og installationer til transport af patienter med behov for intensiv overvågning.
Perinatale retningslinier med visitation af alle risikogravide og jordemødre ansat i distrikter med tildelt jordemodernormering.*

... merudgifterne til ambulancefly til Danmark forventes at andrage 5,6 mio. kr., som følge af de ændrede retningslinier fra Air Greenland.

I 2002 var der 339 evakueringer med et forbrug på 27,3 mio. kr., fordelt med 297 evakueringer internt i Grønland, 31 til Danmark og 11 til Island. I 2003 forventes der samlet 254 evakueringer med et forbrug på 24,9 mio. kr., fordelt med 209 evakueringer internt i Grønland, 39 til Danmark og 6 til Island.

Der kan i de gennemsnitlige udgifter pr. evakuering konstateres en kraftig stigning fra godt 80.000 kr. til knap 100.000 kr. pr. stk. i 2003.

Finansudvalget finder de stigende transportudgifter i Sundhedsvæsenet bekymrende, men tager foreløbig Landsstyrets oplysninger til efterretning, idet Udvalget afventer det omtalte analysearbejde.

Forebyggelsesområdet

Finansudvalget udbad sig som led i arbejdet en oversigt over tiltag, der skal dæmme op for udgiftspresset i Sundhedsvæsenet i de kommende år. Landsstyremedlemmet svarede bl.a. følgende:

På længere sigt vil en intensivering af den forebyggende og sundhedsfremmende indsats være meget vigtig for at dæmpe stigningen i udgiftspresset. Med mindre man vil tilføre flere ressourcer hertil, skal midler tages fra den eksisterende behandling.

Sundhedsvæsenet anvender ressourcer på forebyggelse og sundhedsfremme, udover de midler der direkte er afsat til dette formål på hovedkonto 32.01.02, Paarisa. Der bliver på de enkelte institutioner anvendt betydelige ressourcer til dette formål, uden at dette direkte fremgår af bevillingsforudsætningerne. Således har en væsentlig del af specielt de aktiviteter, der foregår i distrikterne, karakter af forebyggelse og sundhedsfremme.

Som eksempler kan nævnes forskellige former for smitteopsporing indenfor eksempelvis kønssygdomme og tuberkulose. Der eksisterer forskellige screeningsprogrammer med henblik på en tidlig indsats overfor forskellige sygdomme, som f.eks. livmoderhalskræft.

Sundhedsplejersker og jordemødre udfører ligeledes mange forebyggende og sundhedsfremmende indsatser. Tandplejens høje prioritering af børn og unge er ligeledes i høj grad en forebyggende indsats, ligesom nogle af Qaqiffiits aktiviteter er af forebyggende karakter.

Et vigtigt element i en effektiv forebyggende indsats er viden. Dels om den konkrete udbredelse og forekomst af forskellige sygdomme, dels årsagerne hertil og hvilke muligheder der er for at forebygge dem. Forskningsaktiviteter der retter sig mod disse områder prioriteres derfor også højt.

På trods af ovennævnte aktiviteter, så er det stadig kun en begrænset andel af sundhedsvæsenets samlede bevilling der anvendes til forebyggelse. Det er derfor Landsstyrets målsætning at sundhedsvæsenet i stigende grad også skal fokusere på forebyggelse og sundhedsfremme. Nogle tiltag vil kunne implementeres uden yderligere væsentlige udgifter, mens andre tiltag vil kræve af der foretages en omprioritering af de ydelser sundhedsvæsenet tilbyder. Det skal imidlertid bemærkes at mange af de positive effekter ved forebyggende og sundhedsfremmende indsatser først vil optræde på længere sigt.

Et vigtigt element i den forebyggende og sundhedsfremmende indsats er udarbejdelsen af et Folkesundhedsprogram.

Programmet skal have til formål at forbedre folkesundheden. Der skal derfor arbejdes med det overordnede mål, at øge middellevetiden og øge antallet af "gode" leveår uden sygdom. Programmet skal tage sigte på, at der sker en udligning af den sociale ulighed i sundhed, ved at styrke risikogrupperes ressourcer og muligheder for at handle og træffe valg i forhold til livsstil og levevilkår.

Programmet skal fastlægges ud fra dialoger med borgerne om deres eget syn på sundhed og syn på egne muligheder for at deltage aktivt i en forbedring af sundhedstilstanden.

Der skal være tale om væsentlige og veldokumenterede sundhedsproblemer, sygdomme i programmet skal være forebyggelige, og der skal være behov for en forstærket indsats på området.

Finansudvalget kan umiddelbart tilslutte sig det anførte.

Hovedkonto 32.10.08 Alkoholbehandlingscentre

Landstingets Familie- og Sundhedsudvalg tilskrev i forbindelse med udvalgsbehandlingen af FFL 2004 Finansudvalget om alkoholbehandling således:

Det fremgår af budgetbidraget til hovedkonto 32.10.08, at antallet af primærbehandlinger og familiebehandlinger forventes at være uændret fra 2003 og i hvert af årene 2004 - 2007.

Udvalget har besøgt de to alkoholbehandlingscentre, Qaqiffik i Ilulissat og i Nuuk, i juni 2003. Både ud fra hvad udvalget fik oplyst under besøgene samt ud fra hvad der står i notat om det offentliges brug af Qaqiffiit (fra juni 2002) kan det konstateres, at der er et stigende behov for og brug af Qaqiffiit. Det er dyrt at sende en misbruger til behandling på Qaqiffik, men på den anden side må det antages, at der er store besparelser på f.eks. sociale ydelser ved at få en misbruger i arbejde.

Udvalget vil gerne kommentere, at de foreslåede aktivitetstal for alkoholbehandlingscentre ikke stemmer overens med befolkningens stigende behov for behandling, som det er dokumenteret i notatet om det offentliges brug af Qaqiffiit.

Udvalget savner en undersøgelse af effekten af behandlingerne på Qaqiffiit samt oplysning om, hvilke andre behandlingsmuligheder, der alternativt kunne etableres i Grønland....

Finansudvalget kan tilslutte sig disse bemærkninger. Da en reform af alkoholbehandlingen i Grønland er under forberedelse afventer Udvalget foreløbig udviklingen.

Hovedkonto 32.12.03 Sundhedsdistrikterne, tandlægebetjening

Der er på FFL 2004 fastsat en bevilling på 45.795.000 kr., hvilket er en reduktion på 1 % i forhold til FL 2003.

Som det under Udvalgsbehandlingen blev påpeget af Landstingets Familie- og Sundhedsudvalg har der gennem de sidste år... været problemer med at rekruttere og fastholde tandlæger, hvilket har bevirket, at befolkningen ikke har en reel mulighed for regelmæssige tandlægeeftersyn og muligvis efterfølgende tandlægebehandling. Familie- og Sundhedsudvalget forholder sig kritisk over for den foreslåede bevilling på konto 32.12.03. Hvis dette område ikke bliver prioriteret, kan det få konsekvenser i form af endnu dårligere tandhygiejne og sundhed for befolkningen.

Finansudvalget deler Familie- og Sundhedsudvalgets bekymring. Finansudvalget er især bekymret for at der ikke gøres tilstrækkeligt på det forebyggende område.

Hovedkonto 32.10.06 Center for Sundhedsuddannelser

Finansudvalget har anmodet Landsstyret om en oversigt over optagne ved Center for Sundhedsuddannelser.

Landsstyret svarede således:

Antal ansøgere til uddannelserne ved Center for Sundhedsuddannelser er hermed oplyst for år 2003. Yderligere er der oplyst antal optagne samt antal pladser ved de enkelte uddannelser.

<i>Uddannelse</i>	<i>Ansøgere</i>	<i>Optagne</i>	<i>Antal pladser</i>
<i>Sygeplejerskeuddannelsen</i>	20	9	18
<i>STI – sundhedslinien</i>	35	34	40
<i>Sundhedsassistentuddannelsen</i>	30	18	18
<i>Merituddannelsen</i>	30	12	12
<i>Kursusdeltagere</i>	245	230	230

For sygeplejerskestuderende gælder, at der var 13 kvalificerede, men fire faldt fra.... De syv ikke-kvalificerede har fået vejledning om, hvordan de kan kvalificere sig til optagelse. I de to foregående år har der på sygeplejestudiet været 16 ansøgere årligt og antallet af optagne har været henholdsvis 7 studerende i 2001 og 14 studerende i 2002.

Den sene vedtagelse af FL 2003 har betydet at igangsættelsen af specialiseringsmodulerne til fødsel og veneria er blevet udskudt til 2004. Specialiseringsmodulerne faldt ind under nye aktiviteter, der endnu ikke var vedtaget som FL 2004, da forberedelserne skulle påbegyndes. Til forberedelserne hører kvalificering af undervisende jordemødre samt klarlægning af den øvrige uddannelsesplanlægning. I 2004 forventes optaget 4 fødselsassistenter og 12 veneriaassistenter på specialiseringsmodulerne.

Herudover har Landstingets Familie og Sundhedsudvalg ønsket at henlede Finansudvalgets opmærksomhed på, at der i overslagsårene 2005 til 2007 lægges op til besparelser på konto 32.10.06. At man på sigt har planer om at bevilge færre midler til denne konto, følger ikke de politiske målsætninger om opkvalificering af sundhedsvæsenets personale.

3.5 Aktivitetsområde 40 - 49 Landsstyremedlemmet for Kultur, Uddanne lse, Forskning og Kirke

Finansudvalget har den 21.10.2003 fremsendt 17 spørgsmål til Landsstyret som vedrørte Landsstyreområdet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke. Den fyldige besvarelse vedlægges Finansudvalgets betænkning som bilag D, hvorfor der generelt henvises hertil. Nogle af emnerne vil dog blive taget op i det følgende.

Finansudvalget har med henvisning til finanslovsforslag 2004 side 76 i den danske version "ønsket at modtage oplysninger om, hvor parate de enkelte kommuner/skoler er til at gennemføre Atuarfitsialak; der tænkes bl.a. på bygningerne og på lærerkræfterne, og herunder hvor lang tid der har været afsat til efteruddannelse af lærer via kurser etc.≡

Landsstyremedlemmet svarede bl.a.

Overordnet kan det oplyses, at der fra 1999 og foreløbig frem til 2006 er bevilget 90-100 mio. kr. særskilt som led i gennemførelsen af den nye folkeskoleforordning. Heraf er en betydelig del anvendt til kurser for lærerne, mens de øvrige dele er anvendt til udviklingsarbejdet.

Finansudvalget skal herudover henvide til bilag D. Finansudvalget tager orienteringen til efterretning.

Hovedkonto 40.01.01 Direktoratet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

Finansudvalget finder den i bilag D beskrevne omstrukturering af direktoratet for interessant og finder det umiddelbart tilfredsstillende at de administrative udgifter forudsættes at falde med 8% set over få år. Reduktionen skal dog ses i lyset af at direktoratets bevillinger i 2002 blev forhøjet kraftigt.

Hovedkonto 40.01.09 Elevindkvartering

Det anførte i bilag D er blevet justeret i Landsstyremedlemmets uddybning af området under samrådet den 19. november. Det blev oplyst at de nævnte 811 kollegieenheder, som er anført i budgetbidraget fejlagtigt indeholder enheder uden for Nuuk.

Det forudsættes at Landsstyret fremsætter et ændringsforslag til 3. behandlingen, som medfører at budgetbidragets indhold er korrekt.

Finansudvalget har herudover efterlyst en tilbagemelding på tidligere fremsat forespørgsel om de økonomiske konsekvenser, herunder konsekvenserne af frigørelsen for eksterne lejemål ved ibrugtagningen af nye kollegieværelser. Finansudvalget har meddelt at man forudsætter at bevillingen på området bliver overholdt i såvel 2003 og 2004.

Landsstyremedlemmet oplyste på samrådet følgende:

Det skal oplyses, at grundet forsinkelser i aflevering af sidste etape af nyt kollegiebyggeri har KAF først i november måned været i stand til at opsigte eksterne lejemål over for INI A/S og det private boligmarked. Besparselserne vil derfor først få virkning fra 2004.

De forudsætninger der har været lagt til grund for budgetbidraget for 2003 har på nogle områder vist sig ikke at holde. Det er derfor været nødvendigt at søge om omrokeringer inden for Landsstyremrådet. Oplæg til Landsstyret herom er p.t. i høring i Økonomidirektoratet.

Der er behov for tilførsel af yderligere kr. 2.731.000 på hovedkontoen.

Finansudvalget afventer en konkret bevillingsansøgning vedrørende denne hovedkonto i 2003; umiddelbart er det ikke tilfredsstillende at en ansøgning først kan forventes omkring 1. december, når det synes at fremgå at Landsstyremrådet for længe siden burde have været opmærksom på at bevillingen ikke var tilstrækkelig.

En ansøgning bør ikke fremsendes så sent at bevillingen vil have karakter af en efterbevilling. Finansudvalget godkender ikke efterbevillinger! En ansøgning bør således fremsendt på et tidspunkt, hvor det fortsat er muligt at holde den oprindelige bevilling, hvis Finansudvalget afslår bevillingsansøgningen.

Hovedkonto 40.01.14 EDB i uddannelsessystemet

Der er fremsat et ændringsforslag (nr. 6) til 2. behandlingen af FFL 2004. Herved sker der en rationalisering og koordinering opgaveløsningen, og driften af ATTAT varetages via et nyoprettet IT-center i tilknytning til Inerisaavik. Centret skal samtidig være primus motor for udviklingen inden for anvendelse af EDB i uddannelsessystemet.

Landsstyremedlemmet er opmærksom de mange muligheder der åbner sig på dette område. Det skal overvejes hvordan fjernundervisningsmaterialer kan udarbejdes. Undervisning via internettet, radio, tv og video har gode muligheder, og KIIP følger området tæt. Der må især antages at være store fordele for yderdistrikterne. Endelig vil en udvikling i denne retning medvirke til at modvirke lærermanglen.

Finansudvalget finder at internetforbindelserne til skolerne er forholdsvis dyre og skal henstille til Landsstyret at man sammen med KANUKOKA optager forhandlinger med Tele Greenland A/S om rabatter eller lignende.

Hovedkonto 40.10.12 Efterskoleophold

Landstingets KU-udvalg og Finansudvalget er meget betænkelig ved begrænsningen af adgangen til efterskoleophold. De 2 udvalg finder at alle, altså også de godt dansksprogede og de personer som har forholdsvis ringe dansk kundskaber, kan have gavn af et efterskoleophold.

Finansudvalget lægger meget vægt på at ophold på efterskole e.l. kan give en menneskelig og personlig udvikling for de pågældende. De unge mennesker kan opleve at man kan leve på andre måder end her i landet og i det hele taget få et løft. I stedet for at begrænse mulighederne burde der søges en udvidelse så det også bliver muligt at yde tilskud til tilsvarende ophold i andre lande, som f.eks. Canada og USA.

Landsstyremedlemmet fremkom med følgende svar på samrådet den 19. november:

Direktoratet har konstateret, at en forholdsmæssig stor del af de grønlandske elever på efterskoleophold i Danmark afbryder efterskoleopholdet i utide. Forklaringerne herpå er mange, men problemer med forståelse og anvendelse af det danske sprog er en af de væsentligste årsager til afbruddene.

Et afbrud af et efterskoleophold begrundet i sprogvanskeligheder kan af den enkelte opleves som et personligt nederlag, der vil kunne have konsekvenser for lysten til fortsat skolegang og efterfølgende uddannelse. Direktoratet finder derfor, at tilskud ikke bør ydes til elever, hvor det på forhånd vurderes, at de vil få meget vanskeligt ved at begå sig af sproglige grunde.

Desuden finder direktoratet, at tilskud til denne gruppe ud fra en økonomisk betragtning ikke giver en optimal bevillingsanvendelse. Det skal i denne forbindelse nævnes, at en væsentlig del af bevillingen anvendes til elevernes frem- og tilbagerejse. Udgifter der altså afholdes, uanset om eleven gennemfører eller afbryder efterskoleopholdet.

Direktoratet finder tillige, at det offentlige ikke bør yde tilskud til et efterskoleophold i Danmark til elever, hvis danskforudsætninger er tilstrækkeligt gode, da de ikke anses at have behov for at få danskforudsætningerne styrket.

.....

Det har desværre vist sig, at de elever, der har været svagest funderet med hensyn til danskforudsætninger, ofte falder fra undervejs. Desuden har det vist sig, at elever, hvis danskforudsætninger er fuldt tilstrækkelige, også har søgt tilskud til efterskoleophold, selv om de uden problemer kunne have påbegyndt GU eller anden studieforberedende uddannelse. Udover at dette efter direktoratets vurdering ikke giver en optimal bevillingsanvendelse i forhold til formålet med bevillingen, har det desuden den effekt, at tilskuddet pr. elev ikke har kunnet følge med prisudviklingen på skolerne. Elevtilskuddets størrelse er således i dag det samme som ved ordningens indførelse, dvs. 281 kroner pr. uge.

Såfremt formålet med tilskud til efterskoleophold fremover også skal være at give eleverne mulighed for at få den menneskelige erfaring og udvikling, som et efterskoleophold kan give, vil det ikke være relevant at opretholde de foreslåede nye kriterier, men der vil i så fald være behov for en betydelig højere bevilling, da antallet af tilskudsberettigede i så fald vil være betydeligt højere. Såfremt der også skal åbnes op for tilskud til efterskoleopholdslignende ophold i Canada og USA, vil det kræve endnu højere bevillinger.

Jeg finder det hensigtsmæssigt, at vi først foretager en evaluering af den nuværende tilskudsordning, inden vi overvejer at udvide den som foreslået af udvalget. Det kan i den forbindelse oplyses, at jeg har besluttet, at der skal foretages en sådan evaluering med henblik på vurdering af, i hvilket omfang og på hvilken måde ordningen fremover mest hensigtsmæssigt bør tilrettelægges. Der vil heri også indgå overvejelser om mulighederne for etablering af tilbud om efterskoleophold i Grønland og i udlandet.

Landsstyret finder på baggrund heraf ikke, at det vil være hensigtsmæssigt at ændre den foreslåede bevillingsreduktion og de i budgetbidraget anførte kriterier for fremtidig tilskudsgivning.

Finansudvalget har drøftet problematikken vedrørende efterskoleophold meget indgående. Et mindretal af udvalget bestående af repræsentanterne for Atassut og Demokraterne finder at den nuværende ordning bør bibeholdes, idet det anses for væsentligt at alle unge får mulighed for et efterskoleophold uden for Grønland. Repræsentanterne lægger stor vægt på at de unge mennesker på denne måde kan opleve hvordan mennesker lever andre steder på denne klode. Det er med til at modne mange unge mennesker som personer.

Hertil kommer at der også kan være fordele rent sprogligt, idet flere bliver mere fortrolige med at anvende det danske sprog i dagligdagen. Dette vil trække i retning af at flere får bedre muligheder for efterfølgende når de kommer hjem at fortsætte uddannelser i Grønland.

Mindretallet er opmærksom på at en mindre del af efterskoleeleverne falder fra og ikke gennemfører deres ophold bl.a. p.g.a hjemve. Denne skæbne med at måtte vende hjem rammer ikke blot dem der er dårlige til dansk, men kan også ramme unge der har gode dansk kundskaber. Det samme gælder for øvrigt for unge herhjemme som tager på uddannelsesophold uden for deres hjemby!

På denne baggrund og i en situation, hvor der ikke er etableret andre tilbud til denne ungdomsgruppe, finder mindretallet af Finansudvalget at den nuværende ordning bør fortsætte. Der skal desuden henvises til at alle medlemmerne af KU-udvalget også har anbefalet at den nuværende ordning videreføres. Det anslås løseligt at merbevillingsbehovet vil være ca. 1 mio. kr.

Et mindretal af Finansudvalget bestående af repræsentanten for Inuit Ataqtigiit, kan ikke støtte henstillingen, idet hun finder at den gruppe af unge der er meget dårlig til dansk og den gruppe der er særligt gode til dansk ikke bør have mulighed for at få tilskud til efterskoleophold. Hun lægger i sær vægt på at erfaringen viser at for mange unge må afbryde deres efterskoleophold i utide og rejse hjem. På denne baggrund er det bedre at sikre at denne gruppe bliver herhjemme.

Et sidste mindretal bestående af repræsentanterne for Siumut udsætter deres stillingtagen til 3. behandlingen af FFL 2004.

Herudover har Finansudvalget påpeget, at der i forlængelse af den nye forordning for skoleområdet, i 2008 bliver udsluset 2 ungdomsårgange fra skoleområdet, hvilket må forventes at give kapacitetsproblemer generelt.

Landsstyremedlemmet havde følgende svar på samrådet:

Jeg kan hertil oplyse, at overgangsperioden er 2008-2014 og at der for tiden er en række overvejelser om generelle initiativer for uddannelsessystemet samt at der bliver nedsat en

projektgruppe til nærmere analyse af nævnte forhold. De samlede initiativer vil blive forelagt Kultur og Uddannelsesudvalg.

Hovedkonto 40.11.Erhvervsskolerne og 40.12 Højere undervisning

I Finansudvalgets betænkning til FFL 2003 er optaget følgende henstilling nr. 8:

Finansudvalget skal henstille, at Landsstyret i fremtidige bevillingslove, under de tværgående tabeller, medtager en oversigt svarende til bilag E til nærværende betænkning. Bilaget indeholder en oversigt over antallet af uddannelsessøgende/antal årselever e.l. på de enkelte uddannelser, opstillet i kontonummerorden i et regneark, og med subtotaler, for de enkelte uddannelsestyper, som GU, erhvervsskoler, højere uddannelser mv. for årene 2000 til 2006.

Da den ønskede oversigt ikke var medtaget i FFL 2004, på trods af henstillingen herom, har Finansudvalget på ny anmodet herom ud fra den betragtning at oversigten er relevant for gennemgangen og vurderingen af de enkelte institutioners budgetter.

Det er med tilfredshed at Udvalget nu kan konstatere at Landsstyremedlemmet på samrådet oplyste, *at der vil blive tilsendt den af Finansudvalgets ønskede oversigt svarende til den oversigt som Finansudvalget fik tilsendt i forbindelse med sin behandling af finanslovsforslag 2003.* Tabeloversigten er vedlagt som bilag L. Finansudvalget henstiller at Landsstyret medtager en tilsvarende tabeloversigt i FFL 2005.

Hovedkonto 40.12.18 Journalistiskolen/Tusagassiornermik Ilinniarfik

Finansudvalget har i samrådsindkaldelsen konstateret, at der er tale om en meget dyr uddannelse, fordi så få fuldfører uddannelsen. Udvalget ønsker nærmere oplysninger om Landsstyrets planer for skolen, idet der bør findes en mere hensigtsmæssig løsning og mindre bekostelig løsning end den nuværende ordning.

Landsstyremedlemmet oplyste på denne baggrund følgende på samrådet:

Landsstyrets planer med Tusagassiornermik Ilinniarfik er, at få den indpasset som en videregående uddannelse under Ilisimatusarfik, nærmere bestemt som et "Institut for Journalistik". En forudsætning for denne indpasning er, at der sker en faglig opgradering af den nuværende journalistuddannelse, således at den kan indgå på lige fod med de øvrige videregående uddannelser på Ilisimatusarfik.

Denne faglige opgradering vil ske ved at Journalistuddannelsen konverteres til en såkaldt "professionsbacheloruddannelse". Arbejdet med opgraderingen forventes afsluttet inden nytår 2004.

Formålet med indpasningen af journalistuddannelsen som en professionsuddannelse under Ilisimatusarfik er at opnå en lang række "faglige og økonomiske stordriftsfordele", som bl.a. forventes at medføre reducerede enhedsomkostninger pr. studerende.

Hovedkonto 40.12.27 Drift af Ilimmarfik

Landsstyret havde til Finansudvalgets første spørgsmål den 21.10.2003 blot svaret at man havde henholdt sig til de oprindelige planer. Dette nødvendiggjorde at Finansudvalget måtte meddele Landsstyret følgende:

Finansudvalget ønsker at finansloven for 2004 skal være realistisk, så Landsstyremedlemmet bør ikke henholde sig til den oprindelige aftale.....

Landsstyremedlemmet tilkendegav på denne baggrund at der til 3. behandlingen ville fremkomme et ændringsforslag, som byggede på aktuelle oplysninger og forventninger. Finansudvalget afventer dette ændringsforslag før videre foretages.

Repræsentanten for Demokraterne har gjort Udvalget opmærksom på at Landstingets Finansudvalg i sin betænkning vedr. FFL 2002 i efteråret 2001 har anført:

Alt i alt må det konstateres, at handlefriheden er begrænset, idet tidligere beslutninger har reduceret de samlede anlægsbevillinger, og dermed forringet muligheden for at afsætte de 80 mio. kr. årligt, som Atuarfitsialak vil kræve på anlægssiden.

Landsstyremedlemmet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke anfører i skrivelse til Finansudvalget af 18. oktober 2001, at: "Landsstyreområdet for Boliger og Infrastruktur har tilkendegivet, at det meget store renoverings- og udbygningsbehov inden for folkeskolen vil kunne realiseres med tilvejebringelse af en anlægsplan for såvel by- som bygdeskolerne for en 15 årig periode".

Finansudvalget finder det ikke realistisk at tro, at ambitionerne kan opfyldes til fulde, medmindre dette udsagn indebærer en markant opprioritering af bevillinger til folkeskolen, som imidlertid vil betyde mærkbare beskæringer på andre områder.

Fastholder vi den nuværende økonomiske ramme, skal vi derfor gøre os klart, at en omfattende forbedring af de fysiske rammer på enkelte skoler i medfør af Atuarfitsialak-planerne vil indebære, at renovering af en række andre skoler må udskydes i en ganske lang årrække.

Det bemærkes i denne sammenhæng, at renoveringsbehovet generelt er meget påtrængende, og mange skoler er stærkt nedslidte, hvorfor en udskydelse af renoveringen kan medføre at Arbejdstilsynet vil begynde at interessere sig for undervisernes arbejdsforhold.

Et mindretal af Finansudvalget, bestående af repræsentanterne for Atassut og Demokraterne har afgivet følgende mindretalsindstilling vedr. Ilimmarfik-projektet :

I forbindelse med udvalgsbehandling af universitetsparken i 2001, blev det daværende Finansudvalg bedt om at komme med deres samfundsøkonomiske vurdering af forslaget.

Her fremførte de en del betænkkeligheder ved etablering af en universitetspark, hvoraf jeg vil fremføre følgende konklusioner:

- Aftagende økonomisk vækst i de kommende år
- I de kommende år vil der være et stort udgiftsbehov indenfor skoleudvidelser og – renovering, etablering af boliger og en renovering af den nuværende nedslidte boligpark og udvidelser af de nuværende havneanlæg
- Selv uden en universitetspark, vil det være svært at få plads til de væsentlige og presserende udgifter indenfor det samlede økonomiske råderum
- Landsstyret har erkendt, at der er betydelig usikkerhed omkring fondsfinansiering

Finansudvalget fremførte følgende:

”Vælger Landstinget at give universitetsparkprojektet første prioritet, fravælger Landstinget samtidig at tilgodese dækningen af andre udgiftsbehov – uden at have fuldt overblik over omfanget og den nærmere karakter af de behov, som gør sig gældende.

”Dette fravalg kan vise sig at gøre ondt”

Det daværende Finansudvalgs klare konklusioner er ikke blevet mindre relevant med tiden. Nærmest tværtimod. Da fondsfinansiering ikke tilnærmelsesvis er lykkedes, vil det betyde en yderligere finansiering på 40 millioner kroner. Derudover har Landsstyret fremført, at udgiften til universitetsparken vil blive dyre, end først antaget. Endvidere kommer der en lang række udgifter til eksempelvis etablering af lærer- og kollegieboliger og oprettelse af flere børnehave- og skolepladser, da der vil ske en forøgelse af antallet af tilkaldte. Og det hele kommer til at ske i landets hovedstad, hvor byggepriserne er nogle af de højeste i samfundet pga. overophedning af byggemarkedet. Ydermere kan vi ligeledes forvente en forhøjelse af universitetsparkens institutioners driftsudgifter, som vil betyde en ekstra årlig udgift.

For den grønlandske husholdning vil den millionstore investering og de efterfølgende store driftsudgifter få store konsekvenser for andre væsentlige og presserende opgaver. Her tænkes der ikke mindst på landets folkeskoler, som trænger hårdt til at blive renoveret/udvidet. Dette område er blevet nedprioriteret til fordel for etableringen af en universitetspark. Andre områder som muligvis vil blive nedprioriteret er boligområdet og sundhedsområdet.

Den store investering kommer ligeledes på et dårligt tidspunkt i forhold til de kommende års prognoser, hvor der forventes en reduktion af Hjemmestyrets indtægter. Ifølge Forslag til Finanslov 2004 forventes der en reduktion af Hjemmestyrets indtægter med 300 millioner kroner indenfor de næste par år.

Atassut og Demokraterne er af den opfattelse – set ud fra et økonomisk synspunkt, at etableringen af en universitetspark er en særdeles dårlig ide på nuværende tidspunkt. Efter Atassuts og Demokraternes mening kunne de selv samme midler anvendes langt bedre, som er blevet beskrevet i det ovennævnte. Derudover er det grænsende til det forkastelige, at Landsstyret ikke har ventet med at igangsætte byggeriet af universitetsparken, indtil fondsfinansieringen er på plads. At fondene ikke har ønsket at bidrage med finansiering til projektet, må alt andet lige tolkes som et udtryk for, at de heller ikke tror på ideen.

I den sammenhæng er det jo yderligere interessant at iagttage, at de af Landsstyret forskellige nedsatte udvalg – senest med Fællesudvalgets rapport, at de ligeledes fraråder Landstinget at sige ja til etablering af en universitetspark. De så hellere, at vi udelukkende fokuserer på grunduddannelserne og satser på dem. En opfattelse som Demokraterne deler til fulde.

Det undrer Atassut og Demokraterne, at Landsstyret sidder alle de relevante og væsentlige anbefalinger overhørig, uden i det mindste at begrunde deres fastholdelse af projektet. Indtil videre har landsstyret fastholdt deres indstilling uden at fremkomme med en relevant begrundelse for at fremskynde projektet. Set fra en demokratisk synsvinkel er det et uheldigt signal at sende til Landstinget og offentligheden. Landstyremedlemmet sagde i sit forelæggelsesnotat til Finansloven 2004, ”... at hvis Landstinget vil det hele – vil Landstinget ingenting”, og at der må prioriteres hårdt i de kommende år. Efter Atassuts og Demokraternes mening, er Universitetsparken et af de steder som må nedprioriteres til fordel for investeringer i en lang række andre basale nødvendigheder.

Endvidere er det uheldigt, at der ikke er blevet foretaget en lang række undersøgelser af behovet af en universitetspark, som det daværende Kultur- og Uddannelsesudvalget ellers havde ønsket. Der fremføres følgende passager fra betænkningen:

”...vil udvalget opfordre Landsstyremedlemmet for Kultur, Uddannelse, Forskning og kirke til at få udarbejdet følgende analyser snarest muligt:

- 1) *Det fremtidige uddannelsesbehov*
- 2) *Hvilke typer af uddannelser vil virksomhederne efterspørge i fremtiden?*
- 3) *Hvad er virksomhedernes forventning til en etablering af Ilimmarfik?*
- 4) *Hvad er de unges holdninger til de udbudte uddannelser i Grønland?*
- 5) *Hvilke bevæggrunde har de unge studerende i udlandet til at studere i udlandet?*
- 6) *Hvilke forventninger har de kommende studerende til Ilimmarfik?*

Det er udvalgets opfattelse, at en besvarelse af ovennævnte spørgsmål vil kunne give et bedre og bredere beslutningsgrundlag, idet man så vil få en indsigt i hvilke typer af uddannelser Grønland vil få behov for på sigt.”

Nævnte relevante spørgsmål er endnu ikke blevet besvaret på trods af, at et enigt udvalg ønskede det. Efter Atassuts og Demokraternes mening vil det være hensigtsmæssigt, hvis Landsstyret havde tilvejebragt nævnte oplysninger, inden de fremkom med forslaget. På den måde vil Landstinget få et så fyldestgørende grundlag at træffe denne økonomisk belastende beslutning ud fra.

For Atassut og Demokraterne er det endnu et bevis på, at det nuværende landsstyre lader sig styre af et ideologisk ønske om at få etableret en universitetspark, selvom dels en række relevante udvalg har anbefalet ikke at påbegynde byggeriet af universitetsparken, da de foretrækker en styrkelse af grunduddannelser. Dels har landsstyret ikke fået udarbejdet den påkrævede analyse, hvori de får vurderet, om der virkelig er behov for en universitetspark.

Af nævnte bevæggrunde kan Atassut og Demokraterne ikke støtte etableringen af Ilimmarfik på nuværende tidspunkt.

Hovedkonto 40.14.09 Tilskud til grønlandske aviser og NCB afgifter

Finansudvalget har konstateret at der ikke i FFL 2004 er optaget bevillinger til nærværende hovedkonto.

Finansudvalgets medlemmer har drøftet situationen, og finder at der fortsat bør afsættes en bevilling på nærværende konto; de sidste 2 år har bevillingen været 1,2 mio. kr. Finansudvalget henstiller at Landsstyret fremsætter et ændringsforslag herom m.h.p. 3. behandlingen.

3.6 Aktivitetsområde 50 - 59 Landsstyremedlemmet for Fiskeri og Fangst

Hovedkonto 50.01.01 Direktoratet for Fiskeri og Fangst

Det fremgår af budgetbidraget, at det forventede personaleforbrug vokser fra 29 stillinger i 2003 til 34 stillinger i 2004 og BO-årene. Da baggrunden herfor ikke er oplyst i budgetbidraget har Finansudvalget anmodet om en redegørelse herfor, samt optagelse af et 0-budgetbidrag med disse oplysninger til hovedkontoen.

Landsstyremedlemmet for Fiskeri og Fangst har oplyst følgende:

Hensigten med forøgelsen af personaleforbruget i Direktoratet under mit landsstyreområde er flersidigt.

Dels er der et stort politisk ønske om at sikre sådanne rammebetingelser for fiskerierhvervet, at dette kan drives rentabelt. Dette kræver "værktøjer", som sætter forvaltningen i stand til at etablere og vedligeholde databaser og økonomiske simuleringsmodeller, som kan danne baggrund for de analyser, som er nødvendige for at træffe de meget komplekse politiske beslutninger. Beslutninger som skal samles i en langsigtet fiskeripolitik, som sikrer en fortsat udvikling af erhvervet.

Dels er der et generelt ønske blandt andet fra erhvervene, som Direktoratet betjener, at sagerne behandles hurtigere og på et højt fagligt niveau. Det stiller krav til flere akademiske medarbejdere med særlig faglig indsigt indenfor økonomi og jura.

Finansudvalget kvitterer for oplysningerne og det fremsendte 0-budgetbidrag.

Udvalget skal benytte lejligheden til at opfordre Landsstyret til fremover at sikre at den type forklarende oplysninger bliver medtaget i budgetbidrag. Efter budgetlovens bestemmelser skal alle ændringer, altså både forbedringer og nedskæringer i såvel finansåret som overslagsårene kommenteres. Hvis disse forklaringer i øvrigt er tilfredsstillende, er der ikke grundlag for at Finansudvalget skal stille så mange afklarende spørgsmål!

50.01.05 Grønlands Fiskerikontrol

Fiskeri- og Fangstudvalget har noteret sig, at bevillingen i finanslovsforslaget er nedskrevet med 1.904.000. kr.

Fiskeriudvalget har henledt Finansudvalget på de problemstillinger, som har karakteriseret det havgående rejefiskeri i løbet af sommeren 2003. Det har vist sig, at der i dette fiskeri, har været en klar tendens til at underrapportere og overpakke rejekartonerne. Hvilket har medført et uregistreret merfiskeri og måske en formodet unddragelse fra betaling af rejeafgift. Den verserende sag med EU fartøjet Ivan Nores fra Spanien, understreger også nødvendigheden af og behovet for en effektiv og grundig kontrol af udenlandske som hjemmehørende fartøjer.

Udvalget finder det på baggrund af ovenstående, vigtigt at virkningen af besparelsen belyses grundigt før den udmøntes. Dette med henblik på en konkret vurdering af, hvorvidt de aktuelle besparelser vil medføre en formindsket tilstedeværelse af Licensobservatører om bord på hjemlige så vel som udenlandske trawlere.

Finansudvalget kan tilslutte sig de af Fiskeriudvalget fremførte synspunkter.

Hovedkonto 50.01.06 Jagtbetjentordning

Finansudvalget har spurgt Landsstyremedlemmet om følgende:

Finansudvalget finder at loven bør følges i hele landet. Hvorfor er der fortsat kun 7-8 kommuner med?

Hvilke muligheder er der for at få aftalt en delt finansiering mellem kommunerne og Hjemmestyret,?

Finansudvalget ønsker oplysninger om hvilket udbytte vi har af ordningen. Hvor mange kontrolleres, hvor mange bliver taget i ulovligt ærinde og hvor store er de samlede bøder?

Landsstyremedlemmet for Fiskeri og Fangst har oplyst følgende:

Loven gælder naturligvis for hele landet, men grundet det meget begrænsede budget til denne ordning (det oprindelige budget blev skåret ned med 50%) kunne man kun koncentrere sig om at overtage ordningerne i de kommuner der på ikrafttrædelsestidspunktet havde kommunale jagtbetjente.

Der er på nuværende tidspunkt allerede drøftelser i gang med kommunerne om en delt finansiering som formentlig vil betyde, at ordningen kan udvides til flere kommuner. Disse drøftelser er langt fra afsluttet, men flere kommuner har en positiv indstilling til at deltage i en medfinansiering.

Adskillige borgere har allerede stiftet bekendtskab med jagtbetjentene på godt og ondt. En samlet opgørelse over domme og bøder er ikke tilgængelig hos DFF, da dette er et politianliggende.

Endelig kan det oplyses, at Landsstyret agter at udarbejde en redegørelse om jagtbetjentordningen, som forventes forelagt Landstingets til forårssamlingen 2004.

Fiskeri- og Fangstudvalget har over for Finansudvalget fremført synspunkter svarende til de foran nævnte.

Hovedkonto 50.06.06 Fiskerikonference

Fiskeritudvalget har meddelt Finansudvalget følgende:

Indledningsvis finder Udvalget det positivt og glædeligt, at Landsstyret agter at afholde en fiskerikonference. Herunder især med henblik på at afdække de mulige virkninger af EU's budgetstøttemodel. Udvalget har dog bemærket, at der i de sidste år løbende, har været afholdt flere konferencer om fiskeri, heriblandt et seminar om hellefisk fiskeriet. Ovenstående bevilling giver derfor Udvalget anledning til efterlyse, at Landsstyret bør foretage en generel evaluering af nytteværdien og resultaterne af denne såvel, som tidligere afholde konferencer.

Finansudvalget tilslutter sig de fremførte synspunkter og skal henstille at Landsstyret foretager en generel evaluering af nytteværdien og resultaterne af denne såvel, som tidligere afholdte konferencer.

Hovedkonto 50.07.14 Vedligeholdelse af fangsthytter

Finansudvalget har meddelt Landsstyremedlemmet, at man finder at der er tale om en kommunal opgave, og i øvrigt finder det mere relevant at opretholde den tidligere hovedkonto 50.07.15 Fangstrejser: På anmodning fra Finansudvalget har Landsstyret fremsat de ønskede ændringsforslag (nr. 46 og 47).

Hovedkonto 50.07.16 Indhandlingstilskud, Sælskind

Fiskeri- og Fangstudvalget har meddelt følgende til Finansudvalget:

Udvalget finder det vigtigt, at fangererhvervet sikres gode vilkår og i denne forbindelse har indhandlingstilskuddet til sælskind været et udmærket redskab. Imidlertid er det også Udvalget umiddelbare vurdering, at denne konto er ved at udvikle sig til en bufferkonto grundet en tilsyneladende forsat faldende indhandling.

Udvalget er bekendt med, at der flere steder på kysten er etableret skindindhandling i privat regi. Udvalget finder denne udvikling interessant og positiv. Udvalget er derfor af den holdning at

indhandlingstilskuddet i sin nuværende udformning bør undergives en evaluering. Dette med henblik på at få klarlagt, hvorvidt det er muligt at frigøre midler fra denne konto uden at ramme de erhvervsfagere, som er afhængige af tilskuddet. Skulle det vise sig, at der er ledige midler til rådighed på kontoen, ser udvalget gerne disse anvendt til en ordning, som har til formål at hjælpe private skindindhandlingsprojekter på vej.

Finansudvalget skal anmode om at modtage Landsstyrets bemærkninger til Fiskeriudvalgets udtalelse.

Hovedkonto 51.07.11 Rentetilskud

Finansudvalget har modtaget følgende fra Landsstyremedlemmet:

Finansudvalget ønsker oplyst, hvordan den samlede restgæld er opstået og hvordan den er sammensat.

Restgæld i forhold til erhvervsstøtten opstår som i mange andre finansieringsforhold ved, at der er en låntager, som anmoder om et lån, og långiveren bevilger dette lån med en forud stipuleret afdrags- og forrentningsprofil. Så længe lånet ikke er fuldt afviklet, er der en restgæld.

Restgælden er sammensat af en række låntagere i alt ca. 15 låntagere, som i dag er reduceret til 13 låntagere med en samlet restgæld på ca. 24 mio. kroner. Der er i løbet af 2003 sket ekstraordinær indfrielse af enkelte engagementer i forbindelse med strukturtilpasningen i det kystnære rejefiskeri.

3.7 Aktivitetsområde 60 - 69 Landsstyremedlemmet for Erhverv og Landbrug

Finansudvalget har fra Landstingets Erhvervsudvalg bl.a. modtaget følgende bemærkninger:

Landstingets Erhvervsudvalg skal indledningsvis pointere, at udvalget finder det overordentligt væsentligt, at støttemidler til erhvervsudvikling løbende bliver målrettet, således at disse i højere grad kan medvirke til en selvstændiggørelse af Grønland, og at den grønlandske økonomi derfor med tiden kan blive mere selv bærende. Det er Erhvervsudvalgets principielle holdning, at erhverv der har potentiale til at forøge værditilvæksten her i landet, også bør modtage den bedst tænkelige støtte både, hvad angår finansielle ordninger og generelle rammebetingelser for deres virke. Derfor mener udvalget, at der generelt bør afsættes flere midler til erhvervsfremmeområdet.

Finansudvalget er enig med Erhvervsudvalget i disse betragtninger.

Finansudvalget har i oktober fået tilsendt en beretning på erhvervsfremmeområdet, som opfølgning på "Redegørelsen om Erhvervsfremme", marts 2002 og den efterfølgende "Erhvervsfremme - Strategi- og handlingsplan 2002-2004", juni 2002. Finansudvalget kvitterer hermed for modtagelsen, idet det skal meddeles at man senere vil vurdere beretningen nærmere.

I Landsstyrets almindelige bemærkninger er på side 71 (dansk version) omtalt arbejdsmarkedsreformen. Finansudvalget har anmodet om en status for reformen, samt om oplysninger om hvad man har nået.

Landsstyret har svaret:

Hovedindsatsen i arbejdsmarkedsreformen centrerer sig om en effektivisering af organiseringen af arbejdsmarkedet med tættere inddragelse af arbejdsmarkedets parter i beslutningsprocesserne, analyse af kvalificeringsbehov, sikring af arbejdsstyrkens geografiske og faglige mobilitet og et rummeligt arbejdsmarked hvor der er plads til alle og at opfordre arbejdsmarkedets parter til i fællesskab med Landsstyret og kommunerne at få etableret og bakke op omkring den fælles

målsætning, som blev resultatet af reformarbejdet.

På denne baggrund opstilledes et firestrengt reformprogram, der omfattede følgende reforminitiativer :

- 1. Udarbejdelse af analyser og statistik*
- 2. Arbejdsmarkedets struktur og organisering*
- 3. lovgivningsreform*
- 4. kvalificering af arbejdsstyrken.*

På nuværende tidspunkt er følgende konkrete elementer i arbejdsmarkedsreformen nået:

- Databasen SULIAQ er fuldt funktionsdygtigt til brug for udarbejdelse af analyser og statistik på arbejdsmarkedsområdet. Denne vil indgå som et vigtigt element i forbindelse med etablering af et centralt planlægningsregister.*
- Der er gennemført pilotprojekter i tre kommuner med at etablere vejlednings- og introduktionscentre.*
- Lovgivning om arbejdsformidling fremsættes på EM 2003 og som er en moderniseret rammelov for arbejdsmarkedsreformen, der bl.a. skal muliggøre etablering af landsdækkende vejlednings- og introduktionscentre. Bekendtgørelsesarbejdet omkring vejlednings- og introduktionscentre er klar i forlængelse af en vedtagelse af lovforslaget.*
- Arbejdsmarkedsindsatsen herunder revalidering, individuelle handlingsplaner, koordinering af kurser, efteruddannelser og kompetencegivende uddannelser bliver centreret omkring vejlednings- og introduktionscentrene.*
- En ny arbejdsmiljølov forelægges på FM 2004 og vil blive afstemt med arbejdsmarkedsreformen, hvor der også fokuseres på fysisk og psykisk arbejdsmiljø.*
- Landsstyret har truffet beslutning om at etablere et efteruddannelses- og kompetenceudviklingsråd som erstatning for Landsarbejdsrådet og Brancheskolerådet.*
- Ledighedsadministrationssystemet er i en omredigeringsproces. Den søges inkorporeret i KANUKOKA og Hjemmestyrets fælles IT-planer. Pt fungerer systemet ikke optimalt.*
- Der arbejdes på at afskaffe mandetimeordningerne i sin aktuelle form, så dobbeltadministration på området kan afskaffes.*
- Arbejdsmarkedsordningen er undervejs, men kræver en større tværdirektoral indsats. Målet er at indrette ydelsesstrukturen på en måde, så det kan betale sig at arbejde for alle.*

Finansudvalget har bemærket sig, at databasen SuliAQ er fuldt funktionsdygtig, og at den vil indgå som et vigtigt element i forbindelse med etablering af et centralt planlægningsregister.

Landsstyret bedes oplyse hvornår dette centrale planlægningsregister vil blive etableret.

Erhvervsudvalget har meddelt Finansudvalget følgende:

Udvalget er vidende om, at arbejdet med at etablere en registerbaseret arbejdsmarkedsstatistisk database (SULIAQ) blev igangsat i årene 97-98. Udvalget finder, at det er på tide, at der nu gøres status over og en evaluering af projektet. Udvalget ønsker tillige, at Landsstyret i samarbejde med Kanukoka bør søge det afklaret hvorfor nogle kommuner ikke ønsker at levere registerbaserede data til SULIAQ.

Finansudvalget ønsker at modtage Landsstyrets bemærkninger til det forannævnte.

Finansudvalget har indhentet oplysninger om de senere års erhvervsudviklingssamarbejder. Landsstyremedlemmet vil senere færdiggøre en egentlig evaluering af indsatsen på området.

Formålskonto 64.10 Erhverv

Til denne konto skal Erhvervsudvalget komme med følgende generelle betragtninger vedrørende området.

Der er mangel på rejer i produktionsanlæggene rundt på kysten. I denne forbindelse mener Erhvervsudvalget at andelen af fiskeriflådens fangst, der indhandles og behandles på landanlæggene må tages op til vurdering af hensyn til den hjemlige produktion.

Erhvervsudvalget mener, med ønske om at sikre flere arbejdspladser på land, at man må finde ud af om 25/75 fordelingen kan betale sig samfundsmæssigt.

Erhvervsudvalget føler også medansvar for hvordan det går med økonomien. I forbindelse med vurdering af landanlæggenes økonomi, burde Erhvervsudvalget også kunne følge med i økonomien for det private fiskerierhverv.

Erhvervsudvalget mener, at det ikke nødvendigvis er dårligt at Hjemmestyrets virksomheder etablerer virksomheder uden for Grønland, hvis man kan tjene penge på det. Man må bare sikre disse aktiviteter er gavnlige for Grønland.

Udvalget mener, at det må sikres at vore naturgivne ressourcer udnyttes og bearbejdes her i landet. Det mener eksempel vis ikke, at det er i orden, at man forsyner udenlandske fiskeindustrier med fisk vi selv kan bearbejde her i landet.

Erhvervsudvalget ønsker at de hjemmehørende A/S'er viser mere samfundssind. Der er for tiden alt for meget fokus på rentabilitet. Man må nøje afveje privatøkonomisk rentabilitet mod samfundsøkonomisk nytte. Der må ikke nedlægges og eksporteres arbejdspladser, bare for at opnå ubetydelige rentabilitetsfordele. Vi må huske på, at beskæftigelsesprojekter også er nyttige for dele af befolkningen, i stedet for bare at udbetale penge til folk.

Fiskeriet foregår stort set kun på Vestkysten. Erhvervsudvalget efterlyser derfor en undersøgelse af, hvorvidt den mindre is på Østkysten giver muligheder for fiskeri.

Landsstyremedlemmets bemærkninger til foranstående imødeses.

Hovedkonto 64.10.05 Erhvervsudviklingssamarbejder

Finansudvalget har fra Landstingets Erhvervsudvalg bl.a. modtaget følgende bemærkninger:

Erhvervsudvalget mener, at der er behov for, at der bliver foretaget en historisk gennemgang af kontoen i 2003. Udvalget ønsker ligeledes oplyst, hvordan evalueringen foretages, og hvornår samt hvilken effekt bevillingen har haft indtil dato. Endvidere mener udvalget, at der bør udarbejdes en redegørelse over de fremtidige mål med bevillingen. Der er tillige behov for en præcisering af, hvad der ligger i begrebet en "videreudvikling af fangererhvervet". Det er væsentligt for udvalget, at en videreudvikling af fangererhvervet også indeholder en målsætning om, at erhvervet på sigt bliver mere økonomisk selv bærende.

Erhvervsudvalget glæder sig til at høre mere om den igangsatte evaluering af arbejdet med henblik på modernisering af organiseringen af de afsatte midler.

Landsstyremedlemmets bemærkninger til foranstående imødeses.

Hovedkonto 64.10.12 Vareforsyning:

Finansudvalget har anmodet om at modtage statusoplysninger om, hvilke fusioneringer, der er planlagt, især med hensyn til sejlads.

Landsstyret har svaret således:

Følgende er udarbejdet på baggrund af oplysninger indhentet fra KNI A/S:

“Bestyrelsen i KNI A/S besluttede ultimo september, at man i et samarbejde med Royal Arctic Bygdeservice A/S kan arbejde videre med planer om den fremtidige distriktssejlads, herunder muligheden for, at Pilersuisoq overtager sejladsen.

I et af de scenarier, som Pilersuisoq nu arbejder med, indgår en udvidelse af antallet af friskvarebåde, en eventuelt opgradering af bådene til at kunne medtage passagerer i begrænset omfang, en undersøgelse af muligheden for indsættelse af en eller flere luftpudebåde i sejladsen, en tilladelse fra Landsstyret til at sejle eget gods mellem byerne i Vestgrønland og benyttelse af indchartret tonnage til tungløft og godstransport af ikke-datofølsomme varer.

Der er naturligvis flere fremtidsscenarier, som skal vurderes. Dette arbejde forventes afsluttet inden udgangen af 2003.

Formelt synes den gældende Landstingsforordning om KNI A/S at stille sig hindrende i vejen for, at Pilersuisoq kan varetage distriktssejladsen, jvf. § 3, stk. 3. Ifølge Landstingsforordningen kan selskabet dog pålægges at udføre samfundsmæssige opgaver.

På bestyrelsesmødet i KNI A/S i september 2003 besluttede man endvidere, at KNI A/S kan indgå i drøftelser med de relevante parter - Statoil A/S og GLV - om overtagelse af forsyningen med flydende brændstoffer til Kangerlussuaq.

Der foreligger p.t. ikke andre planer om fusioneringer.”

Direktoratet for Erhverv skal tilføje, at forhandlingerne i første omgang føres direkte mellem KNI A/S og Royal Arctic Bygdeservice A/S med henblik på at minimere omkostningerne, specielt ved bygdeforsyningen. Til orientering for Finansudvalget skal oplyses, at Landsstyret agter at gå i dialog med selskaberne omkring bestræbelserne og herunder få del i eventuelle rationaliseringsgevinster med henblik på nedbringelse af servicekontraktbetalingen på området.

Finansudvalget har stillet følgende spørgsmål til Landsstyret:

Finansudvalget ønsker oplysning om Landsstyrets målsætninger for de kommende forhandlinger om en servicekontrakt. I denne forbindelse ønskes oplyst, om det er et af formålene, at der skal være ens priser i byer og bygder. Finansudvalgets umiddelbare erfaring fra Udvalgets rejser er, at dette ikke er tilfældet i praksis.

Landsstyrets svar er medtaget som bilag E til nærværende betænkning, hvorfor der henvises hertil.

Hovedkonto 64.10.13, Kunsthåndværk

Finansudvalget ønsker en redegørelse for aktiviteten, og herunder planerne for fremtiden.

Der henvises til svaret som er optaget som bilag F.

Hovedkonto 64.10.14, Driftsaftaler, produktionsanlæg

Finansudvalget har anmodet om en status for forhandlingerne om ny servicekontrakter med Nuka A/S.

Landsstyrets svar var at man ikke fandt det *hensigtsmæssigt med opstart på servicekontraktforhandlinger før Landsstyrets behandling af selskabets oplæg til Strategi- og Handlingsplan var overstået.*

Finansudvalget har modtaget disse planer og kvitterer hermed for modtagelsen, idet det skal meddeles at man senere vil vurdere dem nærmere.

Finansudvalget har fra Landstingets Erhvervsudvalg bl.a. modtaget følgende bemærkninger: *Erhvervsudvalget mener, at NuKa A/S` funktion bør være andet og mere end blot drift af anlæg. Udvalget finder, at NuKa A/S` rentable anlæg samt andre relevante anlæg bør søges afsat til private investorer i Grønland. Landsstyret bør sikre, at virksomheden arbejder for, at ikke-rentable anlæg/produktioner gøres så rentable som muligt, således at de med tiden kan frasælges. Udvalget har bemærket, at Landsstyret har budgetteret med en besparelse på 5 mio.kr i BO04, anser Landsstyret dette for realistisk set i lyset af NuKa´s driftsresultat i 2002. Det er udvalgets holdning, at renoveringen af freonanlæg bør igangsættes først i de bygder, hvor fiskeri aktiviteterne er størst. Erhvervsudvalget har bemærket, at man har reduceret den planlagte besparelse med 10 mio. årligt. Udvalget har også noteret sig at NUKA A/S efter pålæg fra Landsstyret har udarbejdet en handlings- og strategiplan pr. 1. juli 2003 for selskabet. Erhvervsudvalget har endnu ikke modtaget denne og kan derfor desværre ikke forholde sig nærmere til bevilgede midler.*

Finansudvalget har sympati for de fremførte synspunkter, men skal i øvrigt efterlyse Landsstyremedlemmets bemærkninger til foranstående.

Hovedkonto 64.13.12 Mandetimetilskud til kommunale byggesæt

På foranledning af Finansudvalget har Landsstyret fremsat et ændringsforslag til ændring af budgetbidraget til 2. behandlingen af FFL 2004, således at en teknisk fejl bliver rettet.

Hovedkonto 64.14.03 Udvikling af skindprodukter

Finansudvalget skal gøre opmærksom på at tallene i budgetbidraget for årene 2002, 2003 og 2004 mangler tre 0-er; bevillinger optages i hele 1.000 kr.

Hovedkonto 64.15.16 Finansieringsstøtte til landbrugserhvervet

Finansudvalget imødeser fremlæggelsen af den landbrugspolitiske redegørelse primo 2004.

Finansudvalget har anmodet om oplysninger om der er etableret en afsætning af fåreuld således som Fåreholderforeningen i februar måned 2003 har oplyst at der var planer om.

Landsstyreområdet for Erhverv, Landbrug og Arbejdsmarked har meddelt, at der ikke på nuværende tidspunkt er kendskab til Fåreholderforeningens konkrete planer. Foreningens konsulent har imidlertid oplyst, at der snarest kan forventes en egentlig ansøgning om udviklingsstøtte til at gennemføre en produktion baseret på indsamling af et antal tons fåre- og lammeuld i år. Ulden vil blive bearbejdet og efterfølgende lavet til salgbare strikkeprodukter i samarbejde med Silkeborg Uldspinderi ApS og med afsætning via Pilersuisoq A/S.

I udgangspunktet er det indstillingen at man via udviklingsmidler til landbrugsprojekter vil kunne medfinansiere et sådant udviklingsprojekt med henblik på at søge at etablere en mere erhvervsmæssig udnyttelse af ulden.

3.8 Aktivitetsområde 70 - 75 Landsstyremedlemmet for Boliger, Infras truktur og Miljø

Hovedkonto 70.01.01 Direktoratet for Infrastruktur og Boliger

Et tidligere Finansudvalg blev under et samråd den 31.12.2002 med det tidligere landsstyremedlem på området lovet en orientering om det sagsstyresystem, som er under opbygning.

Landsstyremedlemmet svarede:

Indledningsvis skal peges på, at "sagsstyresystemet" kun udgør en del af det samlede projekt, hvis overordnede formål er en ny programmering og modernisering af økonomisystemet der er forankret hos DCR, med et indbygget modul til håndtering af IAP's ønsker til et planlægnings- og sagsstyringsværktøj.

Den del af projektet som omfatter modernisering af økonomisystemet er i en fase hvor de nuværende funktionaliteter i NØS bliver "oversat", hvorefter der forestår en egentlig implementering primo – medio 2004.

Modulet som omfatter planlægnings- og sagsstyringsværktøjet for projektlederne hos IAP, er i den fase hvor kravspecifikationer, og de administrative rutiner for projektledere rådgivere og entreprenører, er fastlagt, og de nødvendige inddateringsbilag (blanketter) er udarbejdet og ibrugtaget.

Projektledere og rådgivere har modtaget procedurebeskrivelser, og der pågår nu ind- og opdatering af de enkelte projekters stamdata og budgetter.

Ind- og opdatering omfatter en betragtelig mængde data på tidligere og nye projekter, som skal tilvejebringes, kontrolleres og indlægges manuelt i det nugældende sagsstyresystem.

Finansudvalget undrede sig over at ibrugtagningen af sagsstyresystemet tilsyneladende fortsat blev udskudt, og anmodede Landsstyremedlemmet om en mere omfattende orientering; på et samråde den 19. november 2003 blev følgende yderligere oplyst:

Systemet er taget i brug i en simpel form i efteråret 2002. I denne form kan direktoratet inddatere alle grunddata og følge de enkelte projekt. Men der er det er ikke muligt at foretage et samlet billede af hele området.

Systemet omfatter kun de sager som direktoratet selv forstår, dvs Nukissiorfiit og A/S Boligselskabet INI er ikke med i systemet.

Perioden fra efteråret 2002 til forår 2003 er gået med at konvertere gamle oplysninger der allerede var i NØS til sagsstyringsssystemet. Fra sommeren 2003 og sandsynligvis frem til hen imod

slutningen af 2004 går med at inddatere nye oplysninger om de pågældende sager (kontrakter mm), samt efterkontrollere disse informationer.

I foråret 2004 vil der blive kravsspecifiseret hvad der skal til for at få et overordnet/samlet billede af hele området.

I løbet af vinteren 2004/2005 er planlagt at informationerne fra A/S Boligselskabet INI og Nukissiorfiit kommer ind i sagsstyringssystemet.

Projektet blev ca. et halv år forsinket i 2002 i forbindelse med udarbejdelse af en redegørelse, men nu skrider projektet planmæssigt frem. Det forventes dog ikke, at forsinkelsen vil blive indhentet.

Finansudvalget tager orienteringen til efterretning, og synliggør problematikken ved at medtage det foranstående i nærværende betænkning.

Hovedkonto 70.10.02 Hjemmestyrets centrale administrationsbygninger i Nuuk

Finansudvalget har bemærket sig, at der som et pkt. i, i udgiftsspecifikationen er afsat 7 mio. kr. til dækning af udgifter i 2004 i forbindelse med ressortomlægninger, flytninger, nyt lejemål, drift mm.

Finansudvalget har på anmodning modtaget en nærmere specifikation af dette beløb.

Hovedkonto 70.10.02 Hjemmestyrets centrale administrationsbygninger i Nuuk

Finansudvalget har anmodet Landsstyret om en vurdering af de samfundsøkonomiske virkninger af at udvide administrationsbygningen i Nuuk og samtidig frigøre sig fra lejemål i Nuuk by på niveauet 14 mio. kr. årligt.

Det tidligere Finansudvalg fremførte i sin betænkning til behandlingen af FFL 2003 bl.a. følgende:
Finansudvalget finder at der vil være tale om en økonomisk anbefalelsesværdig investering at etablere en ny administrationsbygning, så de mange lejemål til årligt 14,4 mio. kr. kunne opsiges, men det må også erkendes at det ikke i de førstkommende år vil være muligt at indplacere dette projekt i investeringsplanerne. Finansudvalget skal dog i første omgang pege på at det nu igangsatte arbejde med at nyvurdere den administrative opbygning i kommunerne og Hjemmestyret måske kan mindske behovet for kontorarealer, således at det forannævnte projekt kan reduceres.

Landsstyret svarede:

Landsstyret er enige i det tidligere finansudvalgs overvejelser i betænkningen i forbindelse med behandlingen af FFL 2003 omkring det anbefalelsesværdige i at etablere en ny administrationsbygning.

Landsstyret kan således henvise til Analyse af eksisterende og fremtidige arealbehov, udbygningsmuligheder m.v., der er omdelt til Landstinget som en orientering under EM 2002. Analysen blev udarbejdet på foranledning af Landstingets Formandskab i et samarbejde mellem Landstingets Bureau og Landsstyrets administration.

I analysen foreslås tilbygninger og udbygninger af den nuværende centraladministration på 8.000 kvadratmeter, herunder indeholdende nye tidssvarende lokaler for landstinget. I analysen forventes en årlig driftsbesparelse på 1,1 mio. kr. (stordrift ved at samle administrationen) samt besparelser på de nuværende lejemål, når disse kan fraflyttes.

Der hersker således ikke nogen tvivl om at Hjemmestyret vil kunne spare på de årlige driftsudgifter, både på de faktiske forbrugsudgifter, men også på lejeudgifterne, såfremt Hjemmestyret beslutter sig for at udbygge det nuværende centraladministrationskompleks. Det forudsætter dog at Hjemmestyret over en kort årrække indprioriterer en anlægsudgift på niveauet 150 mio. kr. Landsstyret finder beklageligvis ikke, at der er økonomisk råderum for en sådan investering i overskuelig fremtid.

Finansudvalget kan konstatere at der her er tale om et projekt, som formentlig vil kunne give en forrentning, som hører til blandt de bedste hjemmestyreinvesteringer, om ikke den bedste. Hvis dette er tilfældet vil en sådan investering alt andet lige kunne "indtjene" et årligt overskud som atter vil kunne bruges til at finansiere nye udgifter for Landskassen.

På denne baggrund skal Finansudvalget henstille, at Landsstyret undersøger mulighederne for at indpasse dette projekt i investeringsplanerne.

Hovedkonto 70.14.10 IT-området

Finansudvalget finder at nærværende aktivitet ikke er særlig synlig. Siden hjemmesidens oprettelse har nyhederne herfra været begrænsede.

Landsstyremedlemmet har oplyst følgende:

Konto 70.14.10 IT-området dækker bl.a. udgifter til Grønlands IT råd, IT events, IT-støttepulje mv. og synlighed på hjemmesiden er ikke et hovedformål.

Efter overflyttelse af IT området til KIIP (1.1.03) er det besluttet at indpasse IT områdets hjemmeside i www.nanoq.gl strukturen således at der kun skal opdateres ét sted. Dette er dog en tidskrævende proces, ligesom opdatering sker løbende. Denne udvikling forventes at fortsætte efter ressortomlægningen til Direktoratet for Boliger og Infrastruktur.

Af bevillingen på 4 mio. kr. er de 3 mio. kr. afsat til IT-støttepuljen.

Status er at puljen annonceredes i august måned med ansøgningsfrist 1.9.03.

Tidligere har der været sigtet mod 2 årlige uddelingsrunder. Dette har imidlertid ikke været muligt, af flere grunde, bl.a. at:

KIIP først har overtaget IT området ved ressortomlægning i år,

stillingen som IT-politisk koordinator først er blevet besat pr. 1.3.03,

direktoratet har ønsket at vente på at så mange som muligt havde overstået ferien inden ansøgningsfristens udløb 1.9.03, når annoncering mv. ikke kunne nås inden feriestart.

Herefter er proceduren for uddeling af midler i 2003:

Direktoratet udarbejder forslag til uddeling af midler på grundlag af de indkomne ansøgninger, og IT-Rådets anbefalinger til Landsstyremedlemmet til godkendelse.

Direktoratet meddeler herefter ansøgerne Landsstyremedlemmets afgørelse. Det forventes at ske primo november 2003.

Det kan tilføjes at afgørelsen har været forsinket af det tidligere Landsstyremedlem for KIIP Arkalo Abelsens sygdom og den senere ressortomlægning.

Mht. anvendelsen af IT støttepuljen i 2004, undersøges det i øjeblikket om midlerne evt. kan anvendes på en måde som vil have en større positiv effekt på en bredere kreds, ligesom mulighederne for at overføre evt. uforbrugte midler fra IT støttepuljen til 2004 undersøges.

Den nationale IT strategi (Grønlands IT råd, 11. maj 2000) kan findes på www.nanoq.gl/TEMA.asp?page=tema&objno=34752

Den er løbende blevet fulgt op af IT rådets årlige IT-tjek som tidligere har beskrevet status i forhold til strategien men senest har set mere fremad (hvilke områder er interessante /bør være i fokus nu, og hvad kan man gøre for at fremme en ønskværdig udvikling). Det seneste IT-Tjek forventes færdigbehandlet primo november 2003 og har følgende overskrifter:

IT-tjek 2003

Udvikling, effektivisering og besparelser

Med fokus på

Telepolitiske forhold

IT-erhvervsudvikling

Uddannelse

Sundhed

Offentlig service

Medier

Incitamentsmodeller og skattemæssige forhold

Finansudvalget tog beskrivelsen til efterretning.

Finansudvalget skal benytte lejligheden til at opfordre Tele Greenland A/S til i højere grad at understøtte IT udviklingen herhjemme.

Finansudvalget er opmærksom på at mange års årlige sænkninger af Teles takster naturligvis er et godt bidrag til at øge anvendelsen af de produkter Tele stiller til rådighed. Med vores lands store udstrækning og de mange små og i øvrigt de spredte bosættelser her i landet, har det i særlig grad betydning at anvende den nye teknologi. Det kan være til undervisning, til opgaver på det sundhedsmæssige område, ja til transport af lyd og billeder med alt hvad dette indebærer af muligheder. Det har således en særlig betydning her i landet at vi får adgang til en billig anvendelse af den teknologiske infrastruktur. Hele samfundet vil have gavn af dette! Finansudvalget skal henstille til Landsstyret at det tager de nødvendige initiativer med henblik på at fremme mulighederne på området.

Hovedkonto 70.14.41 Tele Greenland A/S, afdrag

Finansudvalget kan konstatere at Tele er færdig med at betale afdrag til Landskassen på sit sidste lån i 2004. Udvalget har anmodet Landsstyret om at oplyse hvad Tele planlægger at anvende de herved frigjorte midler til i årene fra 2005.

Landsstyrets svar er optaget som bilag G til betænkningen; svaret tages til efterretning.

Hovedkonto 73.10.10 Skibspassagertrafik og Hovedkonto 73.20.09 Intern beflyvning, servicekontrakter

Finansudvalget har gjort Landsstyret opmærksom på at der manglede begrundelser for bevillingsændringerne i budgetoverslagsårene. Landsstyret meddelte i sit svar at der var fejl i overslagsårene, og har derfor fremsat ændringsforslag nr. 56 og 57, som fjerner bevillingsændringerne.

Hovedkonto 73.93.02 Mittarfeqarfiit

Finansudvalget er under sine rejser i landet blevet opmærksom på at såvel de enkelte kommuner som Mittarfeqarfiit opretholder brandberedskaber. Hvilke muligheder er der for at etablere fællesløsninger, som umiddelbart vil give besparelser. Udvalget er klar over at der er problematikken med frivillig arbejdskraft/fastansatte samt deltidsbeskæftigede, men omkring det faste udstyr, må der kunne etableres fællesløsninger; eksempelvis er Qaanaaq kommunes udstyr mange år gammelt, mens udstyret på landingsbanen er nyt.

Landsstyremedlemmets svar samt uddybning på samrådet den 19.11.2003 er medtaget i bilag H.

Finansudvalget tog Landsstyremedlemmets besvarelse til efterretning, idet der dog blev anmodet om oplysninger om Landstyret vil tage noget initiativ på området.

Landsstyremedlemmet oplyste i denne anledning følgende på samrådet den 19.11.2003:

Mulighederne for samarbejde omkring brandberedskabet i kommuner og i lufthavne drøftes løbende med Mittarfeqarfiit. De tidligere oplyste forhindringer søges nedbrudt med en mere pragmatisk og fleksibel indretning af brandberedskabet. Det kan endvidere oplyses, at Landstingets Bolig og Infrastrukturudvalg samt Landstyremedlem for Bolig, Infrastruktur og Miljø afholder orienteringsmøde i slutningen af november måned 2003, hvor bl.a. dette forhold vil blive drøftet.

En endelig afklaring må imidlertid afvente en nærmere vurdering af sikkerhedslovgivning på lufthavnsområdet og forsikringsforhold samt nærmere drøftelse med kommunerne.

Hovedkonto 73.93.02 Mittarfeqarfiit

Finansudvalget har anmodet om en forklaring på at bevillingen forhøjes med 1.350.000 kr. i 2005, og hvorfor den nedsættes med 3 mio. kr. året efter?

Landsstyremedlemmet svarede på samrådet

Der er beklageligvis opgivet en forkert reference i besvarelsen af dette spørgsmål. Det skal præciseres, at forhøjelsen af bevillingen med 1.350.000 i 2005 skulle ses i sammenhæng med den tidligere planlagte anlæggelse af en lufthavn i Paamiut, hvor driftsomkostninger i denne forbindelse ville begynde at komme i 2005. Anlæggelse af en lufthavn indgår ikke længere i FFL 2004.

Landsstyret vil derfor i forbindelse med udarbejdelse af FFL 2005 lade dette indgå i revurderingen af bevillingsniveauet til Mittarfeqarfiit.

Finansudvalget skal anmode Landsstyret om til 3. behandlingen at fremsætte et ændringsforslag, som nedsætter bevillingen med de nævnte 1.350.000 kr. i alle årene fra 2005.

Aktivitetssområde 75 Miljø

Frednings- og Miljøudvalget har meddelt Finansudvalget at man umiddelbart støtter Landsstyrets overordnede målsætninger på miljøområdet og de miljømæssige hensigtserklæringer omkring et bæredygtigt miljø og effektiv miljøbeskyttelse.

I forbindelse med Finanslovsforslaget for 2004 er der ikke sket større ændringer af den finansiering, der er afsat til at fastholde disse mål og hensigtserklæringer, hvilket Udvalget som udgangspunkt har taget til efterretning.

Udvalget har imidlertid disse konkrete bemærkninger til Finanslovsforslaget på aktivitetsområde 75:

Hovedkonto 75.86.22 og 75.86.23. Miljø, anlæg

Udvalget har taget de afsatte midler til efterretning for så vidt angår 2004, men skal samtidig fremhæve, at udvalget agter at gå i dialog med Landsstyremedlemmet for Miljø med henblik på at der skal udarbejdes en revideret affaldshåndteringsplan til erstatning af affaldsplanen fra 1996.

I en kommende dialog med Landsstyremedlemmet vil det være et samstemmende krav fra Udvalgets side, at der skal ske en langsigtet prioritering af anlægsopgaverne indenfor miljøområdet.

Udvalget nærer en generel bekymring over, at den tidligere aftale "Sektorprogram for Renovering med miljø- og energiforbedrende effekt", som udløber i 2003, ikke ses forsat. Udvalget finder det afgørende, at man igen får sat fokus på eksempelvis nødvendige og påkrævede anlægsopgaver med miljøforbedrende effekt. Det være sig udskiftning og renovering af kloak net samt udbygning af rensningsanlæg.

Udvalget vil endvidere påse, at Hjemmestyret i tilstrækkelig grad opfylder internationale miljø- og naturaftaler og at der sker den nødvendige finansiering i relation hertil.

Finansudvalget kan umiddelbart tilslutte sig de fremførte synspunkter.

Finansudvalget er anmodet om at modtage oplysninger om hvordan og herunder hvilke initiativer Landsstyret påtænker at iværksætte for at overholde Kyoto-aftalens bestemmelser om begrænsning af CO2 udslip.

Landsstyremedlemmets svar er medtaget som bilag I.

Hovedkonto 75.01.11 Grønlands Naturinstitut

Finansudvalget har anmodet om oplysninger om hvilke undersøgelser Naturinstituttet har foretaget.

Landsstyremedlemmet har oplyst at de undersøgelser Naturinstituttet har foretaget i 2002 fremgår af instituttets årsberetning, som efterfølgende blev fremsendt til Finansudvalget.

Finansudvalget har i øvrigt bemærket sig at der i 2004 er afsat 1,3 mio. kr. til tælling af storhvaler. Tællingen var oprindelig planlagt for 2003, men har måttet udsættes.

Landsstyremedlemmet svarede bl.a. således:

Naturinstituttet har i 2003 en særlig finanslovsbevilling på 1,3 mio.kr til tælling af storhvaler, og planen var, at gennemføre en optælling ved brug af foto i stil med foregående år. En sådan

optælling indebærer analyse af et meget stort antal billeder, og resultaterne fra 2002 forelå først i maj 2002. Metoden viste sig meget velegnet i forbindelse med optælling af narhvaler, men analysen af sidste års billeder viste et forbavsende lavt antal storhvaler. Dette kan skyldes flere faktorer, f.eks. billeddækning, hvalernes adfærd i overfladen eller et lavt antal hvaler.

.....

På baggrund af resultaterne fra 2002 fandt Naturinstituttet det meget uansvarligt at gennemføre en omkostningsfuld tælling i 2003 før end der var sikkerhed for metodens kvalitet og robusthed. Naturinstituttet vurderede det nødvendigt at foretage en verificering af fotometoden ved at sammenligne fotoresultater med resultater fra hvaltællinger, hvor der anvendes observatører.

Spørgsmålet var forelagt instituttets bestyrelse, der støttede ovennævnte verificering. På den baggrund besluttede landsstyret d. 5. juni 2003, at bemyndige Naturinstituttet til at gennemføre en sammenlignende analyse indenfor en omkostningsramme på 700.000 kr. Det skete med henvisning til, at uden en troværdig metode ville det ikke give mening at gennemføre yderligere fototællinger, da resultaterne kan betvivles og som sådan vil være uden værdi i den faglige dokumentation.

Ovenstående ændring i Naturinstituttets arbejdsprogram betyd, at storhvaltællingen ikke blev gennemført i 2003. Til gengæld blev der gennemført et en sammenlignende analyse til verificering af fotometoden. Der vil således ved årets udgang være et mindreforbrug på 600.000 kr. på den nævnte særbevilling til hvaltællinger. De foreløbige resultater fra den gennemførte verificering vil foreligge i december 2003.

Finansudvalget tog svaret til efterretning og vil overlade det til Revisionsudvalget at checke mindreforbruget på 600.000 kr. i regnskabet for 2003.

Hovedkonto 75.86.22 Tilskud til anlæg for affaldsbortskaffelse i mellemstore byer

Finansudvalget har anmodet Landsstyremedlemmet om yderligere oplysninger. De modtagne oplysninger er vedlagt som bilag J.

3.9 Aktivitetsområde 80 - 99 Anlægs- og renoveringsområdet - Landsst yremedlemmet for Boliger, Infrastruktur og Miljø

Finansudvalget har indhentet foranstående oversigt over afløbet fra igangværende anlægs- og renoveringsprojekter og afløbet fra projekter der planlægges påbegyndt i de kommende år fra Landsstyremedlemmet. Finansudvalget skal henstille at Landsstyret også medtager en tilsvarende oversigt i FFL 2005.

Bevilling før 2004
Forslag til finanslov 2004
Budget-overslag 2005
Budget-overslag 2006
Budget-overslag 2007

Afløbsudgifter for **igangværende projekter**

447.501.000
315.150.000
179.600.000
65.000.000
65.000.000

Afløbsudgifter for projekter der påbegyndes i **2004**

279.000.000
101.000.000
117.900.000
107.000.000

Afløbsudgifter for projekter der påbegyndes i **2005**

207.600.000
0
0

Samlet oversigt over anlægs- og renoveringsprojekter i FFL 2004 og projekter optaget i anlægs- og renoveringsfonden før 1.1.2004 og uden bevilling efter denne dato

Finansudvalget har desværre kunnet konstatere, at der mangler en oversigt over:

anlægs- og renoveringsprojekter i finanslovsforslaget og projekter optaget i anlægs- og renoveringsfonden før finanslovens årstal og uden bevilling i finanslovsforslaget .

Den anførte formulering er identisk med det tidligere Finansudvalgs henstilling nr. 17 fra betænkningen vedrørende FFL 2003 til 2. behandlingen. I betænkningen blev endda henvist til bilag J til betænkningen. Dette bilag J var den ønskede oversigt udarbejdet af Landsstyret til FFL 2003 på foranledning af Finansudvalget.

På denne baggrund undrer det Finansudvalget at der ikke i FFL 2004 er medtaget en tilsvarende oversigt over finanslovens anlægsprojekter samt de anlægsprojekter, der kun findes i anlægs- og renoveringsfonden, og med en opdeling på såvel kontonummer som de enkelte kommuner.

Finansudvalget finder det endda meget nødvendigt med information om samtlige anlægsprojekter, dels finanslovens 665 mio. kr., men også den del af de projekter til 600-700 mio. kr., som alene er optaget i anlægs- og renoveringsfonden, og hvor der ikke i FFL 2004 søges yderligere bevillinger.

Det er nødvendigt for at kunne behandle de kommunefordelte anlægsoversigter, at disse informationer synliggøres, og Finansudvalget har derfor anmodet om tilsendelse af de ønskede oversigter.

Finansudvalget har modtaget en tabeloversigt over de nævnte projekter, men der er en mangel ved den, nemlig at det er en selvstændig oversigt, og ikke en oversigt i samme regneark, som det foran omtalte bilag J fra Finansudvalgets betænkning til 2. behandlingen af FFL 2003.

Til gengæld indeholder tabellen oplysninger om hvor stor en del af bevillingerne der ultimo 2003 var brugt. Der er opdeling på kontonumre og kommuner. Finansudvalget finder det nyttigt med oplysningerne om hvor stor en del af bevillingen der er forbrugt, idet der hermed også er overblik over hvor store beløb der fremover skal anvendes til de enkelte projekter. Tabellen velægges som bilag Q.

Det har desværre ikke været muligt at koble oplysningerne fra FFL 2004 sammen med denne tabeloversigt, men dette forventes at kunne ske i efteråret 2004, når det nye sagsstyresystem kommer i drift.

Hovedkonto 80.00.80 Dispositionsbeløb til påbegyndelse af projekteringer

Finansudvalget har anmodet Landsstyret om at fremsætte ændringsforslag med henblik på at rette fejl i faktuelle oplysninger; dette er nu sket med ændringsforslag nr. 107.

Finansudvalget har desuden meddelt Landsstyret følgende:

I sidste afsnit før Projektspecifikation i budgetbidraget er anført, Der foreligger ikke noget samlet prioriteringsgrundlag for folkeskoleområdet med udgangspunkt i skolerapporten og bygdeskolerapporten, og .....

Finansudvalget finder at denne formulering er i modstrid med Landsstyrets formulering på hovedkonto 84.40.10 Kommunale skoler, nyanlæg : Arbejderne udføres i overensstemmelse med rapport af 5. maj 2002 fra Arbejdsgruppen vedrørende skolerenoveringer m.m.

Under henvisning til foranstående skal Finansudvalget anmode en tydeliggørelse af hvilken prioritering der er tale om på dette område. Herunder bedes Landsstyret også forholde sig til hvorledes Bygdeskoler rapporten skal indgå i prioriteringen set i forhold til rapporten af 5. maj 2002. Finansudvalget ser i øvrigt positivt på Landsstyrets tiltag på området.

Finansudvalget ønsker ligeledes oplysninger om hvilken standard (scenarie) Landsstyret vil foreslå som grundlag for udbygning/renovering på området. Det kan bl.a. oplyses at der i FFL 2004 i nogle tilfælde er afsat mindre bevillinger til udbygning/renovering end det billigste scenarie i skoler rapporten.

Finansudvalget anmoder således Landsstyret om på EM 2003 at fremlægge en samlet prioritering af nybyggeri og renovering på folkeskoleområdet, og indplacerer alle skoler heri. I de tilfælde hvor der allerede er foretaget de fornødne investeringer, bedes der oplyst herom.

Finansudvalget udskyder sin stillingtagen, idet man således afventer fremlæggelsen af det ønskede prioriteringsgrundlag.

Landsstyret svarede således:

Angående folkeskolen henvises til vedlagte bilag L. Der skal i øvrigt gøres opmærksom på, at der pågår et arbejde omkring en endelig fastlæggelse af investeringerne inden for folkeskoleområdet, herunder en fastlæggelse af niveauet for bygdeskoler. Dette arbejde kan resultere i en anden fordeling end den i bilag L beskrevne. Når arbejdet er tilendebragt vil jeg orientere Landstingets Finansudvalg herom. Landsstyret agter i øvrigt at fremsende ændringsforslag til 2. behandlingen, hvor vedlagte bilag L er indarbejdet i bidraget til hovedkonto 84.40.10 Kommunale skoler, nyanlæg.

Endvidere kan det oplyses, at der fra Landsstyreområdet for Boliger, Infrastruktur og Miljø er udarbejdet et oplæg om bygdeskoler rapporten, som vil blive forelagt for Landsstyret i den nærmeste fremtid. Oplægget beskriver niveauet for udbygning/renovering af bygdeskolerne, og der lægges op til en stillingtagen til en prioritering af bygdeskoleområdet, herunder hvordan udbygningen skal ske set i forhold til elevprognoser, herunder hvordan beslutningsprocessen skal være i de tilfælde, hvor elevprognoserne viser, at skolen ligger i et grænseområde. Dette hænger sammen med, at der er en markant forskel i anbefalingerne for størrelsen af skolerne, afhængig af, om der er flere eller færre end 70 elever i skolen.

Endvidere har Landsstyreområdet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke udarbejdet et samlet oplæg om by- og bygdeskoler (sektorplan). Til dette oplæg har Økonomidirektoratet og Direktoratet for Boliger og Infrastruktur netop afgivet høringssvar, og det er mellem de 3 direktorater aftalt, at oplægget drøftes nærmere og der foretages en redigering. Når dette oplæg har været forelagt Landsstyret, vil det blive fremsendt til Landstinget.

Finansudvalget har trods flere rykkere endnu ikke fåt tilsendt det ønskede materiale . Der henvises i øvrigt til det anførte under hovedkonto 84.40.10 og 94.40.10.

Hovedkonto 84.40.15 Kollegiebyggeri

På samrådet med Landsstyremedlemmet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke ønskede Finansudvalget svar på følgende:

Efter Udvalgets opfattelse må den kendsgerning at projektet (Bygge og Anlægsskolen) ikke er medtaget på FFL 2004 vel betyde at projektet er udsat ! Hvilke planer har Landsstyremedlemmet ?

Landsstyremedlemmet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke svarede bl.a.

Bygge og Anlægsskolen var optaget på konto 80.00.80 som en politisk prioriteret opgave i 2003 og der er udarbejdet projekt med tilhørende B-overslag som beskrevet i bevillingsforudsætningerne.

Landsstyreområdet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke er ikke gjort bekendt med, at der på grundlag af det foreliggende projektforslag er truffet beslutning om projektets indarbejdelse i de kommende finanslove eller om projektet er indstillet til forkastelse. Det er kun Landsstyreområdet bekendt truffet beslutning om at projektet ikke kan indarbejdes i finansloven for 2004.

Indtil der er truffet beslutning om projektets gennemførelse, eventuelt med start i 2005, kan konsekvenserne for det kollegiebyggeri der knytter sig til Bygge og Anlægsskolen ikke udledes.

Såfremt det besluttes helt at forkaste det foreliggende projektforslag om at udvide Bygge- og Anlægsskolen vil denne beslutning få indflydelse på dispositionerne omkring denne fagskole og det tilhørende kollegiebyggeri.

Gennemføres byggeriet ikke vil det være nødvendigt at finde alternative løsninger på et antal af de nye uddannelser ved at henvise så mange af disse uddannelser som muligt til de danske uddannelsesinstitutioner.

En sådan beslutning vil naturligt medføre en reduktion af behovet for elevindkvartering i Sisimiut.

Landsstyreområdet forventer, at der i forbindelse med finanslovforslag 2005 afholdes et anlægsseminar i 2004, hvor udsatte beslutningen om indarbejdelsen af specifikke anlægs-opgaver vil indgå, heri blandt Bygge og Anlægsskolen.

På baggrund af svaret fra Landsstyremedlemmet ønsker Finansudvalget inden 3. behandlingen at modtage oplysninger om hvilke konsekvenser det får for *Center for Arktisk Teknologi* og for samarbejdet med Danmarks Teknologiske Institut (DTU), at der ikke sker en udbygning i 2004 af skolen på Bygge- og anlægsskolen.

På anmodning fra Finansudvalget oplyste Landsstyremedlemmet følgende om kollegiesituationen ved Skipperskolen i Paamiut:

Skipperskolens kollegier består af 4 bygninger, B 74, 75, 603 og 657.

Den oprindelige bevilling på 6,4 mio. kr. til renovering af Skipperskolens 4 kollegieblokke blev reduceret til 3,5 mio. kr. og omfatter nu alene B 74 og B 603. Dette projekt er nu under udførelse.

De 2 andre bygninger, B 75 og B 657, blev herefter optaget til projektering på konto 80.00.80 som en kombineret nybygnings og renoveringssag. I projektbeskrivelsen oplyses at de totale omkostninger forventes at blive ca. 9 mio. kr. fordelt med 4 mio. kr. i 2004 og 5 mio. kr. i 2005.

Finansudvalget kan for nærværende blot konstatere at landsstyret ikke har indprioriteret projektet til gennemførelse på FL 2004.

Hovedkonto 84.40.17 Institutioner for børn og unge

KU-udvalget og Finansudvalget kan konstatere at dette område er kraftigt reduceret og 0-stillet i budgetoverslagsårene. Landsstyremedlemmet har endda oplyst at Uummannaq kommune har meddelt at projektet i Qaarsut er udsat p.g.a. manglende mulighed for kommunal medfinansiering.

På denne baggrund afventer Finansudvalget at Landsstyret fremsætter et ændringsforslag til 3. behandlingen. Det fremgår i øvrigt af oplysningerne fra Landsstyret, at der er en del andre kommuner som har fremsat ønske om etablering af en daginstitution.

Hovedkonto 84.40.10 og 94.40.10 Nybyggeri og renovering af kommunale skoler

Landsstyremedlemmet for Boliger, Infrastruktur og Miljø har i sit svar til Finansudvalget på spørgsmålene fra 21.10.2003 oplyst, at *Landsstyret til 2. behandlingen af FFL 2004 vil fremsende et ændringsforslag til hovedkonto 84.40.10 Kommunale skoler*. Det skulle fremgå heraf at Skolen i Kangerlussuaq skulle påbegyndes i 2004 og skolen i Saqqaq i 2007.

Da dette ændringsforslag ikke er fremsendt anmodede Finansudvalget om en forklaring herpå på samrådet.

Landsstyremedlemmet for Kultur og Uddannelse svarede således:

Begge bygdeskoler indgår naturligt i sektorplanen for området. Det kan dog allerede nu oplyses, at de indledende arbejder med bygdeskolen i Kangerlussuaq er påbegyndt, idet denne skole indgik et mageskifte med Lufthavnsvæsenet, og at skolen af denne grund er indplaceret i den kommende sektorplan med start i 2004.

Sektorplan for Folkeskolen

Landsstyremedlemmet for Kultur og Uddannelse har fremført:

På bygningsområdet er det hensigten på efterårssamlingen 2003 at fremlægge en sektorplan som sikrer, at folkeskoleområdets bygninger fremmer og understøtter det pædagogiske tankegods som er indlejret i den nye folkeskoleforordning. De skolebyggerier som er gennemført i de seneste år er til en vis grad planlagt under hensyn til den nye folkeskoleforordning. Skolebyggerier som påbegyndes fra 2004 vil tage afsæt i tankerne bag den nye forordning.

Som anført under hovedkonto 80.00.80 har Finansudvalget efterlyst tilsendelse af en sektorplan for hele skoleområdet, altså såvel by- som bygdeskoler og for nyanlæg og renovering.

Landsstyremedlemmet oplyste, at *planerne snarest ville blive behandlet i Landsstyret og derefter tilsendt Finansudvalget og Landstingets medlemmer.*

Hovedkonto 84.40.14 Kultur- og Idrætsbyggeri

Finansudvalget ønsker oplysninger om status for gennemførelsen af aktivitetshusprojektet i Upernavik.

Landsstyremedlemmet for Boliger, Infrastruktur og Miljø har svaret således:

I finanslov 2003 er der afsat 12 mio. kr., med 6 mio. kr. i hvert af årene 2003 og 2004.

Der foreligger et revideret projektforslag. Det samlede anlægsudgifter per juni 2003 er beregnet til ca. 28.5 mio. kr.

Aktivitetshuset er tænkt som at blive samlingssted for: idræt, skoleidræt, dans, teater, film, koncerter, foredrag, messer, ældreaktiviteter, legestueaktiviteter samt aktiviteter arrangeret af de enkelte foreninger.

Kommuneqarfik Upernavik har afsat i alt 7,5 mio. kr. Det resterende beløb vil blive søgt dækket over tilskud og lån fra Lokale- og Anlægsfonden. Kommuneqarfik Upernavik har sendt ansøgning om forhøjelse af Hjemmestyrets tilskud til i alt 17,3 mio. kr. Ansøgningen er hos KIIP til vurdering.

Landsstyremedlemmet for Kultur og Uddannelse har på samrådet oplyst følgende:

Landsstyreområdet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke har den 3.oktober 2003 afgivet høringsvar til IAP. Høringsvaret afsluttes med følgende :

"Ifølge KIIP s arkiver, og IAP s bilag, har forslaget tidligere været bragt op for Landstinget uden at nyde fremme.

Da sagen om en forhøjelse af tilskuddet har været behandlet i landstinget, er det ikke KIIP muligt at træffe anden administrativ afgørelse i sagen." Hvorvidt Upernavik kommune på denne baggrund er ved at omarbejde projektet er ikke KIIP bekendt.

Et flertal af Finansudvalget bestående af repræsentanterne for Siumut, Inuit Ataqatigiit og Atassut skal henstille til Landsstyret at der m.h.p. 3. behandlingen af FFL 2004 fremsættes et ændringsforslag, som betyder afsættelse af den nødvendige bevilling til at aktivitetshusprojektet kan gennemføres.

Hovedkonto 85.50.01 Servicehuse, bygder

Der er på foranledning af Finansudvalget fremsat ændringsforslag (nr. 67) til kontoen, således at teksten i budgetbidraget bliver rigtig.

Finansudvalget kan i øvrigt konstatere at der er tale om særdeles dyrt byggeri, hvorfor det eventuelt kunne overvejes at fastsætte regler for hvor stort Hjemmestyrets tilskud pr. m² bør være.

Finansudvalget har ønsket oplysninger om hvilke ansøgninger om servicehuse, der er indkommet fra kommunerne, samt Landsstyrets bemærkninger hertil.

Landsstyremedlemmet har svaret således:

Grunden til at det er dyrt at bygge et servicehus er, at en stor del af bygningen opføres som vådrum, med særlige krav til udførelsen, samt at Hjemmestyrets tilskud også omfatter udgifter til levering og installation af vaskemaskiner, centrifuger, tørretumblere m.m., som stiller større krav til slidstyrke end maskiner til almindeligt husholdningsbrug.

Sisimiut Kommune har ansøgt om opførelse af et servicehus i Kangerlussuaq til opførelse i 2004. Totale anlægsudgifter kr. 3.150.000,-. Grønlands Hjemmestyres 85% tilskud vil udgøre kr. 2.677.500,-.

Ittoqqortoormiit Kommune har ansøgt om opførelse af et fælleshus i Ittoqqortoormiit by. Fælleshuset skal opfylde de samme funktioner, som det gælder for servicehuse i bygder. Ansøgningen er begrundet med, at der er mange boliger i Ittoqqortoormiit, som ikke er tilsluttet helårsvand, og derfor ikke har adgang til vaskemaskiner og bademuligheder. Ansøgningen er ikke prissat. Ansøgningen er fremkommet med anbefaling fra Ittoqqortoormiit Komiteen. Ansøgningen falder ikke ind under de normale rammer for servicehuse.

Kommuneqarfik Upernavik ønsker at Hjemmestyrets 85% tilskud på 1,5 mio. kr. til servicehus i Aappilattoq forhøjes med 2 mio. kr., således Hjemmestyrets tilskud bliver på i alt 3,5 mio. kr.

*Nanortalik Kommune har ansøgt om udvidelse af eksisterende servicehuse.
I år 2004 udvidelse af servicehuset i Aappilattoq, Hjemmestyrets 85% tilskud kr. 600.000,-.
I år 2005 udvidelse af servicehuset i Narsarmiit, Hjemmestyrets 85% tilskud kr. 600.000,-.
I år 2006 udvidelse af servicehuset i Alluitsup Paa, Hjemmestyrets 85% tilskud kr. 800.000,-.*

Landsstyrets politik er, at der ikke gives tilskud til udvidelser og lign. af eksisterende servicehuse, før alle bygder har et servicehus.

Finansudvalget ønsker inden 3. behandlingen at modtage oplysninger om hvorfor Kangaatsiaq kommune ikke er nævnt i det foranstående.

Det er med beklagelse at Finansudvalget må konstatere at det ikke mere synes muligt at afsætte midler på denne konto.

Formålsskonto 87.72 Boligbyggeri

Landsstyret har oplyst følgende:

Angående en 10-årig investering i udbygning af boligmassen så bygger denne på en vurdering af, hvor stort behovet for boligbyggeri er. Midlerne er afsat til forskellige kategorier af boligbyggeri, eksempelvis støttet kommunalt udlejningsbyggeri, andelsboliger, 10/40/50 byggeri m.fl. Der er således ikke på samme måde som for folkeskoleområdet udarbejdet en geografisk opdelt investeringsplan. Dette hænger sammen med, at en stor del af bevillingerne til boligområdet vedrører tilskud, hvor den geografiske udmøntning vil afhænge af, hvem der søger. Dette gælder eksempelvis andelsboliger og 10/40/50 byggeri.

Hovedkonto 87.72.14 Forsøgsbyggeri

Finansudvalget har anmodet om at modtage oplysninger om anvendelsen af bevillingen i 2003 og om planerne for 2004. Landsstyret har ikke afsat midler i BO-årene; hvad er baggrunden herfor?

Svaret fra Landsstyremedlemmet fremgår af bilag K.

Hovedkonto 87.72.15 Andelsboligbyggeri

Finansudvalgets spørgsmål til Landsstyremedlemmet:

Det fremgår af budgetbidraget at der før 2004 er givet bevillinger på i alt 61.969.000 kr. Finansudvalget ønsker oplysninger hvor stor en del af disse bevillinger, der pr. 31.12.2003 forventes at henligge i anlægs- og reoveringsfonden.

Landsstyremedlemmet svarede således:

Ved en gennemgang af tilsagnskrivelserne til andelsboligforeningerne og anlægs- og reoveringsfonden kan det konstateres, at lige pt er udbetalt 11,6 mio. kr. i 2003. Der er forventninger til at der vil blive udbetalt yderligere 0,5 til 1 mio. kr. i resten af 2003. Hovedparten af tilsagnene (75%) forventes af udbetales i 2005.

Forsinkelserne kan hovedsageligt tilskrives at andelsboligbyggerierne udbyder projekterne op til flere gange på grund af de høje byggepriser i Nuuk.

Finansudvalget skal udbede sig Landsstyrets vurdering af det forhold at der før 2004 er givet bevillinger på knap 62 mio. kr., men at hovedparten af tilsagnene (75%) først forventes udbetalt i 2005. Umiddelbart ser det ud til at der bevidst budgetteres med opsamling af midler i anlægs- og reoveringsfonden. Finansudvalget skal henstille at Landsstyret finder frem til en bevillingsmæssig konstruktion, som betyder at anlægsmidler ikke kommer til at ligge inaktive i fonden i længere tid.

Hovedkonto 87.72.21 Støttet kommunalt udlejningsbyggeri

Finansudvalget har anmodet om oplysninger om hvornår Landsstyret forventer at udmønte midlerne i 2004 på konkrete projekter.

Finansudvalget skal generelt påpege det hensigtsmæssige i at der så vidt muligt sker udmøntning af anlægsbevillinger så de kan medtages i den vedtagne finanslov på projektniveau, og således at de også fremgår af de kommunefordelte investeringsoversigter.

Et andet hensyn er at en udmøntning også er nødvendig for at anlægsprojektet kan søges gennemført allerede fra starten af det nye finansår.

Landsstyremedlemmet svarede således:

Kommunerne er primo juli 2003 kontaktet og opfordret til at indsende materiale, dvs. byggeprogram, der lever op til lovgivningens krav herom. Kommunerne har fået frist til at indsende materialet til den 31. oktober.

Landstinget har vedtaget at bevillingen er en pulje og ikke en række små bevillinger på enkeltprojekter. Den nye bevillingsform giver en tidsbesparelse (fra ansøgning til optagelse på finansloven) for kommunerne på ca. 1½ år i forhold til den tidligere ansøgningsprocedure.

Ved vedtagelse af landstingsforordning nr. 4 af 15. april 2003 ændredes støtten til kommunalt boligbyggeri fra at være 60% af en anlægsudgift, der ofte var oplyst på C-overslags niveau, til at være et fast beløb pr. kvadratmeter. Herved undgås alt for hyppige røkeringer og ekstrabevillinger i forbindelse med fremlæggelse af B- og A-overslag, der samlet har gjort, at der ikke var det fornødne overblik på området.

Det har endvidere vist sig, at alt for mange af de kommunale boligønsker ikke har kunne stå mål med kommunernes økonomiske kompetence. Herved har betydelige anlægsmidler ligget og ventet i

Anlægs- og Renoveringsfonden på, at kommunerne havde den økonomiske styrke til at igangsætte byggeriet.

Finansudvalget skal fortsat henstille at ansøgningsfristerne fastsættes så betids, at det bliver muligt ved ændringsforslag til finanslovsforslaget at få indarbejdet fordelingen på kommuner i finansloven, således at anlægsprojekterne kommer til at stå på de kommunefordelte investeringsoversigter. Umiddelbart må det også være hensigtsmæssigt med en fordeling af midlerne på kommuner f.eks. midt i oktober måned således at der straks fra det følgende års begyndelse, altså finansårets begyndelse, kan komme afløb fra bevillingen.

Hovedkonto 87.72.22 Boligprogram for bygder og yderdistrikter

Finansudvalget har anmodet om oplysninger hvornår Landsstyret forventer at udmønte midlerne i 2004 på konkrete projekter.

Finansudvalget skal generelt påpege det hensigtsmæssige i at der så vidt muligt sker udmøntning af anlægsbevillinger så de kan medtages i den vedtagne finanslov på projektniveau, og således at de også fremgår af de kommunefordelte investeringsoversigter.

Et andet hensyn er at en udmøntning også er nødvendig for at anlægsprojektet kan søges gennemført allerede fra starten af det nye finansår.

Landsstyremedlemmet svarede således:

Midler til selvbyggerhuse og kommunale byggesæt har altid være på puljeniveau. A/S Boligselskabet INI har administreret puljen. Såfremt de enkelte ansøgere/projekter skal kunne medtages i den vedtagne finanslov på projektniveau, betyder det en forsinkelse på minimum 1½ år og dermed at ansøgningsproceduren bliver væsentligt forsinket. Dette er ikke i tråd med Landsstyrets ønsker om regelforenkling og smidiggørelse af administrationen.

Landsstyret finder det i øvrigt ikke hensigtsmæssigt, at midler til private bygherrer (selvbyggere) optages på projektniveau. Såfremt hver enkelt bygherre skal opføres som projekt i finansloven, vil det betyde at den enkelte selvbygger skal kunne dokumentere og eventuelt indbetale sit indskud på 5% op til 1½ år før byggeriet kan gå i gang.

Landsstyret kan i øvrigt orientere om, at Landsstyret har rettet henvendelse til KANUKOKA med henblik på at få ændret tildelingskompetencen af selvbyggerhuse. Landsstyret finder, at det er de enkelte kommuner, der er bedst i stand til at udpege de ressourcestærke personer, der vil være i stand til at løfte den store opgave, det er at bygge et selvbyggerhus. Det bør således også være kommunerne, der tildeler selvbyggerhusene. Landsstyret afventer KANUKOKAs svar, inden der træffes beslutning om den fremtidige administration af selvbyggerordningen.

Finansudvalget skal hermed give sin fulde tilslutning til Landsstyrets initiativ på dette område. Finansudvalgets medlemmer har alt for ofte ved selvsyn, under orienteringsrejser her i landet, kunnet konstatere at mange selvbyggerhuse ikke var blevet færdiggjort.

Hovedkonto 87.73.20 Udbygning af landingsbanestruktur

Idet der henvises til ændringsforslag nr. 106 skal Finansudvalget anmode om oplysninger om hvilke overvejelser og planer Landsstyret har for andre landingsbaner end i Ilulissat og Nuuk. Oplysningerne imødeses inden 3. behandlingen af FFL 2004.

Hovedkonto 87.73.22 Mitarfeqarfiit, landingspladser (samt den tilsvarende konto på renoveringsområdet 97.73.22)

Det har atter været nødvendigt for Finansudvalget at påpege at der under 3. pind under målsætningerne i budgetbidraget bør stå Midregionen, med Kangerlussuaq som hovedlufthavn. Det med fed skrift anførte er en tilføjelse.

Finansudvalget gjorde også i forbindelse med behandlingen af FFL 2003 opmærksom på denne fejl.

Landsstyret har nu, i 2 omgange, fremsendt ændringsforslag til de 2 hovedkonti, således at fejlen søges rettet.

Hovedkonto 89.71.40 Nukissiorfiit, anlægsudlån

Finansudvalget har anmodet om oplysninger om Qorlortorsuaq-vandkraftprojektet. Hvorledes er status og hvordan er situationen m.h.t. sikkerheden for at der fremover er tilstrækkelige mængder vand til at producere kraft?

Ifølge forlydender ser det ud til at ismasserne i området er smeltet meget i de senere år. Hertil kommer episoden i sommer med et større afbræk af en skose. Kan der være fare for at vandet i søen på et tidspunkt danner et andet afløb, som konsekvens af isafsmeltningen?

På et samråd den 25. november med Landsstyremedlemmet for Erhverv fik Finansudvalget en redegørelse for projektets stade. Der henvises i øvrigt til bilag P for så vidt angår svarene på de forannævnte spørgsmål.

Til aktivitetsområde 91 Sektorprogram for miljø og energi

Finansudvalget har påpeget at tekstanmærkningen er irrelevant, da der ikke i 2004 er optaget bevillinger til dette aktivitetsområde.

Landsstyremedlemmet svarede:

Landsstyret vil til 2. behandlingen fremsætte ændringsforslag, som udtager tekstanmærkningen af finansloven.

Finansudvalget har modtaget ændringsforslaget (nr. 110).

Hovedkonto 94.40.10 Kommunale skoler, renovering

Finansudvalget skal henvise til det tidligere anførte under hovedkonto 84.40.10 Kommunale skoler.

Finansudvalget finder i øvrigt at de afsatte beløb på nærværende hovedkonto bør søges forhøjet, idet renoveringsbehovet på dette område, som bekendt er meget stort.

Landsstyremedlemmet svarede bl.a.

Der er afsat 14,4 mio. kr. i 2004. i overslagsårene 2005-2007 er der afsat 37,2 mio. kr. Folkeskoleområdet er det eneste område udover bolig – og energiområdet der er afsat bevillinger til.

På projekt 996.94.032 er der i 2004 afsat 3,0 mio. kr. Bevillingen planlægges brugt til følgende projekter der er kombinerede ombygnings- og renoveringsprojekter : Ilulissat skole,

Kangersuatsiaq bygdeskole ved Upernavik, Tasiusaq – Nutaarmiut bygdeskole ved Upernavik, Kangerlussuaq bygdeskole ved Sisimiut og Kapisillit bygdeskole ved Nuuk.

Finansudvalget kan desværre blot konstatere at der endnu ikke er modtaget ændringsforslag til nærværende hovedkonto.

Hovedkonto 96.60.01 Sundhedsvæsenet, reovering

Finansudvalget kan konstatere, at der i 2002 har været et forbrug på 14,2 mio. kr., at der i 2003 er en bevilling på 10,2 mio. kr. samt at der i 2004 er en bevilling på 7,5 mio. kr.

På denne baggrund virker det ikke troværdigt at der i BO-årene 2005 – 2007 overhovedet ikke er noget behov for bevillinger på dette område.

Landsstyret bedes forklare hvorfor der ikke forventes at være noget behov i årene 2005, 2006 og 2007.

Landsstyremedlemmet svarede således:

Som bekendt er anlægsrammen i 2004 og fremover reduceret med omkring 100 mio. kr. i forhold til niveauet i 2003. Det har derfor været nødvendigt for Landsstyret at foretage en meget stram prioritering. I denne prioritering har Landsstyret tilgodeset forsyning, folkeskoler og boliger. Dette har bevirket, at der ikke er afsat midler i BO-årene til nærværende konto.

Landsstyret vil nøje vurdere situationen i forbindelse med udarbejdelsen af finanslovsforslaget for 2005.

Finansudvalget kan oplyse at der efterfølgende ved et ændringsforslag nr. 83 er søgt en bevilling på denne hovedkonto på 3,9 mio. kr. i 2005.

Hovedkonto 97.72.13 Særlig reovering

Finansudvalget har den 21.10.2003 skrevet følgende til Landsstyremedlemmet:

På side 690 i den danske udgave af FFL 2004 er i 4. afsnit anført: Reoveringen udføres efter det nye reoveringskoncept. Det må forventes at bygningerne i løbet af en årrække på flere bygningsdele skal gennemgå yderligere reovering.

Finansudvalget ønsker nærmere oplysninger om det hensigtsmæssige i at der inden for få år skal foretages flere reoveringer af samme bygningskompleks.

Hvordan er omkostningerne ved flere gange at etablere byggepladser, og hvilke konsekvenser er der for brugerne af at nødvendige reoveringsopgaver udstrækkes over længere samlet tid.

Landsstyremedlemmet svarede således:

I forbindelse med den indgåede aftale mellem den danske stat og Grønlands landstyre om den ekstraordinære indsats på reoveringsområdet, blev der opstillet et cirkulære med det formål, at opstille retningslinier for prioritering og anvendelse af reoveringsmidler, således at disse blev i overensstemmelse med forudsætningerne bag erklæringen mellem Regeringen og Grønlands landstyre.

Aftalen mellem den danske stat og Grønlands Hjemmestyre udløber i 2003.

Renoveringerne er bundet op på Renoveringscirkulæret, nævnt i FFL 2004 som efter det nye renoveringskoncept.

Renoveringscirkulæret fastlægger i korte træk følgende

- 1. Bygninger og anlæg skal løbende og rettidigt vedligeholdes*
- 2. Ved renovering prioriteres i første omgang hovedstandsættelse af bygninger der kan genoprettes uden omfattende udskiftninger, partiel renovering af bærende konstruktioner, partiel renovering af ydervægge og tagdækninger, partiel renovering af gulve og vægge i vådrum samt udskiftninger af tærede rørinstallationer.*
- 3. Total facaderenovering, totalrenovering og Renovering hvor der samtidig udføres moderniseringer og ombygninger har anden, tredje og fjerde prioritet*

Ad 1.)

A/S Boligselskabet INI har iværksat planlægning af vedligehold i boligafdelingerne, således bygningerne kan vedligeholdes løbende og rettidigt. Dog skal der her gøres opmærksom på at nogle boligafdelinger har behov for anden kapitalanskaffelse i forbindelse med gennemførelse af de planlagte arbejder, hvilket hovedsageligt skyldes, at der siden opførelsen, ikke er vedligeholdt på en nødvendig og tilstrækkelig måde.

Ad 2 og 3)

J. f. renoveringscirkulæret skal de partielle indgreb som beskrevet under punkt 2 opprioriteres før der sker en egentlig hovedrenovering som beskrevet under pkt. 3. Dette betyder, at det vil være nødvendigt at renovere de enkelte bygninger over flere omgange.

På kort sigt vil en renovering af mindre omfang efter renoveringscirkulæret måske blive billigere, men på langt sigt vil det blive dyrere bl.a. af den årsag som finansudvalget forespørger, at der over flere omgange skal etableres byggeplads. Udover flere omkostninger til etablering af byggeplads vil der også ske en forøgelse af omkostningerne til renoveringsarbejderne i og med, at det er svært for entreprenørerne at udføre effektive arbejdsgange på de afgrænsede og partielle renoveringsindgreb.

Konsekvenserne af renovering efter renoveringscirkulæret vil for lejerne være minimal indflydelse på renoveringen, idet der kun bliver gennemført arbejder der kan henføres til bygningens forsatte funktion og ingen særlig hensyntagen til beboernes behov. Dette kan på sigt også være fordyrende. Samtidig vil beboerne skulle fraflytte boligen over flere omgange, alternativt blive generet af håndværkere flere gange.

Direktoratet for Infrastruktur og Boliger og A/S Boligselskabet INI arbejder på en løsning hvor der bliver gennemført en renovering af klimaskærm for derefter at renovere de enkelte boliger i forbindelse med lejerskifte. Dette vil kunne lette beboernes gener ved renoveringer, og lette boligafdelingernes økonomiske byrde. Dette ændrer dog ikke ved, at renoveringer gennemført efter renoveringscirkulæret ikke er hensigtsmæssige.

Konklusion

- Samlet set, er det ikke hensigtsmæssigt ud fra et totaløkonomisk synspunkt over få år, at gennemføre flere renoveringer på samme bygningskompleks efter renoveringscirkulæret*

- *Omkostninger ved etablering af byggeplads over flere gange, vil være fordyrende for renoveringen*
- *Konsekvenserne for brugerne er, at de får dårligere boligforhold og vil blive generet af renoveringsarbejder over flere gange*

Finansudvalget havde behov for en yderligere uddybning af konklusionen på svaret og skrev derfor således m.h.p. samrådet den 19.11.2003 med Landsstyremedlemmet:

Landsstyremedlemmet havde en længere besvarelse som tages til efterretning. Til sidst i svaret siger

Landsstyremedlemmet: Dette ændrer dog ikke ved, at renoveringer gennemført efter renoveringscirkulæret ikke er hensigtsmæssige.

Det anførte svar må vel betyde at Landsstyremedlemmet tager initiativ til at ophæve det cirkulære som omtales i svaret; er dette korrekt opfattet?

Landsstyremedlemmet svarede således:

I den tidligere besvarelse har der været fokuseret mest på renovering af boliger, men de samme forhold gør sig også gældende for renovering af institutioner og skoler. Der er ofte et ønske, når en bygning skal renoveres, at der samtidig finder en vis form for modernisering sted. Det kan eksempelvis være bedre indretning af rummene eller medtagelse af mere moderne installationer. Sådanne former for modernisering kan ikke medtages under det gældende renoveringscirkulære, og derfor vil det ofte være nødvendigt inden for en overskuelig tid at gennemføre yderligere tiltag.

Det overvejes derfor at ændre cirkulæret således at det (på boligområdet) bliver muligt at foretage moderniseringer/forbedringer. Det skal bemærkes, at cirkulæret er udarbejdet med henblik på fastlæggelse af renoveringsindsatsen i henhold til aftalen med den danske stat, og for at opfylde aftalen må cirkulæret nødvendigvis være i kraft til udgangen af 2003, hvor aftalen med den danske stat ophører. Jeg vil frem til årsskiftet drøfte sagen nærmere med embedsværket, og jeg forventer, at der i begyndelsen af 2004 kan foreligge et revideret cirkulære.

Hovedkonto 97.72.13 Særlig renovering

Finansudvalget havde yderligere spørgsmål til den særlige renovering af boligområdet:

Herudover anmoder Udvalget om en oversigt over prioriteringerne de næste 5 – 10 år inden for dette kontoområde.

Landsstyremedlemmet svarede bl.a. således:

I øvrigt har A/S Boligselskabet INI som boligadministrator udarbejdet Renoveringsplan 2000, hvor alle offentligt ejede udlejningsboliger i Grønland er tilstandsregistrerede. Samtidigt er der foretaget en vurdering af renoveringstrangen, og der er opstillet en prioriteringsliste, hvor alle boliger indgår. Anbefalingerne i Renoveringsplan 2000 indgår i Landsstyrets oplæg til finanslovsforslagene for hovedkonto 97.72.13 Særlig renovering.

Renoveringsplanen er inddelt i bygningstyper, herunder Renoveringsplan 6, der indeholder forskellige prioriteringsmodeller for flerfamiliehusene.

Den model, der ligger til grund for prioriteringerne, lægger vægt på bevaring af funktionaliteten, det vil sige, hvor den rå renoveringstrang er afvejet med behovet for funktionelle forbedringer.

Med udgangspunkt i Renoveringsplan 2000's prioriteringsliste er der udarbejdet investeringsplaner for flerfamiliehusene i alle byer samt en overordnet investeringsplan for hele Grønland.

Investeringsplanen tager udgangspunkt i en renoveringstakt, som betyder at alle hjemmestyreejede boliger er renoverede i 2017 – dog først i 2021 for Nuuks vedkommende. Desuden er der taget hensyn til rationaliteten i renoveringsprocessen i bykvarterer med ensartede boligblokke, ved at bevillingerne i en årrække er koncentreret netop her. Dette medfører et investeringsbehov på 121 mio. kr. i 2002-priser frem til år 2017, hvorefter det aftrappes.

Siden udarbejdelse af Renoveringsplan 2000 har det vist sig, at det ikke har været muligt at afsætte de nødvendige midler på finansloven til denne store opgave. Det betyder, at renoveringsperioden forlænges.

Der er forsøgt forskellige tiltag for at reducere renoveringsopgaven. Det ses bl.a. af Renoveringscirkulæret, som medfører at kun de allermest nedbrudte og kritiske bygningsdele udskiftes. INI har på baggrund af Renoveringscirkulæret udarbejdet en revideret transgliste, som bruges som korrektion / supplement for de oprindelige investeringsplaner.

Der er dog ikke udarbejdet en ny investeringsplan for hele landet efter ikrafttrædelsen af Renoveringscirkulært.

Landsstyret vil evaluere renoveringer foretaget efter Renoveringscirkulæret. På den baggrund skal der tages stilling til hvorvidt koncept med fokus på funktion skal videreføres, eller om fokus på renoveringer på boligområdet ikke også i højere grad bør lægges på lejernes behov, således at beboerne efter endt renovering også oplever en reel funktionalitetsforbedring i boligen (eks mere tidssvarende indretning, herunder forbedringer i køkkenelementer og vådrum).

Landsstyret er således indstillet på i samarbejde med INI, at udviklet et nyt renoveringskoncept, der er mere helhedsorienteret og som tager hensyn til den enkelte by / kommune, kvarter, bomiljø samt befolkningsudvikling, frem for en ensidig fokusering på bevaring af funktionaliteten, der ligger til grund for det nuværende renoveringskoncept på boligerne.

Finansudvalget finder det godt at Landsstyret hermed synliggør problematikken med renovering af vores boligmasse. De fremlagte oplysninger viser at der ideelt set bør afsættes noget mere end 100 mio. kr. årligt på nærværende hovedkonto.

Anlægs- og renoveringsområdet i budgetoverslagsårene

Finansudvalget kan konstatere at Landsstyrets budgetlægning i budgetoverslagsårene er mere omfattende og dækkede end den var i FL 2003. I sidstnævnte finanslov var der en del konti hvorpå der ikke var afsat midler i overslagsårene. Når man erkender de senere års mønster på anlægsområdet måtte det derfor forventes at der ved FFL 2004 skulle gøres en særlig indsats for at sikre tilstrækkelige midler til alle de konti, hvor der erfaringsmæssigt var behov for investeringer.

Det er tidligere i afsnit 2 i betænkningen anført:

Vi har fortsat store udækkede behov på skoleområdet, boligområdet og forsyningsområdet. Det er vigtigt med denne prioritering, men vi må ikke glemme alt andet. Det kan ses af de af Landsstyret foreslåede investeringsplaner for de næste 4 år, at der er områder, der overhovedet ikke er

tilgodeset. Er det realistisk at der ikke er afsat midler til renovering af sygehuse efter 2004, ingen midler til nye servicehuse efter 2004, ikke noget kultur- og idrætsbyggeri efter 2004, ingen daginstitutioner for børn og unge efter 2004 osv.

Der er fortsat en del konti, hvor der som foran anført ikke er afsat midler. Finansudvalget er godt opmærksom på at det formentlig skyldes, at der ikke har været nok anlægsmidler til fordelingen.

Det at der ikke er afsat midler kan enten skyldes at der ikke har været tilstrækkelige midler, eller at Landsstyret bevidst har ønsket ikke at prioritere visse anlægsaktiviteter.

Finansudvalget skal henstille at Landsstyret ved FFL 2005 nævner den reelle begrundelse herfor i budgetbidragene.

4. Landsstyrets ændringsforslag til bevillinger

Efter Landstingets 1. behandling af finanslovsforslaget den 7. november har Landsstyret den 14. november fremsendt 96 ændringsforslag til forslaget til finanslov for 2004. Den 21. november har Landsstyret fremsendt yderligere 12 ændringsforslag, hvorefter der i alt er 108 ændringsforslag, heraf 96 forslag til ændring af bevillinger og 12 forslag til ændring af tekstanmærkninger. Det bemærkes at ændringsforslagsnumrene 61 og 76 ikke eksisterer.

De første 9 ændringsforslag er tekniske rettelser. Ændringsforslag nr. 10 – 58 indeholder nye udgiftsskøn, og ændringsforslag nr. 59 – 88 er nye anlægs- og renoveringsinitiativer. De sidste ændringsforslag til bevillinger kom den 21. november og har nr. 99 – 108.

Hovedkonto 18.01.04 Servicekontrakt på råstofområdet

Landsstyret foreslår at der godkendes et 0-budgetbidrag til hovedkontoen; de foreslåede ændringer i budgetbidraget fremgår af det vedlagte budgetbidrag.

Finansudvalget indstiller, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 1)

Hovedkonto 30.10.37 Landsdækkende døgninstitutioner for børn og unge

Landsstyret foreslår at der godkendes et 0-budgetbidrag til hovedkontoen; de foreslåede ændringer i budgetbidraget fremgår af det vedlagte budgetbidrag.

Finansudvalget indstiller, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 2)

Hovedkonto 30.13.06 Tilskud til beskyttede boenheder og kørselsordninger

Landsstyret foreslår at der godkendes et 0-budgetbidrag til hovedkontoen; de foreslåede ændringer i budgetbidraget fremgår af det vedlagte budgetbidrag.

Finansudvalget indstiller, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 3)

Hovedkonto 30.14.15 Tilskud til selvejende institutioner

Landsstyret foreslår at der godkendes et 0-budgetbidrag til hovedkontoen; de foreslåede ændringer i budgetbidraget fremgår af det vedlagte budgetbidrag.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 4)

Hovedkonto 30.14.16 Forsøgsprojekter med sociale formå

Landsstyret foreslår at der godkendes et 0-budgetbidrag til hovedkontoen; de foreslåede ændringer i budgetbidraget fremgår af det vedlagte budgetbidrag.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 5)

Hovedkonto 40.01.14 Edb i uddannelsessystemet

Landsstyret foreslår at der godkendes et 0-budgetbidrag til hovedkontoen. De foreslåede ændringer i budgetbidraget, som indebærer en omprioritering af den samlede bevilling, fremgår af det vedlagte budgetbidrag.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 6)

Hovedkonto 40.13.24 Udlån og indfrielse af banklån

Landsstyret foreslår at der godkendes et 0-budgetbidrag til hovedkontoen; de foreslåede ændringer i budgetbidraget fremgår af det vedlagte budgetbidrag.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 7)

Hovedkonto 50.01.01 Direktoratet for Fiskeri og Fangst, administration

Landsstyret foreslår at der godkendes et 0-budgetbidrag til hovedkontoen; de foreslåede ændringer i budgetbidraget fremgår af det vedlagte budgetbidrag.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 8)

Hovedkonto 64.10.16 Finansieringsstøtte

Landsstyret foreslår at der godkendes et 0-budgetbidrag til hovedkontoen, således at en forskel mellem den grønlandske og den danske tekst bliver korrigeret.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 9)

Hovedkonto 10.01.01 Landsstyrets Sekretariat, administration

Landsstyret foreslår at bevillingen nedsættes med 600.000 kr. årligt. Beløbet foreslås i stedet bevilget på hovedkonto 10.01.09 Det Sociale Ankenævn.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 10)

Hovedkonto 10.01.04 Grønlands Hjemmestyres 25 års jubilæum

Landsstyret foreslår at bevillingen nedsættes med 495.000 kr. i 2004. Beløbet foreslås i stedet bevilget på hovedkonto 20.11.50 Driftsreserven. Baggrunden for forslaget er at der i indeværende år 2003 er søgt og godkendt en bevilling på 495.000 kr. til samme formål.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 11)

Hovedkonto 10.01.09 Det Sociale Ankenæv

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 1.000.000 kr. årligt. De 600.000 kr. overføres jfr. ændringsforslag nr. 1 fra hovedkonto 10.01.01 Landsstyrets Sekretariat og de sidste 400.000 kr. overføres, jfr. ændringsforslag nr. 15 fra hovedkonto 20.11.50 Driftsreserven.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 12)

Hovedkonto 20.01.01 Økonomidirektoratet, administration

Landsstyret foreslår, at 1 mio. kr. årligt af bevillingen til Økonomidirektoratet reserveres til finansiering af et økonomisk råd. Disponering af det reservede beløb forudsætter en efterfølgende konkret godkendelse af en tillægsbevillingsansøgning. Der henvises i øvrigt til budgetbidraget.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 13)

Hovedkonto 20.10.11 Nettoerter

Landsstyret foreslår at indtægtsbevillingen forhøjes med 7.800.000 kr. i 2004. Landsstyret foreslår videre at bevillingen forhøjes med 4,3 mio. kr. i 2005 samt nedsættes i 2006 og 2007 med henholdsvis 3,2 mio. kr. og 7,0 mio. kr.

Baggrunden for forslaget er at der er ændret i bevillingsforudsætningerne, jfr. budgetbidraget til ændringsforslaget.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 14)

Hovedkonto 20.11.50 Driftsreserven

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 495.000 kr. i 2004, som en konsekvens af en tilsvarende nedsættelse af bevillingen på hovedkonto 10.01.04 Grønlands Hjemmestyres 25 års jubilæum, jfr. ændringsforslag nr. 11.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 15)

Hovedkonto 20.11.50 Driftsreserven

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 3.750.000 kr. i 2004 og 2,0 mio. kr. i 2005 samt nedsættes i 2006 og 2007 med henholdsvis 3,4 mio. kr. og 2,3 mio. kr. Bevillingsændringerne er et led i finansiering og fastholdelse af overskudsmålet i FFL 2004.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 16)

Hovedkonto 20.11.50 Driftsreserven

Landsstyret foreslår at bevillingen nedsættes med 3,7 mio. kr. i både 2005 og 2006, som konsekvens af ændringsforslaget (nr. 45) til hovedkonto 50.01.03 Fiskeri og Fangst.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 17)

Hovedkonto 20.11.50 Driftsreserven

Landsstyret foreslår at bevillingen nedsættes med 400.000 kr. i alle årene 2004 – 2007 med henblik på at finansiere en del af en bevilling på 1.000.000 kr. under hovedkonto 10.01.09 Det Sociale Ankenævn, jfr. ændringsforslag nr. 12.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 18)

Hovedkonto 20.11.51 Reserve til overenskomstrelaterede udgifter

Landsstyret foreslår at bevillingen nedsættes med 6.924.000 kr. i 2004 og med 7,0 mio. kr. i hvert af årene 2005, 2006 og 2007, som følge af indgåelse af ny overenskomst for Sundhedskartellet.

Der søges tilsvarende forhøjelser af bevillinger under aktivitetsområde 32 Sundhedsvæsenet.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 19)

Hovedkonto 20.11.60 Budgetregulering

Landsstyret foreslår at bevillingen nedsættes med 33 mio. kr. i alle årene 2004 – 2007, som følge af Landstingets vedtagelse den 7.11.2003 af 3 afgiftslove; der henvises i øvrigt til budgetbidraget.

Der søges tilsvarende forhøjelse af bevillinger ved ændringsforslag nr. 22, 23 og 24.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 20)

Hovedkonto 20.90.21 Renteindtægter, driftskreditter

Landsstyret foreslår at indtægtsbevillingen nedsættes med 3 mio. kr. i alle årene 2004 – 2007.

Der er ved ændringsforslag nr. 14 til hovedkonto 20.10.11 Nettoerter søgt en tilsvarende forhøjelse af bevillingen, således som det fremgår af budgetbidraget til sidstnævnte hovedkonto.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 21)

Hovedkonto 24.11.10 Indførselsafgift

Landsstyret foreslår at indtægtsbevillingen forhøjes med 25 mio. kr. i alle årene 2004 – 2007, som følge af Landstingets vedtagelse den 7.11.2003 af ændring af landstingslov om indførselsafgifter.

Der er ved ændringsforslag nr. 20 søgt en tilsvarende nedsættelse af bevillingen på hovedkonto 20.11.60 Budgetregulering.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 22)

Hovedkonto 24.11.11 Motorafgift

Landsstyret foreslår at indtægtsbevillingen forhøjes med 7 mio. kr. i alle årene 2004 – 2007, som følge af Landstingets vedtagelse den 7.11.2003 af ændring af landstingslov om afgift på motorkøretøjer.

Der er ved ændringsforslag nr. 20 søgt en tilsvarende nedsættelse af bevillingen på hovedkonto 20.11.60 Budgetregulering.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 23)

Hovedkonto 24.11.17 Automatspilsafgift

Landsstyret foreslår at indtægtsbevillingen forhøjes med 1 mio. kr. i alle årene 2004 – 2007, som følge af Landstingets vedtagelse den 7.11.2003 af ændring af landstingslov om afgift på automatspil.

Der er ved ændringsforslag nr. 20 søgt en tilsvarende nedsættelse af bevillingen på hovedkonto 20.11.60 Budgetregulering.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 24)

Hovedkonto 27.01.04 Information og formidling om internationale programsamarbejder

Landsstyret foreslår at bevillingen nedsættes med 812.000 kr. i alle årene 2004 – 2007, som følge af rokering af 312.000 kr. årligt til hovedkonto 40.01.07 Information og formidling om internationale programsamarbejder og 500.000 kr. årligt til hovedkonto 64.10.17 Udviklingsstøtte landbaserede erhverv og turisme, henholdsvis ændringsforslag nr. 41 og 48.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 25)

Hovedkonto 30.13.08 Handicapforsorg i Grønland

Landsstyret foreslår at bevillingen nedsættes med 1.068.000 kr. i 2004 og med 1,1 mio. kr. i årene 2005, 2006 og 2007, som følge af en tilsvarende forhøjelse af bevillingen på hovedkonto 30.13.09 Forsøgsordning om udlægning af bevillingskompetence til kommuner på handicapområdet, jfr. ændringsforslag nr. 27.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 26)

Hovedkonto 30.13.09 Forsøgsordning om udlægning af bevillingskompetence til kommuner på handicapområdet

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 1.068.000 kr. i 2004 og med 1,1 mio. kr. i årene 2005, 2006 og 2007, som følge af en tilsvarende nedsættelse af bevillingen på hovedkonto 30.13.08 Handicapforsorg i Grønland, jfr. ændringsforslag nr. 26.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 27)

Hovedkonto 32.01.01 Direktoratet for Sundhed

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 35.000 kr. som følge af indgåelse af ny overenskomst for Sundhedskartellet.

Bevillingsforhøjelsen finansieres ved en tilsvarende nedsættelse af bevillingen på hovedkonto 20.11.51 Reserve til overenskomstrelaterede udgifter, jfr. ændringsforslag nr. 19.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 28)

Hovedkonto 32.10.02 Fællesudgifter, landsdækkende sundhedsformål

Landsstyret foreslår at bevillingen nedsættes med 700.000 kr. i alle årene 2004 - 2007 som følge af rokering til to andre konti inden for aktivitetsområde 32, jfr. budgetbidraget.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 29)

Hovedkonto 32.10.03 Patientbehandling i udlandet, somatisk

Landsstyret foreslår at bevillingen nedsættes med 2.000.000 kr. i alle årene 2004 - 2007 som følge af hjemtagelse af behandlinger fra Danmark og en tilsvarende forhøjelse af bevillingen på hovedkonto 32.10.05 Dronning Ingrid's Hospital, jfr. ændringsforslag nr. 32.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 30)

Hovedkonto 32.10.05 Dronning Ingrid's Hospital

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 3.400.000 kr. i alle årene 2004 - 2007 som følge af indgåelse af ny overenskomst for Sundhedskartellet.

Bevillingsforhøjelsen finansieres ved en tilsvarende nedsættelse af bevillingen på hovedkonto 20.11.51 Reserve til overenskomstrelaterede udgifter, jfr. ændringsforslag nr. 19.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 31)

Hovedkonto 32.10.05 Dronning Ingrid's Hospital

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 2.000.000 kr. i alle årene 2004 - 2007 som følge af hjemtagelse af behandlinger fra Danmark, og en tilsvarende nedsættelse af bevillingen på hovedkonto 32.10.03 Patientbehandling i udlandet, somatisk, jfr. ændringsforslag nr. 30

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 32)

Hovedkonto 32.10.06 Center for Sundhedsuddannelser

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 270.000 kr. i 2004 og med 0,3 mio. kr. i årene 2005, 2006 og 2007 som følge af indgåelse af ny overenskomst for Sundhedskartellet.

Bevillingsforhøjelsen finansieres ved en tilsvarende nedsættelse af bevillingen på hovedkonto 20.11.51 Reserve til overenskomstrelaterede udgifter, jfr. ændringsforslag nr. 19.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 33)

Hovedkonto 32.11.01 Kystledelsen

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 500.000 kr. i alle årene 2004 – 2007. Samtidig nedsættes bevillingerne på hovedkonto 32.10.02 Fællesudgifter, landsdækkende sundhedsformål, og hovedkonto 32.11.02 Fællesudgifter, lægebetjening og 32.12.02 Fællesudgifter, tandplejen med i alt 500.000 kr., jfr. ændringsforslag nr. 29, 36 og 39.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 34)

Hovedkonto 32.11.01 Kystledelsen

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 53.000 kr. i 2004 og med 0,1 mio. kr. i årene 2005, 2006 og 2007 som følge af indgåelse af ny overenskomst for Sundhedskartellet.

Bevillingsforhøjelsen finansieres ved en tilsvarende nedsættelse af bevillingen på hovedkonto 20.11.51 Reserve til overenskomstrelaterede udgifter, jfr. ændringsforslag nr. 19.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 35)

Hovedkonto 32.11.02 Fællesudgifter, lægebetjening

Landsstyret foreslår at bevillingen nedsættes med 3.780.000 kr. i 2004 og med 3,8 mio. kr. i årene 2005, 2006 og 2007. Samtidig forhøjes bevillingerne på hovedkonto 32.10.02 Fællesudgifter, landsdækkende sundhedsformål, hovedkonto 32.11.01 Kystledelsen og hovedkonto 32.11.04 Sundhedsdistrikter, lægebetjening, jfr. ændringsforslag nr. 29, 34 og 37.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 36)

Hovedkonto 32.11.04 Sundhedsdistrikter, lægebetjening

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 4.000.000 kr. i alle årene 2004 - 2007. Ændringsforslaget skal ses i sammenhæng med ændringsforslaget på hovedkonto 32.11.02 Fællesudgifter, lægebetjening, jfr. ændringsforslag nr. 36.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.

(Ændringsforslag nr. 37)

Hovedkonto 32.11.04 Sundhedsdistrikter, lægebetjening

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 3.166.000 kr. i 2004 og med 3,2 mio. kr. i årene 2005, 2006 og 2007 som følge af indgåelse af ny overenskomst for Sundhedskartellet.

Bevillingsforhøjelsen finansieres ved en tilsvarende nedsættelse af bevillingen på hovedkonto 20.11.51 Reserve til overenskomstrelaterede udgifter, jfr. ændringsforslag nr. 19.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.

(Ændringsforslag nr. 38)

Hovedkonto 32.12.02 Fællesudgifter, tandpleje

Landsstyret foreslår at bevillingen nedsættes med 200.000 kr. i alle årene 2004 – 2007. Samtidig forhøjes bevillingerne på hovedkonto 32.11.01 Kystledelsen og hovedkonto 32.12.03 Sundhedsdistrikter, tandlægebetjening, jfr. ændringsforslag nr. 34 og 40.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.

(Ændringsforslag nr. 39)

Hovedkonto 32.12.03 Sundhedsdistrikter, tandlægebetjening

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 180.000 kr. i 2004 og med 0,2 mio. kr. i årene 2005, 2006 og 2007. Samtidig nedsættes bevillingen på hovedkonto 32.12.02 Fællesudgifter, tandpleje, jfr. ændringsforslag nr. 39.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.

(Ændringsforslag nr. 40)

Hovedkonto 40.01.07 Information og formidling om internationale programsamarbejder

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 312.000 kr. i 2004 og med 0,3 mio. kr. i årene 2005, 2006 og 2007. Samtidig nedsættes bevillingen på hovedkonto 27.01.04 Information og formidling om internationale programsamarbejder, jfr. ændringsforslag nr. 25.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.

(Ændringsforslag nr. 41)

Hovedkonto 40.01.16 Copy DanDan aftale

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 60.000 kr. i 2004 og med 0,1 mio. kr. i årene 2005, 2006 og 2007. Samtidig nedsættes bevillingen på hovedkonto 40.11.13 Bygge- og anlægsskolen, jfr. ændringsforslag nr. 43.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.

(Ændringsforslag nr. 42)

Hovedkonto 40.11.13 Bygge- og anlægsskolen

Landsstyret foreslår at bevillingen nedsættes med 180.000 kr. i 2004 og med 0,2 mio. kr. i årene 2005, 2006 og 2007, som følge af mindre udgifter til eksterne lejemaal. Samtidig forhøjes

bevillingen på hovedkonto 40.01.16 CopyDan aftale og hovedkonto 40.13.01 USF, administration, jfr. ændringsforslag nr. 42 og nr. 44.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 43)

Hovedkonto 40.13.01 Uddannelsesstøtteforvaltningen, administration

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 120.000 kr. i 2004 og med 0,1 mio. kr. i årene 2005, 2006 og 2007. Samtidig nedsættes bevillingen på hovedkonto 40.11.13 Bygge- og anlægsskolen, jfr. ændringsforslag nr. 43.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 44)

Hovedkonto 50.01.03 Fiskeri og Fangst

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 3,7 mio. kr. i både 2005 og 2006, idet der på baggrund af midtvejsforhandlingen med EU er afsat midler til forsøgsfiskeri efter arter, som kan danne basis for kommercielt fiskeri. Der er allerede i FFL 2004 afsat det samme beløb i 2004 på nærværende hovedkonto.

Jfr. ændringsforslag nr. 17 nedsættes bevillingen på hovedkonto 20.11.50 Driftsreserven med samme beløb, som bevillingerne forhøjes med på nærværende hovedkonto.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 45)

Hovedkonto 50.07.14 Vedligeholdelse af fangsthytter

Landsstyret foreslår at bevillingen nedsættes med 200.000 kr. i alle årene 2004 – 2007. Samtidig forhøjes bevillingen på hovedkonto 50.07.15 Fangstrejser med samme beløb, jfr. ændringsforslag nr. 47.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 46)

Hovedkonto 50.07.15 Fangstrejser

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 200.000 kr. i alle årene 2004 – 2007. Samtidig nedsættes bevillingen på hovedkonto 50.07.14 Vedligeholdelse af fangsthytter med samme beløb, jfr. ændringsforslag nr. 46.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 47)

Hovedkonto 64.10.17 Udviklingsstøtte til landbaserede erhverv og turisme

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 500.000 kr. i alle årene 2004 - 2007. Samtidig nedsættes bevillingen på hovedkonto 27.01.04 Information og formidling om internationale programsamarbejder, jfr. ændringsforslag nr. 25.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.

(Ændringsforslag nr. 48)

Hovedkonto 64.12.04 Nukissiorfiit, rente

Landsstyret foreslår at indtægtsbevillingen forhøjes med 0,4 mio. kr. i 2005, med 1,3 mio. kr. i 2006 og med 3,9 mio. kr. i 2007. Baggrunden for forslaget er justeringer i låneporteføljen for finansåret 2004 og fremefter vedrørende hovedkonto 89.71.40 Nukissiorfiit, anlægsudlån og hovedkonto 99.71.40 Nukissiorfiit, anlægsudlån, reovering.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 49)

Hovedkonto 64.12.05 Nukissiorfiit, afdrag

Landsstyret foreslår at indtægtsbevillingen forhøjes med 0,4 mio. kr. i 2005, med 1,3 mio. kr. i 2006 og med 3,5 mio. kr. i 2007. Baggrunden for forslaget er justeringer i låneporteføljen for finansåret 2004 og fremefter vedrørende hovedkonto 89.71.40 Nukissiorfiit, anlægsudlån og hovedkonto 99.71.40 Nukissiorfiit, anlægsudlån, reovering.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 50)

Hovedkonto 64.13.12 Mandetimetilskud til kommunale byggesæt

Landsstyret foreslår at bevillingen nedsættes med 200.000 kr. i alle årene 2004 – 2007. Samtidig foreslås bevillingen på hovedkonto 64.13.16 Ligestillingsråd forhøjet tilsvarende, jfr. ændringsforslag nr. 52.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 51)

Hovedkonto 64.13.16 Ligestillingsråd

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 200.000 kr. i alle årene 2004 – 2007. Samtidig foreslås bevillingen på hovedkonto 64.13.12 Mandetimetilskud til kommunale byggesæt nedsat tilsvarende, jfr. ændringsforslag nr. 51.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 52)

Hovedkonto 73.02.01 Havnemyndighed

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 400.000 kr. i 2004 til finansiering af en forpagtningsaftale om driften af beddingen i Sisimiut.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 53)

Hovedkonto 73.02.02 Havnevedligeholdelse

Landsstyret foreslår at bevillingen nedsættes med 500.000 kr. i 2004 og 2005. I 2006 og 2007 foreslås en nedsættelse af bevillingen med 0,1 mio. kr. hvert år, som følge af en omfordeling af midlerne til hovedkonto 74.01.06 Landsplanlægning.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 54)

Hovedkonto 73.10.07 Pensionsbidrag, fratrådte tjenestemænd

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 650.000 kr. i 2004 og med 0,1 mio. kr. i 2005. I 2006 og 2007 foreslås en nedsættelse af bevillingen med henholdsvis 0,2 mio. kr. og 0,3 mio. kr. Baggrunden for forslaget er sikre overensstemmelse mellem den forventede afgang af tjenestemænd og de afsatte bevillinger. I FFL 2004 er afsat 500.000 kr. hvert år.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 55)

Hovedkonto 73.10.10 Skibspassagertrafik

Landsstyret foreslår at bevillingen i 2006 og 2007 forhøjes med 7,0 mio. kr. hvert af årene. Landsstyret har oplyst at der er tale om en fejl; på hovedkonto 73.20.09 Intern beflyvning, servicekontrakter er der en tilsvarende fejl med modsat fortegn, jfr. ændringsforslag nr. 57. Nettovirkningen af de 2 ændringsforslag er således lig med 0.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 56)

Hovedkonto 73.20.09 Intern beflyvning, servicekontrakter

Landsstyret foreslår at bevillingen i 2006 og 2007 nedsættes med 7,0 mio. kr. hvert af årene. Landsstyret har oplyst at der er tale om en fejl; på hovedkonto 73.10.10 Skibspassagertrafik er der en tilsvarende fejl med modsat fortegn, jfr. ændringsforslag nr. 56. Nettovirkningen af de 2 ændringsforslag er således lig med 0.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 57)

Hovedkonto 74.01.06 Landsplanlægning

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 500.000 kr. i hvert af årene 2004 og 2005. Landsstyret foreslår yderligere at bevillingen i 2006 og 2007 forhøjes med årligt 0,1 mio. kr.

Landsstyret oplyser, at regelsættet om arealanvendelse og planlægning er utidssvarende og administrativt tungt. For at modernisere og forenkle forvaltningen af området gennemføres en revision af lovgivningen, hvilket nødvendiggør en forhøjelse af bevillingen som ansøgt.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 58)

Hovedkonto 75.86.21 Miljøteknologi, anlæg

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 1.500.000 kr. i 2004. Bevillingen anvendes til affaldsbortskaffelsesprojekter samt til et pilotprojekt for transport af affald, jfr. budgetbidraget.

Bevillingen på hovedkonto 75.86.22 Tilskud til anlæg for affaldsbortskaffelse i mellemstore byer er tilsvarende foreslået nedsat med 1.500.000 kr. i 2004, jfr. ændringsforslag nr. 60.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 59)

Hovedkonto 75.86.22 Tilskud til anlæg for affaldsbortskaffelse i mellemstore byer

Landsstyret foreslår at bevillingen nedsættes med 1.500.000 kr. i 2004.

Bevillingen på hovedkonto 75.86.21 Miljøteknologi, anlæg er tilsvarende foreslået forhøjet med 1.500.000 kr. i 2004, jfr. ændringsforslag nr. 59.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 60)

Hovedkonto 80.00.80 Dispositionsbeløb til påbegyndelse af projekteringer

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 400.000 kr. i 2004 m.h.p. projektering af skole i Siorapaluk og fælleshus i Ittoqqortoormiit.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 62)

Hovedkonto 83.30.12 Ældreinstitutioner

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 3.132.000 kr. i 2004, med 10,4 mio. kr. i 2005 og med 14,2 mio. kr. i 2006, hvorefter der er afsat *en projektbevilling* på 13.833.000 kr. til alderdomshjem i Maniitsoq og tilsvarende *en projektbevilling* på 13.833.000 kr. til alderdomshjem i Uummannaq. De afsatte beløb udgør 50% af de samlede udgifter til alderdomshjemmene.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 63)

Hovedkonto 83.30.13 Landsdækkende institutioner

Landsstyret foreslår godkendelse af et 0-budgetbidrag til kontoen, som korrigerer *projektbevillingen* på Behandlingscenteret i Sisimiut, så der reduceres med en tillægsbevilling i 2003.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 64)

Hovedkonto 84.40.15 Kollegiebyggeri

Landsstyret foreslår at bevillingen nedsættes med 3.870.000 kr. i 2004, som konsekvens af mindre udgifter til kollegieinventar end forudsat. Midlerne er ved ændringsforslag nr. 106 foreslået overført til hovedkonto 80.00.00 Udisponerede anlægsreserver.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 65)

Hovedkonto 84.45.01 Kirken, nyanlæg

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 1.300.000 kr. i 2004 og med 0,9 mio. kr. i 2005 m.h.p. etablering af en kirke i Qaarsut.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.

(Ændringsforslag nr. 66)

Hovedkonto 85.50.01 Servicehuse, bygder

Landsstyret foreslår godkendelse af et 0-budgetbidrag til kontoen, som korrigerer teksten i budgetbidraget, således at der er overensstemmelse med de søgte bevillinger.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.

(Ændringsforslag nr. 67)

Hovedkonto 86.60.01 Sundhedsvæsenet, nyanlæg

Landsstyret foreslår godkendelse af et 0-budgetbidrag til kontoen, som korrigerer projektbevillinger, så virkningerne af tillægsbevillinger i 2003 er medtaget.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.

(Ændringsforslag nr. 68)

Hovedkonto 87.71.30 Etablering af el- og vandforsyningsanlæg, bygder

Landsstyret foreslår at bevillingen nedsættes med 600.000 kr. i 2004, og forhøjes med 1,7 mio. kr. i 2005, med 1,0 mio. kr. i 2006 og med 1,0 mio. kr. i 2007. Baggrunden for forslaget er en forkert fordeling af Nukissiorfiits anlægsopgaver i overslagsårene og ufuldstændige projektnumre på projekter der påbegyndes i 2004.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.

(Ændringsforslag nr. 69)

Hovedkonto 87.71.31 Etablering af overordnet vandfordelingsnet i byer

Landsstyret foreslår godkendelse af et 0-budgetbidrag til kontoen, som korrigerer for en forkert fordeling af Nukissiorfiits anlægsopgaver til påbegyndelse i 2004 og et forkert projektnavn.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.

(Ændringsforslag nr. 70)

Hovedkonto 87.71.32 Infrastrukturudbygning, Qinngorput

Landsstyret foreslår en forhøjelse af bevillingen i 2005 med 5,5 mio. kr. som følge af en forkert fordeling af Nukissiorfiits anlægsopgaver i 2005.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.

(Ændringsforslag nr. 71)

Hovedkonto 87.72.09 Støttede medejerboliger

Landsstyret foreslår godkendelse af et 0-budgetbidrag til kontoen, som korrigerer for manglende projektnumre.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.

(Ændringsforslag nr. 72)

Hovedkonto 87.72.10 Personaleboliger i Nuuk

Landsstyret foreslår godkendelse af et 0-budgetbidrag til kontoen, således at der ændres i

projektspecifikationen; der henvises i øvrigt til budgetbidraget.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 73)

Hovedkonto 87.72.15 Andelsboligbyggeri

Landsstyret foreslår at bevillingen nedsættes med 9.900.000 kr. i 2004, således at der er overensstemmelse med tillægsbevillinger i 2003.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 74)

Hovedkonto 87.72.22 Boligprogram for bygder og yderdistrikter

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 15.000.000 kr. i 2004, således at der er overensstemmelse med tillægsbevillinger i 2003.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 75)

Hovedkonto 87.73.22 Grønlands Lufthavnsvæsen

Landsstyret foreslår godkendelse af et 0-budgetbidrag til kontoen m.h.p. at rette nogle fejl; der henvises i øvrigt til budgetbidraget.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 77)

Hovedkonto 89.71.40 Nukissiorfiit

Landsstyret foreslår at bevillingen nedsættes med 7,2 mio. kr. i 2005 og med 1,0 mio. kr. både i 2006 og 2007; nedsættelsen vedrører *Diverse mindre opgaver, elværker*. Herudover er der foretaget forskellige korrektioner i teksten.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 78)

Hovedkonto 89.72.15 Støttede andelsboliger

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 9.900.000 kr. i 2004, således at der er overensstemmelse med tillægsbevillinger i 2003.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 79)

Hovedkonto 89.72.20 Boligstøtte, udlån til fundament og elinstallation i selvbyggerhuse

Landsstyret foreslår at bevillingen nedsættes med 15.000.000 kr. i 2004, således at der er overensstemmelse med tillægsbevillinger i 2003.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 80)

Hovedkonto 90.00.80 Dispositionsbeløb til påbegyndelse af projektering af renoveringsprojekter

Landsstyret foreslår godkendelse af et 0-budgetbidrag til kontoen, således at der korrigeres lidt i bevillingsforudsætningerne; der henvises i øvrigt til budgetbidraget.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 81)

Hovedkonto 96.60.01 Sundhedsvæsenet, renovering

Landsstyret foreslår godkendelse af et 0-budgetbidrag til kontoen, således at der er overensstemmelse med tillægsbevillinger i 2003.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 82)

Hovedkonto 96.60.01 Sundhedsvæsenet, renovering

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 600.000 kr. i 2004, med 6,4 mio. kr. i 2005, med 7,9 mio. kr. i 2006 og med 9,0 mio. kr. i 2007. Der er foretaget justeringer af anlægsplanen

til renovering af sygehuset i Qasigiannqut; projektbevillingen udgør herefter 8.900.000 kr.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 83)

Hovedkonto 97.71.30 Etablering af el- og vandforsyningsanlæg, bygder, renovering

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 600.000 kr. i 2004, med 6,4 mio. kr. i 2005, med 7,9 mio. kr. i 2006 og med 9,0 mio. kr. i 2007. Der er foretaget justeringer i anlægsplanen og i overslagsårene er der udmøntet yderligere midler på projekter. Der henvises i øvrigt til budgetbidraget.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 84)

Hovedkonto 97.71.32 Nukissiorfiit, renovering

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 2.200.000 kr. i 2004 kr. m.h.p. udskiftning af vandledninger i Qeqertarsuaq.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 85)

Hovedkonto 97.71.32 Nukissiorfiit, renovering

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 10,0 mio. kr. i såvel 2005 som 2006, samt med 20,0 mio. kr. i 2007. Der henvises til budgetbidraget.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 86)

Hovedkonto 97.72.13 Særlig reovering

Landsstyret foreslår godkendelse af et 0-budgetbidrag til kontoen. Der foreslås ændring af reoveringsprojekter som følge af for høje licitationspriser. Der henvises i øvrigt til budgetbidraget.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.

(Ændringsforslag nr. 87)

Hovedkonto 99.71.40 Nukissiorfiit, anlægsudlån, reovering

Landsstyret foreslår at bevillingen nedsættes med 16,4 mio. kr. i 2005, med 17,9 mio. kr. i 2006 og med 29,0 mio. kr. i 2007. Der henvises til budgetbidraget.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.

(Ændringsforslag nr. 88)

Hovedkonto 20.11.50 Driftsreserven

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 0,8 mio. kr. i 2005, med 1,3 mio. kr. i 2006 og med 1,8 mio. kr. i 2007. Ændringen er en konsekvens af en ændring af bevillingsforudsætningerne på hovedkonto 30.10.32 Børnetilskud.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.

(Ændringsforslag nr. 99)

Hovedkonto 20.11.57 Reserve til midlertidige foranstaltninger

Landsstyret foreslår at bevillingen nedsættes med 2.600.000 kr. i 2004, som konsekvens af at bevillingen på hovedkonto 50.01.08 Konsulenttjeneste foreslås forhøjet med samme beløb.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.

(Ændringsforslag nr. 100)

Hovedkonto 20.11.57 Reserve til midlertidige foranstaltninger

Landsstyret foreslår at bevillingen nedsættes med 4.000.000 kr. i 2004, som konsekvens af at bevillingen på hovedkonto 50.06.02 Indhandlingstilskud foreslås forhøjet med samme beløb.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.

(Ændringsforslag nr. 101)

Hovedkonto 30.10.32 Børnetilskud

Landsstyret foreslår at bevillingen nedsættes med 0,8 mio. kr. i 2005, med 1,3 mio. kr. i 2006 og med 1,8 mio. kr. i 2007. Ændringen er en konsekvens af en ændring af bevillingsforudsætningerne på nærværende hovedkonto. Jfr. ændringsforslag nr. 99 foreslås driftsreserven forhøjet med samme beløb.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.

(Ændringsforslag nr. 102)

Hovedkonto 30.11.10 Boligsikring

Landsstyret foreslår godkendelse af et 0-budgetbidrag til kontoen, som retter regelgrundlaget.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 103)

Hovedkonto 50.01.08 Konsulentttjeneste for fiskere og fangere

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 2.600.000 kr. i 2004. Bevillingen på hovedkonto 20.11.57 Reserve til midlertidige foranstaltninger nedsættes med samme beløb. Der forventes indgået en 1-årig servicekontrakt med KNAPK. Der henvises i øvrigt til budgetbidraget.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 104)

Hovedkonto 50.06.02 Indhandlingstilskud til råsede rejer

Landsstyret foreslår at bevillingen forhøjes med 4.000.000 kr. i 2004. Bevillingen på hovedkonto 20.11.57 Reserve til midlertidige foranstaltninger nedsættes med samme beløb. Bevillingen anvendes til tilskud i perioden 1.1-31.3.2004.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 105)

Hovedkonto 80.00.00 Udisponerede anlægsreserver

Landsstyret foreslår at bevillingen nedsættes med 3.162.000 kr. i 2004, med 15,2 mio. kr. i 2005 og med 14,2 mio. kr. i 2006. Det fremgår af budgetbidraget hvilke projekter de nævnte anlægsmidler er foreslået udmøntet på. Med hensyn til nærmere oplysninger om de enkelte projekter henvises til de hovedkonti hvortil midlerne er udmøntet.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 106)

Finansudvalget har bemærket sig at der sidst i budgetbidraget er anført:

- *Landsstyret vil undersøge mulighederne for ekstern finansiering af udvidelse af lufthavnene i Nuuk og Ilulissat.*

Finansudvalgsmedlemmet fra Inuit Ataqatigiit ønsker at Landsstyret til 3. behandlingen af FFL 2004 søger denne tekst ændret til *diverse lufthavne* i stedet for *lufthavnene i Nuuk og Ilulissat*.

De øvrige medlemmer af Finansudvalget, repræsentanterne for Siumut, Atassut og Demokraterne finder at der bør gives mulighed for ekstern finansiering, hvor dette er muligt, og dette synes mest oplagt i Nuuk og Ilulissat. Den eksisterende tekst bør derfor bibeholdes.

Hovedkonto 80.00.80 Dispositionsbeløb til påbegyndelse af projekteringer

Landsstyret foreslår godkendelse af et 0-budgetbidrag til kontoen, som indebærer at et afsnit udtages af bevillingsforudsætningerne i budgetbidraget i FFL 2004. Der henvises til budgetbidraget.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 107)

Hovedkonto 97.73.22 Mitarfeqarfiit

Landsstyret foreslår godkendelse af et 0-budgetbidrag til kontoen, som korrigerer teksten i bevillingsforudsætningerne i budgetbidraget i FFL 2004. Der henvises til budgetbidraget.

Finansudvalget **indstiller**, at forslaget godkendes.
(Ændringsforslag nr. 108)

5. Landsstyrets ændringsforslag til tekstanmærkninger

Som nævnt i afsnit 2 har Landsstyret efter 1. behandlingen af FFL 2004 fremsendt 12 forlag til ændring af tekstanmærkninger. Ændringsforslagene har numrene 89 – 98 og 109 og 110.

De enkelte forslag til tekstanmærkninger fremgår af det følgende. Bemærkningerne til tekstanmærkningerne fremgår af bilag N til betænkningen.

Landsstyremedlemmet for Selvstyre og Justitsområdet samt Råstoffer - Aktivitetso mråde 15 – 19**Til hovedkonto 18.01.03 Råstofdirektoratet, Indtægtsdækket virksomhed**

Der foreslås ændringer til bemærkningerne til tekstanmærkningen.

Finansudvalget har anmodet Landsstyret om at medtage ændringen til bemærkningerne til tekstanmærkningen.

Finansudvalget **indstiller**, at tekstanmærkningen godkendes.
(Ændringsforslag nr. 89)

Til hovedkonto 18.01.04 Servicekontrakter på råstofområdet

Landsstyret bemyndiges til at indgå en eller flere servicekontrakter med ét eller flere selskaber om udviklingsopgaver og andre opgaver inden for den del af råstofområdet, som vedrører det grønlandske erhvervsliv og befolkning. Kontrakterne kan strække sig ud over finansåret og udgifterne afholdes inden for rammen af de samlede bevillinger på hovedkontoen i 2004 og budgetoverslagsårene.

Finansudvalget har anmodet Landsstyret om at fremsætte dette forslag, da den foreslåede tekst ”kun” stod i budgetbidraget. I lignende tilfælde er bemyndigelserne optaget som tekstanmærkning. Som konsekvens af forslaget er den nævnte tekst udtaget af budgetbidraget, jfr. ændringsforslag nr. 1.

Finansudvalget **indstiller**, at tekstanmærkningen godkendes.
(Ændringsforslag nr. 90)

Landsstyremedlemmet for Finanser og Udenrigsanliggender - Aktivitetso mråde 20 - 29

Til formålskonto 20.10 Særlige formål

Nr. 3.

Landsstyret bemyndiges til at opretholde en kautionserklæring for POST Greenland, der i forbindelse med varetagelse af pengeforsyningen i Grønland kan foretage overtræk i Grønlandsbanken på indtil 7 mio. kr.”

Finansudvalget **indstiller**, at tekstanmærkningen godkendes.

(Ændringsforslag nr. 91)

Til hovedkonto 20.10.11 Nettoerter

Landsstyret bemyndiges til at give følgende trækningsrettigheder i Landskassen:

Mittarfeqarfiiit   60 mio. kr.

Nukissiorfiit   70 mio. kr.

Anvendelse af trækningsretten forrentes med 9 % p.a. For Nukissiorfiit dog med 6%. Indestående forrentes med 1 % p.a. Renten beregnes på basis af det faktiske antal forløbne dage divideret med et år på 360 dage. Rente af henholdsvis træk eller indestående beregnes dag til dag og tilskrives kvartalsvis.”

Finansudvalget **indstiller**, at tekstanmærkningen godkendes.

(Ændringsforslag nr. 92)

Til hovedkonto 20.12.12 Bankforsyning

Der foreslås ændringer til bemærkningerne til tekstanmærkningen.

Finansudvalget har anmodet Landsstyret om at fremsætte forslaget, således at tekstanmærkningen blev forståelig.

Finansudvalget **indstiller**, at tekstanmærkningen godkendes.

(Ændringsforslag nr. 109)

Til formålskonto 20.90 Virksomheder

Tekstanmærkningen udgår og foreslås overført til formålskonto 20.10 Særlige formål.

Finansudvalget **indstiller**, at tekstanmærkningen godkendes, jfr. ændringsforslag nr. 91.

(Ændringsforslag nr. 93)

Til hovedkonto 20.90.21 Renteindtægter, driftskreditter

Tekstanmærkningen udgår og foreslås overført til hovedkonto 20.10.11 Nettoerter.

Finansudvalget **indstiller**, at tekstanmærkningen godkendes, jfr. ændringsforslag nr. 92.

(Ændringsforslag nr. 94)

Landsstyremedlemmet for Familier og Sundhed – Aktivitetsområde 30 - 39

Følgende tekstanmærkning **erstatte**r tekstanmærkningen i FFL 2004:

Til formålskonto 30.13 Handicappede

Landsstyret bemyndiges til at foretage rokeringer af bevillinger mellem hovedkonto 30.13.10 og 30.13.41.

Finansudvalget har anmodet Landsstyret om at fremsætte forslaget.

Finansudvalget **indstiller**, at tekstanmærkningen godkendes.

(Ændringsforslag nr. 95)

Landsstyremedlemmet for Erhverv og Landbrug – Aktivitetsområde 60 – 69**Til hovedkonto 64.10.17 Udviklingsstøtte til landbaserede erhverv****Nr. 2.**

Landsstyret bemyndiges til at indgå 1- eller flerårige servicekontrakter med et eller flere rådgivnings-, administrationselskaber eller institutioner eksempelvis SULISA A/S om den praktiske håndtering af og løft af informations- og formidlingsopgaver vedrørende eksterne finansieringsordninger rettet mod en række sektorer, eksempelvis formidlet via Northern Periphery Programme (NPP) og andre EU-programmer eller NORA, som Grønland har adgang til.

Finansudvalget **indstiller**, at tekstanmærkningen godkendes.
(Ændringsforslag nr. 96)

Landsstyremedlemmet for Infrastruktur, Boliger og Miljø B Aktivitetsområde 70 –99**Til aktivitetsområde 80 – 99 Anlægs- og renoveringsområdet****Nr. 5.**

Hvor bevillingen er afsat i puljer, bemyndiges Landsstyret til, med godkendelse af Landstingets Finansudvalg, at udmønte bevillingen i både finansåret og i BO-årene på enkelte projekter, når disse er færdigprojekteret, og der foreligger projektforslag med tilhørende B-overslag. Tekstanmærkningen gælder ikke for de puljer, der er afsat på boligområdet.

Finansudvalget **indstiller**, at tekstanmærkningen godkendes.
(Ændringsforslag nr. 97)

Til hovedkonto 89.71.40 Nukissiorfiit B Grønlands energiforsyning, anlægsudlån**Nr. 2.**

Landsstyret bemyndiges til at igangsætte byggeriet af vandkraftprojektet Qorlortorsuaq, hvis de samlede udgifter til byggeriet, efter at tilbud er indhentet, overstiger den i Finansloven for 2004 samlede projektbevilling med højst 8 %. Det forudsættes, at merudgiften afholdes i og udover finansåret. Nukissiorfiit bemyndiges til at afholde udgifterne af sine henlæggelser efter forelæggelse for landsstyret og Landstingets Finansudvalg.

Finansudvalget **indstiller**, at tekstanmærkningen godkendes.
(Ændringsforslag nr. 98)

Til aktivitetsområde 91 Sektorprogram for miljø og energi (MIFRESTA)

Der er i finansloven for 2004 ikke optaget bevillinger under aktivitetsområde 91, hvorfor tekstanmærkningen søges udtaget.

Finansudvalget har anmodet Landsstyret om at fremsætte forslaget.

Finansudvalget **indstiller**, at tekstanmærkningen udtages.
(Ændringsforslag nr. 110)

6. Henstillinger fra Finansudvalget**Henstilling nr. 1**

Finansudvalget henstiller til Landsstyret, at der til fremtidige bevillingslove udarbejdes en indledende oversigt over hovedtrækkene af de foretagne ændringer siden sidste bevillingslov. Herudover ønskes der for hvert landsstyreområde specielt gjort opmærksom på de foretagne

ændringer, således at det umiddelbart kan ses hvor konti er flyttet hen og hvis der er nye konti, hvor de er kommet fra. Herudover anbefales det at det anføres i budgetbidraget, hvis kontoen har ændret nummer.

Disse oversigter bør medtages i det forslag til bevillingslov som tilgår hele Landstinget og offentligheden. Finansudvalget finder fortsat at det er vigtigt at de folkevalgte og landets borgere har mulighed for at forstå opbygning og indhold i finanslovsforslaget. Et finanslovsforslag er ikke kun for specialister, men skal også kunne forstås af Landstingets medlemmer og den almindelige borger.

Henstilling nr. 2

Lovbundne bevillinger

Finansudvalget henstiller, at Landsstyret fremover er omhyggelig med udarbejdelsen af bevillingsforudsætningerne for lovbundne bevillinger. Eksempelvis må Finansudvalget kunne forvente at udgiftsskøn til *lovbundne bevillinger* er udarbejdet ud fra det gældende regelsæt, således som en *lovbunden bevilling* er defineret i budgetloven. Hvis der efterfølgende forventes regelændringer, må der særskilt oplyses om virkningen heraf, og eventuelle økonomiske følgevirkninger bør afsættes på reservekonti.

Henstilling nr. 3

Finansudvalget finder anledning til at påpege, at Udvalget finder det u hensigtsmæssigt, at Landsstyret har medtaget konsekvenser af forventede lovforslag i nærværende finanslovsforslag. Herved forudsætter Landsstyret at Landstinget vedtager disse forslag i uændret form. Udvalget skal her pege på flere tekstanmærkninger og bevillingsændringer under aktivitetsområde 40, som henviser til forslag til uddannelsesstøttereform.

Finansudvalget finder det mest korrekt at sådanne ændringer indarbejdes i finansloven ved ændringsforslag, der fremsættes efter at sektorlovgivningen er vedtaget.

Finansudvalget skal dog anbefale at de økonomiske konsekvenser af Landsstyrets øvrige lovforslag på samme samling som finanslovsforslaget, afsættes på en reservekonto, således at det er synligt, og således at der er overensstemmelse og sammenhæng mellem sektorlovgivningen og bevillingslovgivningen!

Henstilling nr. 4

Finansudvalget har bemærket sig at det kun undtagelsesvist er oplyst i ændringsforslagene, hvad bevillingen udgør efter den foreslåede ændring. Finansudvalget skal henstille at Landsstyret i alle budgetbidrag oplyser hvad bevillingen vil være hvis ændringen godkendes. Den relative størrelse af ændringen har betydning for Finansudvalgets vurdering af ændringsforslagene.

Det er i øvrigt samme fremgangsmåde som det er fastlagt ved budgetbidrag til TB-loven. Finansudvalget finder at ændringsbidrag bør være udformet så de kan læses alene, så Landstingets medlemmer ikke hver gang skal sammenligne med det oprindelige bidrag. En sådan løsning anses for mere brugervenlig.

Henstilling nr. 5

Finansudvalget henstiller, at der i fremtidige bevillingslove medtages en samlet oversigt over anlægs- og renoveringsprojekter i finanslovsforslaget og projekter optaget i anlægs- og renoveringsfonden før finanslovens årstal og uden bevilling i finanslovsforslaget. Oversigterne opdeles på hovedkonti og på landets kommuner.

Henstilling nr. 6

Udgifter og planer for nybyggeri og renovering på folkeskoleområdet i årene 2003 - 2007

Finansudvalget har hidtil forgæves anmodet Landsstyret om tilsendelse af mere konkrete planer på nærværende område.

Finansudvalget skal derfor nu **henstille**, at Landsstyret **snarest muligt** og inden Finansudvalget den 7.12.2003 skal aflevere sin tillægsbetænkning til 3. behandlingen af FFL 2004, fremsender følgende oplysninger til Udvalget:

- a. Bevillinger til området i **2003** (hovedkonto 80.00.80, 84.40.10, 90.00.80 og 94.40.10) opdelt på hovedkonti og på projekter.
- b. Det forventede faktiske forbrug i 2003 til projekterne og kontiene nævnt under a.
- c. Bevillinger til området i **2004** (hovedkonto 80.00.80, 84.40.10, 90.00.80 og 94.40.10) opdelt på hovedkonti og på projekter.
- d. Bevillinger til området i **2005** (hovedkonto 80.00.80, 84.40.10, 90.00.80 og 94.40.10) opdelt på hovedkonti og på projekter.
- e. Bevillinger til området i **2006** (hovedkonto 80.00.80, 84.40.10, 90.00.80 og 94.40.10) opdelt på hovedkonti og på projekter.
- f. Bevillinger til området i **2007** (hovedkonto 80.00.80, 84.40.10, 90.00.80 og 94.40.10) opdelt på hovedkonti og på projekter.
- g. For hvert af årene 2004, 2005, 2006 og 2007 bedes tillige oplyst hvilke beløb på hovedkonto 80.00.00 og 90.00.00 Landsstyret foreslår reserveret til skoleområdet.

Herudover ønsker Finansudvalget tilsendt sektorplanen for skoleområdet; det forudsættes at det er en samlet plan for by- og bygdeskoler.

Henstilling nr. 7

Hovedkonto 10.17.01 Grønlands Statistik

Finansudvalget henstiller, jfr. afsnit 3.1 i betænkningen, at Landsstyret tager de nødvendige initiativer, til at Grønlands Erhvervsregister bliver anvendeligt. I denne forbindelse skal der anmodes om at der bliver taget initiativer til at alle erhvervsdrivende bliver optaget i registret..

Henstilling nr. 8

Hovedkonto 30.10.37 Landsdækkende børne- og ungeinstitutioner og hovedkonto 30.13.41 Handicapinstitutioner

Finansudvalget henstiller at Landsstyret ved udarbejdelsen af FFL 2005 budgetterer belægningen på døgninstitutionerne mere realistisk, og bl.a. tager hensyn til de senere års regnskaber på området.

Herved vil aktivitetstallene kunne give et mere realistisk billede af området, f.eks. er personaledekningen pr. barn på Meeqqat Angerlarsimaffiat budgetteret til 1,3, men viste ved regnskabet for 2002 kun 0,8.

Henstilling nr. 9**Hovedkonto 30.12.09 Førtidspension**

Finansudvalget henstiller til Landsstyret at der etableres faste procedurer for indsamling af oplysninger om dette område. Det er ikke hensigtsmæssigt at der ikke findes statistiske data på området. Finansudvalget skal også henlede opmærksomheden på de store udsving der er i mellem andelen af førtidspensionister i de enkelte kommuner.

Henstilling nr. 10**Aktivitetsområde 40**

Finansudvalget skal henstille, at Landsstyret i fremtidige bevillingslove, under de *tværgående tabeller*, medtager en oversigt svarende til bilag L til nærværende betænkning. Bilaget indeholder en oversigt over antallet af uddannelsessøgende/antal årselever e.l. på de enkelte uddannelser, opstillet i kontonummerorden i et regneark, og med subtotaler, for de enkelte uddannelsestyper, som GU, erhvervsskoler, højere uddannelser mv. for årene 2000 til 2006.

Henstilling nr. 11**Hovedkonto 40.10.12 Efterskoleophold**

Et mindretal af Finansudvalget bestående af repræsentanterne for Atassut og Demokraterne, henstiller at Landsstyret til 3. behandlingen fremsætter et ændringsforslag til nærværende hovedkonto, som betyder afsættelse af de nødvendige ekstra midler til at kunne fortsætte den nuværende ordning.

Et mindretal af Finansudvalget bestående af repræsentanten for Inuit Ataqatigiit, kan ikke støtte henstillingen, idet hun finder at den gruppe af unge der er meget dårlig til dansk og den gruppe der er særligt gode til dansk ikke bør have mulighed for at få tilskud til efterskoleophold. Hun lægger i sær vægt på at erfaringen viser at for mange unge må afbryde deres efterskoleophold i utide og rejse hjem. På denne baggrund er det bedre at sikre at denne gruppe bliver herhjemme.

Det sidste mindretal bestående af repræsentanterne for Siumut udsætter deres stillingtagen til 3. behandlingen af FFL 2004.

Henstilling nr. 12**Hovedkonto 50.01.06 Jagtbetjentordning**

Finansudvalget henstiller til Landsstyret, at der arbejdes videre på at gennemføre en ordning med delt finansiering mellem kommunerne og Hjemmestyret.

Henstilling nr. 13**Hovedkonto 50.06.06 Fiskerikonference**

På opfordring fra Landstingets Fiskeri- og Fangstudvalg skal Finansudvalget henstille at Landsstyret foretager en generel evaluering af nytteværdien og resultaterne af denne såvel, som tidligere afholdte konferencer.

Henstilling nr. 14**Hovedkonto 70.10.02 Hjemmestyrets administrationsbygninger i Nuuk**

Idet der henvises til det beslutningsforslag der blev forelagt på EM 2002 om etablering af en administrationsbygning til centraladministrationen, skal Finansudvalget henstille at Landsstyret arbejder videre på at finde økonomisk mulighed for at gennemføre projektet.

Finansudvalget kan konstatere at der her er tale om et projekt, som formentlig vil kunne give en forrentning, som hører til blandt de bedste hjemmestyreinvesteringer, om ikke den bedste. Hvis dette er tilfældet vil en sådan investering alt andet lige kunne "indtjene" et årligt overskud som atter vil kunne bruges til at finansiere nye udgifter for Landskassen.

Henstilling nr. 15

Hovedkonto 70.14.10 IT-området

Finansudvalget skal benytte lejligheden til at opfordre Tele Greenland A/S til i højere grad at understøtte IT udviklingen herhjemme.

Finansudvalget er opmærksom på at mange års årlige sænkninger af Teles takster naturligvis er et godt bidrag til at øge anvendelsen af de produkter Tele stiller til rådighed. Med vores lands store udstrækning og de mange små og i øvrigt de spredte bosættelser her i landet, har det i særlig grad betydning at anvende den nye teknologi. Det kan være til undervisning, til opgaver på det sundhedsmæssige område, ja til transport af lyd og billeder med alt hvad dette indebærer af muligheder. Det har således en særlig betydning her i landet at vi får adgang til en billig anvendelse af den teknologiske infrastruktur. Hele samfundet vil have gavn af dette! Finansudvalget skal henstille til Landsstyret at det tager de nødvendige initiativer med henblik på at fremme mulighederne på området.

I forlængelse af foranstående skal Finansudvalget henstille til Landsstyret at man sammen med KANUKOKA optager forhandlinger med Tele Greenland A/S om rabatter eller lignende for bl.a. internetforbindelserne til skolerne, idet de i dag er forholdsvis dyre.

Henstilling nr. 16

Hovedkonto 73.93.02 Mitarbeiterarfiit

Finansudvalget skal henstille til Landsstyret at der til 3. behandlingen fremsættes et ændringsforslag til nærværende hovedkonto, som nedsætter bevillingen med 1.350.000 kr. i alle årene fra 2005, idet beløbet ved en fejl er afsat til drift af lufthavn i Paamiut.

Henstilling nr. 17

Aktivitetssområde 80 – 99 Anlægs- og reoveringsområdet

Finansudvalget har indhentet en oversigt over afløbet fra igangværende anlægs- og reoveringsprojekter og afløbet fra projekter der planlægges påbegyndt i de kommende år.

Af tekniske årsager har det ikke været muligt at samle oplysningerne i et tabsæt, som ved FFL 2003, men de er vist som 2 tabsæt, i bilag O og Q til betænkningen. Det er blevet oplyst at det skulle blive muligt at levere oplysningerne i samme tabsæt i 2004, når sagsstyresystemet kommer i drift.

Finansudvalget skal henstille at Landsstyret medtager oversigten i FFL 2005, som et tabsæt.

Henstilling nr. 18

Aktivitetssområde 80 – 99 Anlægs- og reoveringsområdet

Finansudvalget kan dog konstatere at der fortsat er for mange bevillinger, der endnu ikke er udmøntet konkret på projekter. Dette har den konsekvens at disse bevillinger ikke er medtaget på de kommunefordelte investeringsoversigter, hvilket er en stor mangel. Udvalget skal derfor henstille,

at Landsstyret så vidt muligt fremsender ændringsforslag til **3. behandlingen af FFL 2004**, med henblik på at søge bevillingerne afsat til konkrete projekter.

Udover at det kan oplyse kommunerne om hvad der planlægges af hjemmestyreinvesteringer i de enkelte kommuner, finder Finansudvalget det også nødvendigt med denne konkretisering, idet der ellers ikke vil kunne ske fremdrift i disse projekter fra 1. januar 2004. Alternativt vil påbegyndelsen først kunne ske et stykke inde i året 2004. Udvalget finder det væsentligt at der i de enkelte sektorer er langtidsplaner med en klar og saglig prioritering for investeringsindsatsen.

Henstilling nr. 19

Aktivitetssområde 80 – 99 Anlægs- og reoveringsområdet

Der er fortsat en del konti, hvor der som foran anført ikke er afsat midler. Finansudvalget er godt opmærksom på at det formentlig skyldes, at der ikke har været nok anlægsmidler til fordelingen. Det at der ikke er afsat midler kan enten skyldes at der ikke har været tilstrækkelige midler, eller at Landsstyret bevidst har ønsket ikke at prioritere visse anlægsaktiviteter.

Finansudvalget skal henstille at Landsstyret ved FFL 2005 nævner den reelle begrundelse herfor i budgetbidragene.

Henstilling nr. 20

Aktivitetssområde 80 – 99 Anlægs- og reoveringsområdet

Finansudvalget finder anledning til at indskærpe at budgetloven foreskriver, at der for **alle anlægsprojekter** skal fremlægges alle konsekvenser, herunder f.eks. de driftsmæssige konsekvenser. Det forudsættes tillige, at disse konsekvenser skal være indregnet i finansloven.

Finansudvalget skal nævne behandlingshjemmet i Sisimiut, hvor der **endnu ikke** i finansloven er indregnet de driftsmæssige konsekvenser af anlægsaktiviteten. Det afventes fortsat at KANUKOKA på kommunerne vegne skal godkende disse virkninger, idet kommunerne dækker alle udgifterne ved driften af institutionen.

Finansudvalget skal henstille til Landsstyret at der fremover, og **inden en institution af denne karakter etableres**, sikres at KANUKOKA godkender dette samt de efterfølgende driftsmæssige konsekvenser.

Henstilling nr. 21

Hovedkonto 84.40.14 Kultur- og idrætsbyggeri

Et flertal af Finansudvalget bestående af repræsentanterne for Siumut, Inuit Ataqatigiit og Atassut skal henstille til Landsstyret at der m.h.p. 3. behandlingen af FFL 2004 fremsættes et ændringsforslag, som betyder afsættelse af den nødvendige bevilling til at aktivitetshusprojektet kan gennemføres.

Henstilling nr. 22

Hovedkonto 87.72.15 Andelsboliger

Finansudvalget skal udbede sig Landsstyrets vurdering af det forhold at der før 2004 er givet bevillinger på knap 62 mio. kr., men at hovedparten af tilsagnene (75%) først forventes udbetalt i 2005.

Umiddelbart ser det ud til at der bevidst budgetteres med opsamling af midler i anlægs- og renoveringsfonden. Finansudvalget skal henstille at Landsstyret finder frem til en bevillingsmæssig konstruktion, som betyder at anlægsmidler ikke kommer til at ligge inaktive i fonden i længere tid.

Henstilling nr. 23

Hovedkonto 87.72.21 Støttet kommunalt udlejningsbyggeri

Finansudvalget skal henstille at ansøgningsfristerne fastsættes så betids, at det bliver muligt ved ændringsforslag til finanslovsforslaget at få indarbejdet fordelingen på kommuner i finansloven, således at anlægsprojekterne kommer til at stå på de kommunefordelte investeringsoversigter. Umiddelbart må det også være hensigtsmæssigt med en fordeling af midlerne på kommuner f.eks. midt i oktober måned således at der straks fra det følgende års begyndelse, altså finansårets begyndelse, kan komme afløb fra bevillingen.

Henstilling nr. 24

Hovedkonto 40.14.09 Tilskud til grønlandske aviser og NCB afgifter

Finansudvalget har konstateret at der ikke i FFL 2004 er optaget bevillinger til nærværende hovedkonto; de sidste 2 år har bevillingen været 1,2 mio. kr. Finansudvalget henstiller at Landsstyret fremsætter et ændringsforslag herom m.h.p. 3. behandlingen.

7. De økonomiske konsekvenser af ændringsforslagene

Finansudvalgets indstillinger til ændringsforslagene til Landstingets 2. behandling af Landsstyrets forslag til finanslov for 2004 vil samlet medføre, at det budgetterede Drifts-, Anlægs- og Udlånsoverskud, DAU-saldoen, vil udgøre uændret **-10.719.000 kr.** i 2004 (et overskud). I budgetoverslagsårene er DAU-overskuddet:

2005 -52,2 mio. kr.

2006 -71,2 mio. kr.

2007 -59,2 mio. kr.

Finansudvalget skal bemærke at overskuds målet er uændret i alle årene set i forhold til Landsstyrets forslag til finanslov 2004.

Der vedlægges som henholdsvis bilag R og bilag S, *Bevillingsoversigten* (bilag 1), og *Tekstanmærkninger* (bilag 2), for FFL 2004, som de ser ud efter 2. behandlingen, under forudsætning af at Landstinget godkender indstillingerne fra Finansudvalget.

Der vedlægges desuden som bilag T *Regnskabsmæssigt konsolideret resultatoversigt, 1999 - 2007*, under forudsætning af at Landstinget godkender indstillingerne fra Finansudvalget.

8. Indstillinger fra Finansudvalget

Finansudvalget har i afsnit 1 i betænkningen anført *at Udvalget finder det uhensigtsmæssigt, at Landsstyret har medtaget konsekvenser af forventede lovforslag i nærværende finanslovsforslag. Herved forudsætter Landsstyret at Landstinget vedtager disse forslag i uændret form. Udvalget skal her pege på flere tekstanmærkninger under aktivitetsområde 40, som henviser til forslag til uddannelsesstøttereform.*

Som konsekvens af at Finansudvalget ikke kan tage stilling til Landsstyrets forslag til bevillinger og til tekstanmærkninger, der forudsætter en vedtagelse af Uddannelsesstøttereformen (EM 2003/163) under aktivitetsområde 40, således som den er forelagt for Landstinget, skal Finansudvalget tilkendegive at Udvalget **udsætter sin stillingtagen** hertil til 3. behandlingen af FFL 2004.

Med disse bemærkninger skal Landstingets Finansudvalg overgive Forslag til landstingsfinanslov for 2004 til 2. behandlingen i Landstinget.

På baggrund af Landstingets behandling indstiller Finansudvalget at lovforslaget overgår til yderligere behandling i Finansudvalget inden Landstingets afsluttende 3. behandling.

Ane Hansen (IA)	Ole Thorleifsen formand (Siumut)	Isak Davidsen (Siumut)
Augusta Salling (Atassut)		Per Skaaning (Demokraterne)